

Δ. 1230
3169
115
ΒΑΣ. ΦΑΒΗ

ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ

ΕΙΣ ΟΜΑΛΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1923

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1923

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς
τὸν Κύριον Βασίλειον Φάβην

Γνωστὸν ποιοῦμεν ὑμῖν, ὅτι δι' ἡμετέρας πράξεως τῇ 15 τοῦ λήξαντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 14 τοῦ ἱσταμένου κα-
ταχωρισθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 20 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς
Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἀπὸ τοῦ ἀρχομένου σχολικοῦ ἔτους
1923-1924 καὶ ἐφεξῆς τὸ πρὸς κρίσιν ἐν χειρογράφῳ ὑπο-
βληθὲν ὑμέτερον Βιβλίον «Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια» πρὸς
χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων,
ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως συμμορφωθῇτε πρὸς τὰς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ
ἐκθέσει γενομένας ὑποδείξεις.

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ
Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γ' τμήματος
ΓΡΥΠΑΡΗΣ

Π. Ζαγανιάρης

ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

I

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Λαγωοὶ καὶ Ἀλώπεκες.

Λαγωοὶ ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς βοήθειαν ἀλώπεκας· αἱ δὲ εἶπον· «ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἐγγινώσκομεν ποῖοί ἐστε καὶ ποίοις πολεμεῖτε».

2. Ἀλώπηξ καὶ Βότρυες.

Ἀλώπηξ λιμώτιττοσα, ὥς ἐθεάσατο ἐπὶ τινοῦ ἀναδενδράδος βότρυς κρεμαμένους, ἠβουλήθη αὐτῶν κρατῆσαι, ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο ἀπαλλαττομένη δὲ πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγεν· «ὄμφακές εἰσιν».

3. Ταῶς καὶ Κολοῖός.

Τῶν ὀρνέων βουλευομένων περὶ βασιλείας, ταῶς ἡξίου αὐτὸς χειροτονεῖσθαι βασιλεύς διὰ τὸ κάλλος· πειθομένων δὲ τῶν ὀρνέων, κολοῖός εἶπεν· «ἀλλ' ἔάν, σοῦ βασιλεύοντος, ὁ ἀετὶς ἡμᾶς διώκῃ, πῶς ἡμῖν βοηθήσεις;»

4. Ὄνος καὶ Λεοντῆ.

Ὄνος δορὰν λέοντος ἐνδύς, λέων ὑπὸ πάντων ἐνομίζετο καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ἐπεὶ δὲ ἄνεμος ἔπνευσεν, ἡ δορὰ περιηρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν· τότε δὴ πάντες δραμόντες ξύλοις καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν ἔπαιον.

5. Ζεὺς καὶ Ὅφης.

Τῷ Διὶ γάμους τελοῦντι πάντα τὰ ζῶα δόωρα ἐκόμισεν, ἕκαστον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὄφης δέ, ῥόδον λαβὼν ἐν τῷ στόματι, ἔρπων ἀνέβαινεν. Ἴδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἔφη· «τῶν ἄλλων πάντων τὰ δῶρα δέχομαι, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐδὲν λαμβάνω».

6. Χελώνη καὶ Λαγῶς.

Χελώνη καὶ λαγῶς περὶ ταχύτητος ἤριζον καὶ δὴ τέρματα ὀρίσαντες ἔτρεχον. Ὁ μὲν οὖν λαγῶς διὰ τὴν ἔμφυτον ταχύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου ἐκοιμήθη, ἡ δὲ χελώνη γιγνώσκουσα τὴν ἑαυτῆς βραδύτητα οὐ διέλειπε τρέχουσα, καὶ οὕτω τὸν λαγῶν κοιμώμενον πασαδραμοῦσα εἰς τὰ τέρματα προτέρα ἀφίκετο.

7. Δελφῖνες καὶ Κωβίος.

Δελφῖνές καὶ φάλαιναί πρὸς ἀλλήλους ἐμάχοντο. Ἀκμαζούσης δὲ τῆς μάχης, κωβίος ἀνέδν (ἔστι δ' οὗτος μικρὸν ἰχθύδιον) καὶ ἐπειρᾶτο αὐτοὺς διαλλάττειν. Εἰς δὲ τις τῶν δελφίνων ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἀλλ' ἡμῖν αἰρετώτερόν ἐστι μαχομένοις ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρῆναι ἢ σοῦ διαλλακτοῦ τυχεῖν».

8. Ναυαγός.

Ἀνὴρ Ἀθηναῖος μεθ' ἐτέρων τινῶν ἔπλει. Καὶ δὴ χειμῶνος σφοδροῦ γενομένου ἡ ναῦς ἀνέτράπη· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες διενήχοντο, ὁ δὲ Ἀθηναῖος τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος μυρία ἀπηγγέλλετο, εἰ περισωθεῖη. Τῶν νεναγαγηκότων δὲ τις παρανηγόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἄλλα σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει».

9. Πῆραι δύο.

Ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πήρας φέρει, τὴν μὲν ἔμπροσθεν, τὴν δὲ ὀπισθεν, γέμει δὲ κακῶν ἑκατέρα· ἀλλ' ἡ μὲν ἔμπροσθεν ἀλλοτρίων, ἡ δὲ ὀπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὁρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάννυ ἀκριβῶς θεῶνται.

10. Κολοῖδες καὶ Γλαῦξ.

Κάλλους ἀγὼν ἦν τοῖς ὀρνισιν ἐπὶ τινι δὲ ποταμὸν παραγενόμενοι ἀπενίζοντο. Κολοῖδες δὲ γινγνώσκων τὴν ἑαυτοῦ δυσμορφίαν τὰ ἀποπίπτοντα ἀπὸ τῶν ὀρνέων περὰ συνέλεξε καὶ ἑαυτῷ προσεκόλλησε. Συνέβη οὖν ἐκ τούτου εὐειδέστατον πάντων γενέσθαι. Γλαῦξ δὲ μόνη γνοῦσα τὸ πρᾶγμα, τὸ ἑαυτῆς περὶ ὄν ἀφηρεῖτο, καὶ τὰ ἄλλα ὄρνεα ταυτὸν πράττειν ἀνέπειθεν. Τῶν μὲν οὖν ὀρνίθων ἕκαστος ἀφείλετο τὸ ἑαυτοῦ περὶ, ὁ δὲ κολοῖδες ἦν πάλιν κολοῖδες.

11. Κομπαστής.

Ἀνὴρ τις ἀποδημήσας καὶ πολλὰς περιελθὼν χώρας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις χώραις ἠνδραγαθηκέναι ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πῆδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἶη πηδῆσαι πρὸς ταῦτα δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. Τῶν δὲ ἀκουόντων τις ὑπολαβὼν ἔφη· «ἀλλ' εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων ἰδοῦν ἢ Ῥόδου, ἰδοῦν καὶ τὸ πῆδημα».

2. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

Κόραξ κρέας ἀρπάσας ἐπὶ τινος δένδρου ἐκαθέζετο· ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἐβούλετο τοῦ κρέως κρατῆσαι· σῆσα οὖν ἐπὶ αὐτὸν ὥς εὐμεγέθη τε καὶ καλόν,

ἔλεγε δὲ ὡς πρέπει αὐτῷ μάλιστα τῶν ὀρνέων βασιλεύειν, καὶ τοῦτο πάντως ἂν ἐγένετο, εἰ φωνὴν εἶχεν. Ὁ δὲ βουλόμενος παραστῆσαι αὐτῇ ὡς καὶ φωνὴν ἔχει, βαλὼν τὸ κρέας μεγάλως ἀνέκραγεν. Ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα καὶ τὸ κρέας ἀρπάσασα ἔφη «ὦ κόραξ, ἔχεις πάντα, τοῦν μόνον κτῆσαι».

13. Λέων καὶ Μῦς.

Λέοντος κοιμωμένου καὶ κεχηρότος εἰς τὸ στόμα μῦς εἰσῆλθεν· ὁ δὲ ἔξαναστὰς καὶ συλλαβὼν αὐτὸν ἔμελλε καταφαγεῖν. Ὁ δὲ μῦς ἐδεῖτο τοῦ λέοντος μὴ φαγεῖν αὐτόν, λέγων ὅτι σωθεὶς ἄξιαν χάριν ἀπωδώσει αὐτῷ· γελάσας δ' ὁ λέων αὐτὸν ἀπέλυσε. Μετ' οὐ πολὺ συλληφθεὶς ὁ λέων ὑπὸ κυνηγῶν δένδρῳ τινὶ κάλῳ προσεδέθη· τηνκαῦτα ὁ μῦς ἀκούσας αὐτοῦ στένοντος προσῆλθε καὶ τὸν κάλῳ περιέτρωγε, λύσας δ' ἔφη· «σὺ μὲν τότε μου κατεγέλασας, ὡς μὴ προσδοκῶν παρ' ἐμοῦ ἀμοιβὴν κομῆσθαι· νῦν δὲ ἴσθι ὅτι ἔστι καὶ παρὰ μνοὶ χάρις».

14. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργοῦ παῖδες πρὸς ἀλλήλους ἤριζον· ὁ δὲ πατὴρ καίπερ πολλὰ παραινῶν οὐκ ἠδύνατο πείσαι αὐτοὺς ὁμοφρονεῖν διὸ ἔγνω παραδείγματι πρὸς τοῦτο χρήσασθαι. Ἐκέλευσεν οὖν αὐτοὺς ῥάβδων δέσμην κομίσαι. Τῶν δὲ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἔδωκεν αὐτοῖς ἀθρόας τὰς ῥάβδους καὶ ἐκέλευσε θραύειν· οἱ δὲ οὐκ ἠδύναντο. Ἐπειτα δὲ λύσας τὴν δέσμην ἀνὰ μίαν αὐτοῖς ῥάβδον ἐδίδου· οἱ δὲ ῥαδίως ἔθραυνον αὐτάς. Τότε οὖν ἔφη ὁ πατὴρ «ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς ὦ παῖδες, εἴαν μὲν ὁμοφρονῇτε, ἀχείρωτοι τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε, εἴαν δὲ ἐρίζητε ἀλλήλοις, εὐάλωτοι».

II ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Α' ΗΡΑΚΛΗΣ

§ 1. Γέννησις Ἡρακλέους. Πρῶτα κατορθώματα.

Ἀμφιτρύωνος καὶ Ἀλκμήνης ἐγένετο Ἡρακλῆς, ὃς διὰ τὰ μείζω ἢ καὶ ἄνθρωπον ἔργα Διὸς ἐνομίζετο γενέσθαι καὶ τοῦ Διὸς υἱὸς ἐλέγετο.

Ὁκταμηνιαῖος παῖς ὢν δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις ἐπὶ τὴν εὐνὴν αὐτοῦ ἐλθόντας ἄγχων ἑκατέρω τῶν χειρῶν διέφθειρεν. Ἐν δὲ τοῖς βονκολίοις ὢν ὀκτωκαιδεκαέτης τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα, ὃς ὀρμώμενος ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος τὰς Ἀμφιτρύωνος ἔφθειρε βοῦς, ἀπέκτεινε καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἡμφιέσατο.

§ 2. Μανία Ἡρακλέους.

Χρόνῳ δ' ὕστερον Ἡρακλῆς ἐμάνη κατὰ ζῆλον τῆς Ἥρας, ἣ οὐκ ἠγείχετο τοῦτον Διὸς υἱὸν ὀνομαζόμενον μανία δ' οὖν κατεχόμενος τοὺς παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρας εἶχε, καὶ τὴν Μεγάραν αὐτὴν ἐφόνευσεν.

Ἀπαλλαχθεὶς δ' ἔπειτα τῆς νόσου φυγὴν ἑαυτοῦ κατέγνων καὶ παραγενόμενος εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσῃ. Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν ἀνείλεν ἐν Τίρυνθι Εὐρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δώδεκα ἐπιτελεῖν· τῶν ἄθλων δὲ τούτων συντελεσθέντων, ἔφη ἁθάνατον αὐτὸν ἔσσεσθαι.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἦλθε καὶ τὰ προστασώμενα ὑπ' Εὐρυσθέως ἐτέλει.

§ 3. Ὁ Νεμεαῖος λέων.

— Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ Εὐρυσθεὺς τοῦ Νεμεαίου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος καὶ τὸν λέοντα ἀνευρὼν ἐτόξευσεν ὥς δὲ ἔμαθεν ἄτρωτον ὄντα, ἀνατεινόμενος τὸ ῥόπαλον ἐδίωκε. Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπήλαιον, τὴν ἐτέραν ἀπωκοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ κατασχὼν δὲ αὐτὸ καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ ἤγχεεν ἕως διέφθειρε, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων θέμενος ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας.

§ 4. Ἡ Δερναία ὕδρα.

Δεύτερον ἄθλον ἐπέταξε αὐτῷ τὴν Δερναίαν ὕδραν κτείνειν αὕτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα ἐξέβαινεν εἰς τὸ πεδίον καὶ τὰ βοσκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. Ἦν δὲ ἡ ὕδρα δράκων ὑπερμέγεθες μὲν σῶμα ἔχων, κεφαλὰς δὲ ἐννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσσην ἀθάνατον. Ἐπιβάς οὖν ἄρματος, ἡνιοχοῦντος Ἰολάου τοῦ Ἰφικλέους, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην.

Ἐνταῦθα δὲ ζητήσας καὶ εὐρὼν τὴν ὕδραν, τὰς κεφαλὰς αὐτῆς τῷ ῥοπάλῳ ἔκοπτεν ἄλλ' οὐδὲν ἀνύτειν ἠδύνατο· μᾶς γὰρ κοπτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. Διὸ ἐπεκαλέσατο βοηθόντων Ἰόλαον, ὃς μέρος τι τῆς ἐγγὺς ὕλης ἐμπρήσας τοῖς δαλοῖς ἐπέκαιε τὰς σφαγὰς καὶ οὕτω οὐκ ἦν ἀναφύεσθαι τὰς κεφαλὰς. Ἐπειτα δὲ τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατῶρνε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν. Τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀνασχίσας τῇ χολῇ τὰ βέλη ἔβαψεν (ἰὸς γὰρ δεινὸς ἡ χολὴ τῆς ὕδρας ἦν), ἵνα οὕτω δεινότερα γένοιτο.

§ 5. Ἡ Χρυσόκερως ἔλαφος

Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν χρυσόκερων ἔλαφον

εἰς Μυκῆνας ζῶσαν ἐνεγκεῖν· ἦν δὲ αὕτη ἐν Οἰνότη. Βουλόμενος δ' ὁ Ἡρακλῆς μὴ ἀποκτεῖναι αὐτήν, ἀλλὰ μηδὲ τρώσαι (ἦν γὰρ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰ) ἐδίωξεν ὅλον ἐνιαυτόν. Ὅτε δὲ τὸ θηρίον κεκμηκὸς τὸν ποταμὸν Λάδωνα διέβαινεν, Ἡρακλῆς συνέλαβεν αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων θέμενος διὰ τῆς Ἀρκαδίας εἰς Μυκῆνας ζῶν ἤνεγκεν.

§ 6. Ὁ Ἑρμάνθιος κόπρος.

Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἑρμάνθιον κόπρον ζῶντα κομίζειν τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἐλυμαίνεται τὴν Ψωφίδα ὀρμώμενον ἐξ ὄρων, ὃ καλοῦσιν Ἑρύμανθον. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ κόπρου θήραν, ἐδίωξεν αὐτὸν ἔκ τινος λόχμης εἰς χιόνα πολλήν καὶ ἐμβροχίσας ἐκόμισεν εἰς Μυκῆνας.

§ 7. Ἡ κόπρος τῶν βοσκημάτων τοῦ Αὐγείου.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ τῶν Αὐγείου βοσκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐξενεγκεῖν τὴν κόπρον. Ἦν δὲ ὁ Αὐγείας βασιλεὺς τῆς Ἥλιδος, πολλὰ δὲ τούτῳ βοσκήματα ἦν, ἃ ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ διὰ μακρῶν ἐτῶν σηκαζόμενα κόπρον ἀμύθητον ἐπεσώρευσεν. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς τὴν μὲν Εὐρυσθέως ἐπιταγὴν οὐκ ἐδήλωσεν, ἔλεγε δ' ὅτι αὐτὸς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὴν κόπρον ἐξοίσει, εἰ δώσει αὐτῷ Αὐγείας τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Αὐγείας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται.

Ἡρακλῆς οὖν τῆς αὐλῆς τοὺς θεμελίους ἐκβαλὼν τοὺς ποταμοὺς Ἀλφειὸν καὶ Πηνειὸν ἐγγὺς ῥέοντας διὰ τοῦ ῥήγματος παρωχέτευσεν, ἔκρουν δὲ δι' ἄλλης ἐξόδου ἐποίησεν. Καὶ ἡ μὲν κόπρος παραχρῆμα ἐξηνέχθη τοῦ χώρου· μαθὼν δὲ ὁ Αὐγείας ὅτι κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Εὐρυσθέως τοῦτο τετελεσμένον εἶη, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου.

§ 8. Αἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες.

Ἐκτον ἄθλον ἐπέταξε αὐτῷ τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας διῶξαι ἣν δὲ παρὰ Στύμφαλον, πόλιν τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηρεφῆς ὕλη· κατὰ ταύτην ὄρνιθες ἐτρέφοντο μυρίαί. Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς ἠπόρει ὅπως τὰς ὄρνιθας ἐκβάλῃ, χαλκᾷ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηναῖα παρὰ Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἀπό τινος ὄρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου τὰς ὄρνιθας ἐφόβει αἱ δὲ τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι μετὰ δέους ἀνεπέτοντο· τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐξεδίωξεν αὐτάς.

§ 9. Ὁ Κρῆς ταῦρος.

Εβδομον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Κρῆτα ἀγαγεῖν ταῦρον· ὅτε γὰρ Μίνως θύσειν ἐπηγγείλατο Ποσειδῶνι, ὅτι ἐκ τῆς θαλάσσης φανείη, ταῦρος ἀνέδν. Θεασάμενος δ' οὗτος τοῦ ταύρου τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βονκόλια ἔπεμψεν, ἔθυσσε δὲ ἄλλον Ποσειδῶνι ἐφ' ᾧ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς ἠγρώσσε τὸν ταῦρον. Ἐπὶ τοῦτον παραγενόμενος εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς εἶλε καὶ πρὸς Εὐρυσθέα ἐκόμισεν, ἔπειτα δὲ εἶασεν ἄφετον. Ὁ δὲ πλανώμενος δεῦρο κάκῃσσε διέβη τὸν Ἴσθμὸν καὶ εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφίκετο, ἔνθα τοὺς ἐγχωρίους ἐλυμαίνετο.

§ 10. Αἱ Διομήδους ἵπποι.

Ὀγδοὸν ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ Θρακὸς ἵππους εἰς Μυκήνας κομίζειν ἧσαν δ' αὐταὶ ἀνθρωποφάγοι. Πλεύσας οὖν εἰς Θράκην καὶ βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων, συνέλαβεν αὐτάς καὶ εἰς Μυκήνας πρὸς Εὐρυσθέα ἤγαγεν. Ἀφέντος δ' αὐτάς

τοῦ Εὐρυσθέως, εἰς τὸ ὄρος Ὀλυμπον ἔφηνον, ἔνθα ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

§ 11. Ὁ ζωστήρ τῆς Ἰππολύτης.

Ἐνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε ζωστήρα κομίζειν τὸν Ἰππολύτης. Αὕτη ἐβασίλευεν Ἀμαζόνων, αἱ κατόκουν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον ἥσκουν γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δ' Ἰππολύτη τὸν Ἀρεως ζωστήρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστήρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο ἔχειν αὐτὸν ἐπιθυμούσης τῆς Εὐρυσθέως θυγατρὸς Ἀδμήτης. Παραλαβὼν οὖν ἐθελοντὰς συμμάχους μὲν νηὶ κατέπλευσεν εἰς Θεμισκύραν. Ἐνταῦθα παραγενομένη πρὸς αὐτὸν Ἰππολύτη καὶ τίνος χάριν ἦκοι πυθομένη, δώσειν τὸν ζωστήρα ὑπέσχετο.

Οἰόμεναι δὲ αἱ Ἀμαζόνες τὴν βασιλίδα ἀρπάζειν τοὺς προσελθόντας ξένους, μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὴν ναὺν ἐβόηθουν. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὰς ὀπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἰππολύτην ἀποκτείνει καὶ τὸν ζωστήρα ἀφαιρεῖται, τὰς δὲ λοιπὰς ἐτρέφετο. Κομίσας δὲ τὸν ζωστήρα εἰς Μυκήνας ἔδωκεν Εὐρυσθεῖ.

§ 12. Αἱ βόες τοῦ Γηρυνόου.

Δέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Γηρυνόου βοῦς ἐξ Ἑρυσθείας κομίζειν Ἑρυσθεία δ' ἦν νῆσος Ὠκεανοῦ πλησίον κειμένη. Ἐνταῦθα κατόκει Γηρυνόης· εἶχε δὲ φοινικᾶς βοῦς, ὧν ἦν βουκόλος Εὐρυτίων, φύλαξ δὲ Ὀρθος ὁ κύων, ὃς ἦν δικέφαλος. Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυνόου βοῦς διὰ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Λιβύην διέβη· ἔστησε δὲ σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὄρων Εὐρώπης καὶ Λιβύης ἀντιστοιχοὺς δύο στήλας.

Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἑρῴθειαν καὶ ὑπὸ τοῦ κυνὸς κωλυόμενος ἀπάγειν τὰς βοῦς, τοῦτον μὲν τῷ ῥοπάλῳ παίει, τὸν δὲ βουκόλον Εὐρυτίωνα τῷ κυνὶ βοηθοῦντα ἀπέκτεινεν. Γηρυόνης δὲ πυθόμενος τὸ γεγονός κατέλαβεν Ἡρακλέα τὰς βοῦς ἀπάγοντα, καὶ συμπλακεῖς αὐτῷ ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεῖ ἐκόμισεν, ἃς οὗτος Ἡρᾷ ἔθυσεν.

§ 13. Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Ἐνδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ παρ' Ἑσπερίδων χρυσᾶ μῆλα κομίζειν. Αἱ δὲ Ἑσπερίδες, τέσσαρες οὔσαι, Αἶγλη, Ἑρῴθεια, Ἑσπερία καὶ Ἀρέθουσα, ὄκουν ἐν Ὑπερβορείοις παρ' Ἀτλαντὶ κῆποι δ' ἦσαν αὐταῖς πλήρεις δένδρων χρυσοῦς φερόντων καρπούς, οὓς δράκων ἀθάνατος ἐφύλαττεν. Ὡς οὖν Ἡρακλῆς εἰς Ὑπερβορείους πρὸς Ἀτλαντα ἦκεν, ἔπεισεν αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα πορεύεσθαι, αὐτὸς δὲ τὸν πόλον ἐδέξατο.

Ἀτλας δὲ δρεψάμενος τρία μῆλα ἦκε πρὸς Ἡρακλέα, καὶ τὰ μὲν μῆλα αὐτὸς φησι κομιεῖν Εὐρυσθεῖ, τὸν οὐρανὸν δὲ ἐκέλευσεν ἐκεῖνον ἀνέχειν ἀντ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς οὐκ ἄρνηται μὲν, ἀλλὰ δεῖται αὐτοῦ δέξασθαι τὸν οὐρανὸν ἐπὶ χρόνον τινά, ἕως ἂν σπεῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιήσῃται. Τοῦτο ἀκούσας Ἀτλας ἐπὶ γῆς κατέθηκε τὰ μῆλα καὶ τὸν οὐρανὸν ἐδέξατο. Οὕτω δὲ Ἡρακλῆς ὑπελθὼν τὸν Ἀτλαντα ἔλαβε τὰ μῆλα καὶ ἐκόμισεν Εὐρυσθεῖ.

§ 14. Ὁ Κέρβερος.

Δωδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρβερον ἐξ Ἄδου κομίζειν. Εἶχε δ' οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλὰς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος, κατὰ δὲ τοῦ νώτου παντοίων εἶχεν ὄφειων κεφαλὰς. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς

κῆς, ἔνθα τῆς εἰς Ἄδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἦν, διὰ τούτου κατῆει.

Ὅτε δὲ Κέρβερον παρὰ Πλούτωνος ἦται, ἐπέτρεψεν αὐτῷ Πλούτων ἄγειν, κρατήσαντι χωρὶς τῶν ὄπλων, ἃ εἶχεν. Ὁ δὲ ἐντυχὼν αὐτῷ ἐπὶ ταῖς τοῦ Ἄδου πύλαις συλλαμβάνει καὶ περιβαλὼν τῷ τραχήλῳ τὰς χεῖρας, οὐκ ἐπαύετο σπύγγων καὶ ἄγχων τὸ θηρίον καίπερ δακνόμενος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Οὕτως οὖν συνέχων τὸν Κέρβερον ἦκεν εἰς Τίρυνθα, δείξας δὲ Εὐρυσθεῖ πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἄδου.

§ 15. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἄθλους τούτους παραγενόμενος Ἡρακλῆς εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηιάνειραν ἡγάγετο. Εὐωχοῦμενος δὲ παρ' Οἰνεῖ, κοινδύλῳ ὑπὸ μέθης ἔπληξεν Ἀρχιτέλους παῖδα Εὐνομον, ὃς ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀπέθανε· συγγενῆς δὲ Οἰνέως ἦν οὗτος. Καὶ ὁ μὲν πατήρ τοῦ παιδός, ἀκουσίως γεγενημένου τοῦ φόνου, συγγνώμην εἶχεν Ἡρακλεῖ· ὁ δὲ κατὰ τὸν νόμον τὴν φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ ἔγνω πρὸς Κήρυκα εἰς Τραχίνα ἀπιέναι.

§ 16. Ἡρακλῆς καὶ Νέσσος.

Ἄγων δὲ Δηιάνειραν, ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐήνον ἦκεν, ἔνθα καθεζόμενος Νέσσος ὁ κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμευε μισθοῦ. Ἡρακλῆς μὲν οὖν αὐτὸς τὸν ποταμὸν διέβαινε, Δηιάνειραν δὲ ἐπέτρεψε Νέσσω μισθοῦ διακομίζειν ὃς διαβιδάζων τὴν Δηιάνειραν ἀπάγειν αὐτὴν ἐπεχείρει· τοῦτο δὲ αἰσθόμενος Ἡρακλῆς Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν.

Ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν προσεκαλέσατο Δηιάνειραν καὶ

εἶπεν αὐτῇ, εἰ ἐθέλοι φίλιτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τὸ ῥυὲν ἐκ τοῦ τραύματος αἷμα φυλάττειν παρ' ἐαυτῇ ἢ δὲ πεισθεῖσα ἔλαβε τοῦτο καὶ ἐν ἀγγεῖῳ χαλκῷ καλῶς ἐγκλείσμενον ἐφύλαττεν.

§ 17. Ἡρακλῆς καὶ Εὐρυτος.

Ἀφικόμενος εἰς Τραχῖνα στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν ἤθροισεν Εὐρυτον τιμωρῆσασθαι βουλόμενος διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν. Μετὰ τοὺς ἄθλους, οὓς Ἡρακλῆς ἐτέλεσεν Εὐρυτοθεῖ πειθόμενος, ἐμνηστεύσατο τὴν Εὐρύτου θυγατέρα Ἰόλην. Εὐρυτος δὲ ἄθλον προετέθεικε τὸν Ἰόλης γάμον τῷ νικήσαντι τοξικῇ αὐτόν τε καὶ τοὺς ἐαυτοῦ παῖδας. Ἡρακλῆς δὲ κρείττων αὐτῶν ἀποδειχθεὶς οὐκ ἔτυχε τοῦ γάμου.

§ 18. Ἡρακλῆς καὶ Ἰόλη.

Στρατεύσας οὖν ἐπ' Οἰχίλιαν ἀποκτείνει τὸν τε Εὐρυτον καὶ τοὺς παῖδας, αἰρεῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν καὶ διαρπάσας αὐτὴν ἀπῆγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. Ὀρμισάμενος δὲ Κηναῖω, τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου βωμὸν ἰδρύνσατο. Μέλλων δὲ θύειν, Λίχαν εἰς Τραχῖνα ἔπεμψε λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴκοθεν οἶσοντα. Παρὰ τούτου τὰ κατὰ Ἰόλην Δηιάνειρα πυθομένη καὶ δείσασα, μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, τῷ τοῦ Νέσσου αἵματι τὸν χιτῶνα ἐχρίσεν, ὃ φίλιτρον πρὸς Ἡρακλέα παρ' ἐαυτῇ ἐφύλαττεν.

19. Θάνατος Ἡρακλέους.

Τοῦτον οὖν τὸν χιτῶνα ἐνδύς ὁ Ἡρακλῆς ἔθυσεν. Ὡς δὲ, θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς ὕδρας ἰὸς τὸν χροῶτα διεβίβρωσκε, τὸν χιτῶνα Ἡρακλῆς ἀπέσπα προσπεφνότα τῷ σώματι συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες. Τοιαύτη συμ-

φορᾷ χρησάμενος εἰς Τραχῖνα ἐπὶ νεὼς κομίζεται. Διὰ-
ναιρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός ἀπήγατο.

Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἶτην ὄρος (ἔστι δὲ
τοῦτο τῶν Τραχινίων), ἐκεῖ ὕλην πολλήν ἔτεμεν καὶ σωρὸν
ποιήσας ἐπέβη αὐτοῦ καὶ ἐκέλευε μὲν τοὺς παρεστῶτας
ὑφάπτειν, μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας
παριὼν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων ὑψήφε, καὶ τὰ τόξα παρὰ
Ἡρακλέους δῶρον ἔλαβεν. Καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς, λεγε-
ται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν
ἐνεγκεῖν.

Β' ΘΗΣΕΥΣ

§ 1. Αἰγεὺς καταλείπει ὑπὸ πέτραν ξίφος καὶ πέδιλα τῷ υἱῷ.

Αἰγεὺς, ὁ τῶν Ἀθηνῶν βασιλεὺς, εἰς Τροιζῆνα ἐλθὼν ἡγάγετο γυναῖκα τὴν Πιθέως θυγατέρα Αἴθραν. Ὑπονοήσας δὲ αὐτὴν κυεῖν, κατέλιπε ξίφος καὶ πέδιλα ὑπὸ πέτραν μεγάλην, ἣ κοιλότητα εἶχε περιλαμβάνουσαν ταῦτα. ἀπῆλθε δὲ προειπὼν μόνῃ ἐκείνῃ, ἂν υἱὸς γένηται καὶ ἀυξηθεὶς δυνατὸς ᾗ τὴν πέτραν ἀναστῆσαι καὶ ὑφελεῖν τὰ καταλειφθέντα, πέμπειν πρὸς αὐτὸν μηδενὸς εἰδότος· ἰσχυρῶς γὰρ ἐδεδοίκει τοὺς Παλλαντίδας, οἱ ἐπεβούλευον αὐτῷ· ἦσαν δ' οὗτοι πεντήκοντα παῖδες τοῦ Πάλλαντος.

§ 2. Θησεὺς τὴν πέτραν ἀνωθεῖ καὶ τὰ σύμβολα λαμβάνει.

Τεκνύσας δὲ τῆς Αἴθρας υἱόν, οὗτος μὲν Θησεὺς ἐκλήθη, ὑπὸ τοῦ πάππου δὲ ἐν Τροιζῇ ἐτρέφετο. Τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον ἐκρυπτεν Αἴθρα τὴν ἀληθῆ τοῦ Θησεὺς γένεσιν. Ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἦν καὶ ἅμα τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ διέφαινε θάρρος καὶ φρόνημα, πρὸς τὴν πέτραν προσήγαγεν αὐτὸν ἢ μήτηρ καὶ εἰποῦσα ποῖον πατρὸς υἱὸς ἐγένετο, ἐκέλευσεν ὑφελεῖν τὰ πατρῶα σύμβολα καὶ πλεῖν εἰς Ἀθήνας. Ὁ δὲ τὴν πέτραν ῥαδίως ἀνέωσε καὶ τὰ σύμβολα ἔλαβεν.

3. Θησέα διακαίει ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς.

Ἐπεὶ δὲ χαλεπὸν ἦν περὶ πορεύεσθαι εἰς Ἀθήνας διὰ τὸ πλῆθος τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν κακούργων, ὃ τε πάππος καὶ ἡ μήτηρ ἐδέοντο αὐτοῦ διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, ἀσφαλοῦς τοῦ πλοῦ ὄντος. Καὶ δὴ Πιθεὺς τῶν κακούργων ἕκαστον ἐξηγούμενος, ὅποιος εἶη καὶ ὅποια δρῶν τοὺς ξένους, ἐπειράτο πείθειν τὸν Θησέα κομίζεσθαι διὰ θαλάσσης.

Ἄλλ' ἐκεῖνος πλεῖν ἀπέγνων· πάλαι γάρ, ὥς ἔοικε, διέκαιεν αὐτὸν ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς καὶ προθυμότητος ἀκροατῆς ἐγίγνετο τῶν ἐξηγουμένων ἐκεῖνον ὅποιος εἶη, μάλιστα δὲ τῶν αὐτὸν ἐορακότων.

§ 4. Φιλοτιμεῖται παρασχεῖν τῷ πατρὶ ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας.

Δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο καὶ οὐκ ἀνεκτόν, ἐκεῖνον μὲν ἐπὶ τοὺς πανταχοῦ πονηροὺς βαδίζοντα καθαίρειν γῆν καὶ θάλασσαν, αὐτὸν δὲ τοὺς πρὸ ποδῶν ἄθλους φεύγειν. Ἐφιλοτιμεῖτο δὲ προσενεγκεῖν τῷ πατρὶ γνωρίσματα πέδιλα καὶ ξίφος οὐκ ἀναίμακτα, ἀλλ' εὐθὺς ἔργοις ἀγαθοῖς παρασχεῖν ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας. Τοιαῦτα φρονῶν ἐξώρμησεν.

§ 5. Περιφήτης.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδaurία Περιφήτης τις ὅπλῳ χρώμενος κορύνη καὶ ταύτῃ τοὺς παριόντας φονεύων Θησέα ἐκώλυε προάγειν τοῦτον οὖν Θησεὺς ἀπέκτεινεν ἐπεὶ δὲ ἤρσεν αὐτῷ ἡ κορύνη, ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ὅπλῳ ἐχρῆτο.

*Ελληνική Χρηστομᾶθεια

§ 6. Σίνις ὁ Πιτυοκάμπτης.

Δεύτερον δὲ ἐν Ἴσθμῳ Σίνιν τοῦ Πολυπήμονος ἀποκτείνει· οὗτος δὲ Πιτυοκάμπτης ἐπεκαλεῖτο· κάμπτων γὰρ δύο πίτυς, τοὺς παριόντας προσέδει ἀπ' αὐτῶν, ἔπειτα δὲ ἀφίει τὰ δένδρα ἄνω φέρεσθαι· τότε ὑφ' ἐκατέρας τῶν πιτύων ὁ δεδεμένος ἐλκόμενος διεσπᾶτο καὶ οὕτως ἀπόλλυτο. Τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ Θησεὺς Σίνιν ἀπέκτεινεν.

§ 7. Κρομμωνία σὺς.

Τρίτον ἔκτεινε τὴν Κρομμωνίαν σὺν, ἣ Κρομμῶνα τῆς Κορινθίας ἐλυμαίνετο· ἦν δ' αὕτη οὐ φαῦλον θηρίον, ἀλλὰ μάχιμον καὶ χαλεπὸν κρατηθῆναι.

8. Σκίρων ὁ Κορίνθιος.

Τέταρτον ἔκτεινε Σκίρωνα τὸν Κορίνθιον· οὗτος ἐν τῇ Μεγαρικῇ κατέχων τὰς ἀπ' αὐτοῦ κληθείσας πέτρας Σκιρωνίδας ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας νίζειν αὐτοῦ τοὺς πόδας· νίζοντας δὲ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτοὺς ἰσχυρῶ λακτίσματι ἔρριπτε βορὰν ὑπερμεγέθει χελώνῃ. Θησεὺς δὲ ἀρπάσας αὐτὸν τῶν ποδῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐσφενδόνησεν.

§ 9. Κερκυών.

Πέμπτον ἔκτεινεν ἐν Ἑλευσῖνι Κερκυόνα, ὃς ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας παλαίειν, καὶ καταπαλαίων αὐτοὺς ἀνήρει. Θησεὺς δὲ αὐτὸν μετέωρον ἐπάρας, ἤραξεν εἰς τὴν γῆν.

§ 10. Δαμάστης ὁ Προκρούστης.

Ἔκτον ἀπέκτεινε Δαμάστην τὸν Προκρούστην· οὗτος τὴν οἴκησιν ἔχων παρὰ τὴν ὁδὸν ἔστρωσε δύο κλῖνας, τὴν μὲν ἐλάττω, τὴν δὲ μείζω· τοὺς παριόντας δὲ ἐπὶ ξένια

καλῶν ὧδε ἀπέκτεινε· τοὺς μὲν βραχυτέρους ἐπὶ τῆς μείζονος κλίνης κατέκλινεν, ἔπειτα δὲ σφύραις ἔτυπτεν, ἵνα ἐξισωθεῖεν τῇ κλίνῃ, τοὺς δὲ μείζονας ἐπὶ τῆς ἐλάττονος καὶ τὰ ὑπερέχοντα τοῦ σώματος ἀπέποριεν. Καὶ τοῦτον Θησεὺς ἀπέκτεινεν ὥσπερ τοὺς ξένους ἐκεῖνος.

§ 11. Θησεὺς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς.

Καθάρας οὖν Θησεὺς τὴν ὁδὸν ἦκεν εἰς Ἀθήνας πᾶσιν ἀγνώσ. Ὅτε δὲ Αἰγεὺς ὡς ξένον εἰστία αὐτόν, Θησεὺς οὐκ ἔλεγεν ὅστις εἴη· ἐβούλετο γὰρ ἀπὸ τῶν συμβόλων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀναγνωρισθῆναι κρεῶν οὖν παρακειμένων, ἐσπάσατο τὴν μάχαιραν ὡς ταύτῃ τεμῶν. Ταύτην ἰδὼν ὁ Αἰγεὺς ταχὺ κατέμαθε τὸν υἱὸν ὄντα καὶ παραχρῆμα ἡσπάζετο αὐτὸν καὶ κατεφίλει· συναγαγὼν δὲ τοὺς πολίτας ἐγνώριζεν αὐτοῖς τὸν υἱόν· οἱ δὲ ἡδέως ἀπεδέχοντο διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν.

§ 12. Οἱ Παλλαντίδαι πολεμοῦσι τῷ Θησεῖ.

Οἱ δὲ Παλλαντίδαι πρότερον μὲν ἠλπίζον αὐτοὶ τὴν βασιλείαν καθέξειν, Αἰγέως ἀτέκνου τελευτήσαντος· ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἀπεδείχθη διάδοχος, χαλεπῶς ἔφερον τοῦτο καὶ εἰς πόλεμον κατέστησαν. Διελόντες δ' ἑαυτοὺς εἰς δύο μοίρας ὡς διχόθεν ἐπιθησόμενοι τοῖς ἐναντίοις, οἱ μὲν ἐμφανῶς ἐχώρουν ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τοῦ πατρὸς, οἱ δὲ κρύφοντες ἑαυτοὺς ἐνήδρευον. Θησεὺς δὲ μαθὼν τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις ἐξαίφνης ἐπέπεσε τοῖς ἐνεδρεύουσι καὶ πάντας ἀπέκτεινεν. Οἱ δὲ μετὰ Πάλλαντος πυθόμενοι τοῦτο διεσπάραξαν.

§ 13. Θησεὺς χειροῦται τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον

Μετὰ ταῦτα Θησεὺς δοῦν τι βουλόμενος, ἅμα δὲ καί

δημαγωγῶν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι παρέχοντα καὶ χειρωσάμενος αὐτὸν ζῶντα διὰ τοῦ ἄστεως ἤλασεν· εἶτα τῷ Ἀπόλλωνι ἔθυσεν.

§ 14. Ἀθηναῖοι ὁμολόγησαν Μίνῳ δασμόν.

Ὀλίγω δὲ ὕστερον ἦκον ἐκ Κρήτης τὸ τρίτον οἱ τὸν δασμόν ἀπάξοντες, ὃν Ἀθηναῖοι ὁμολόγησαν Μίνῳ νικῆσαντι αὐτοὺς ἐν πολέμῳ. Ὁμολόγησαν δὲ Ἀθηναῖοι πέμπειν δι' ἐννέα ἐτῶν δασμόν νεανίας ἐπὶ καὶ παρθένους τοσαύτας βορὰν τῷ ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ Μινωταύρῳ. Ἦν δὲ Μινώταυρος τέρας ἔχον ταύρου κεφαλὴν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός· τοῦτον Μίνως κατέκλεισε ἐν Λαβυρίνθῳ, ὃς ἦν οἶκημα καμπαῖς πολυπλόκοις πλανῶν τὴν ἔξοδον.

§ 15. Θησεὺς μεγαληγορεῖ ὥς χειρώσεται Μινώταυρον.

Εἰς τὸν τρίτον δασμόν τῷ Μινωταύρῳ συγκαταλέγεται καὶ Θησεύς· ὥς δὲ τινες λέγουσιν ἐκὼν ἑαυτὸν ἔδωκεν. Πρώτερον μὲν οὖν οὐδεμία σωτηρίας ἐλπίς ἦν διὸ καὶ μέλαν ἰστίον ἔχουσιν, ὥς ἐπὶ συμφορᾷ προδήλῳ, τὴν ναῦν ἔπεμπον· τότε δὲ τοῦ Θησεῶς τὸν πατέρα θαρρύνοντος καὶ μεγαληγοροῦντος, ὥς χειρώσεται Μινώταυρον, ἔδωκεν ὁ Αἰγεὺς καὶ ἕτερον ἰστίον λευκὸν τῷ κυβερνήτῃ καὶ ἐκέλευσεν αὐτόν, εἰ μὲν σωθείη Θησεύς, ἐπᾶραι τὸ λευκὸν ἀναχωροῦντα εἰς Ἀθήνας, εἰ δὲ μὴ, τῷ μέλανι πλεῖν.

§ 16. Ἀριάδνη βοηθεῖ Θησεῖ.

Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς Κρήτην, Θησεὺς ἐντυγχάνει Ἀριάδνῃ τῇ τοῦ Μίνῳ θυγατρὶ· αὕτη δὲ διὰ τὸ κάλ-

λος καὶ τὴν ῥώμην τοῦ νεανίου ἠράσθη αὐτοῦ καὶ ἐδί-
δαξεν, ὅπως δύναιτο τοῦ Λαβυρίνθου τοὺς ἐλιγμούς διε-
ξελθεῖν καὶ τοῦ Μινωταύρου κρατῆσαι.

Ἔδωκεν οὖν Θησεῖ τὸν μίτον, ᾧ ἂν ἐξόδου ἐκ τοῦ
Λαβυρίνθου τύχοι, καὶ φάρμακα, οἷς τὸν Μινώταυρον
κατακοιμίσει· φαρμακεύτρια γὰρ ἦν ἡ Ἀριάδνη.

Οὕτω Θησεὺς ἀποκτείνας τὸν Μινώταυρον ἀνεχώρησεν
εἰς Ἀθήνας μετὰ τῶν νεανιῶν καὶ τῶν παρθένων.

§ 17. Αἰγεὺς ῥίπτει ἑαυτὸν κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως.

Καταπλέοντων δέ, ἐπελάθετο μὲν ὁ Θησεύς, ἐπελάθετο
δὲ ὁ κυβερνήτης ὑπὸ χαρᾶς ἐπᾶραι τὸ ιστίον, ᾧ τὴν
σωτηριάν αὐτῶν ἔδει γνώριμον τῷ Αἰγεῖ γενέσθαι Αἰγεὺς
δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως τὴν ναῦν ἰδὼν ἔχουσαν μέλαν
ιστίον, Θησεά ἐνόμισεν ἀπολωλέναι καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν
κατὰ τῆς πέτρας.

§ 18. Θησεὺς ἐποίησεν ἅπασιν κοινὸν πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον.

Παραλαβὼν Θησεὺς τὴν δυναστείαν τοὺς τὴν Ἀττικὴν
κατοικοῦντας συνώκισεν εἰς ἓν ἄστυ πρὸς τὸ κοινὸν πάν-
των συμφέρον, τέως σποράδας ὄντας, ἐνίοτε δὲ καὶ δια-
φερομένους ἀλλήλοις καὶ πολεμοῦντας. Καταλύσας οὖν τὰ
παρ' ἐκάστοις πρυτανεῖα καὶ βουλευτήρια ἐν ἐποίησεν
ἅπασιν κοινὸν ἐνταῦθα πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον, ὅπου
νῦν ἴδρυνται τὸ ἄστυ, καὶ τὴν πόλιν Ἀθήνας προσηγό-
ρευσε, καὶ Παναθήναια δὲ θυσίαν ἐποίησε κοινήν τὴν
δὲ βασιλείαν ἐκὼν ἀποθέμενος διεκόσμηε τὴν πολιτείαν.

§ 19. Θησέως κήρυγμα.

Ἔτι δὲ μᾶλλον αὐξῆσαι τὴν πόλιν βουλόμενος ἐκάλει πάντας ἐπὶ τοῖς ἴσοις, καὶ τὸ «δεῦρ' ἵτε πάντες λεῶ» κήρυγμα Θησέως γενέσθαι φασίν. Ἐκοψε δὲ καὶ νόμισμα βοῦν ἐγχαράξας ἢ διὰ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον ἢ πρὸς γεωργίαν τοὺς κατοίκους παρακαλῶν.

§ 20. Θησεὺς ἀποδημεῖ εἰς Σκῦρον.

Χρόνῳ δ' ὕστερον καταστασιαζόμενος τοὺς μὲν παῖδας εἰς Εὐβοίαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἐλεφήνορα, αὐτὸς δὲ εἰς Σκῦρον ἀπέπλευσεν, οὔσης αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐκεῖ φιλίας καὶ κτημάτων ἐν τῷ νήσῳ πατρῶων. Ἐβασίλευε δὲ Λυκομήδης τότε τῶν Σκυρίων. Πρὸς τοῦτον οὖν ἀφικόμενος ἦται τοὺς ἀγροὺς ἀπολαβεῖν, ὥς αὐτόθι κατοικήσων. Ὁ δὲ Λυκομήδης δείσας περὶ τῆς βασιλείας ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς χώρας ἀνήγαγεν αὐτόν, ὥς ἐκεῖθεν ἐπιδείξων τοὺς ἀγροὺς· ὅτε δὲ Θησεὺς ἀφεώρα πρὸς τὸ πεδῖον, Λυκομήδης ἔωσεν αὐτὸν κατὰ τῶν πετρῶν καὶ οὕτως ἐφόνευσεν.

§ 21. Ἀθηναῖοι ἀναλαμβάνουσι τὰ Θησέως ὀστέα.

Πολλῷ δ' ὕστερον χρόνῳ, Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι πρὸς Μήδους μαχομένων, ἔδοξαν οὐκ ὀλίγοι φάσμα Θησέως ἐν ὅπλοις καθορᾶν πρὸ αὐτῶν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενον. Μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ μαντευομένοις τοῖς Ἀθηναίοις ἀνείλεν ἡ Πυθία τὰ Θησέως ἀναλαβεῖν ὀστέα καὶ ἐντίμως παρ' ἑαυτοῖς φυλάττειν. Κίμων δὲ ἐλὼν τὴν νῆσον ἐκόμισε ταῦτα εἰς Ἀθήνας. Ἀθηναῖοι δὲ πομπαῖς τε λαμπραῖς ἐδέξαντο καὶ θυσίαις ὥσπερ αὐτὸν κατιόντα εἰς τὸ ἄστυ.

Γ' ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

§ 1. Ἴνῳ ἐπιβουλεύει Φοῖξος καὶ Ἑλλη.

Ἀθάμαντος τοῦ Βοιωτίας δυναστεύοντος καὶ Νεφέλης γίνγεται παῖς μὲν Φοῖξος, θυγάτηρ δὲ Ἑλλη. Χρόνῳ δ' ὕστερον Ἀθάμας ἐγκαταλιπὼν Νεφέλην ἄγεται γυναῖκα καὶ τὴν Ἴνῳ. Ἐπιβουλεύουσα δ' αὕτη τοῖς Νεφέλης τέκνοις ἔπεισε τὰς γυναῖκας φρύγειν κρύφα τὸν πυρόν, ὃν οἱ αὐτῶν ἄνδρες ἔμελλον σπεῖρειν. Αἱ δὲ εὐαρεσθήσασιν βουλόμεναι τῇ Ἴνῳ, ἔπραξαν τοῦτο· γῇ δὲ πεφρυγμένους πυρούς δεχομένη, ὥς εἰκός, οὐκ ἐβλάστανε· διὸ πέμπων Ἀθάμας εἰς Δελφούς ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας.

Ἴνῳ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν, ὥς εἴη κεχρησμένον παύσεσθαι τὴν ἀφορίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὶ δὲ Φοῖξος. Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας τὸ μὲν πρῶτον οὐδαμῶς προθυμεῖτο θῆσαι τὸν νιόν, ἔπειτα δὲ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐπὶ τῷ βωμῷ ἤγαγε Φοῖξον ὥς τῷ θεῷ θύσων αὐτόν. Νεφέλη δ' ἡ μήτηρ ἀνῆρπασε τὸν νιόν καὶ παρ' Ἑρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῇ θυγατρὶ, ἐφ' οὗ οὐχ οὐόμενοι διὰ τοῦ ἀέρος ὑπὲρ γῆν καὶ θάλασσαν ἐφέροντο.

§ 2. Φοῖξος ἀφικνεῖται εἰς Κόλχους.

Ὡς δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ κειμένην θάλασσαν Χερρονήσου καὶ Σιγείου, ὤλισθεν ἡ Ἑλλη καὶ οὕτως ἀπώλειτο ἀπ' ἐκείνης δὲ Ἑλλήσποντος ἡ αὐτόθι θάλασσα ἐκλήθη. Φοῖξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὃν Αἰήτης ἐβασίλευεν.

Οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιοπην δίδωσιν ὁ δὲ Φρύξος τὸν χρυσόμαλλον κριὸν Διὶ θύει, τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτη δωρεῖται· ἐκεῖνος δὲ αὐτὸ δρνὺ ἐν Ἄρεως ἄλσει περιάπτει, ἔνθα ἐφρουρεῖτο ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου. Φρίξον δὲ καὶ Χαλκιοπῆς γίνονται παῖδες ἄλλοι τε καὶ Ἄργος, ὃς αὐξήθεις εἰς τὴν Ἑλλάδα κατήλθεν.

§ 3. Πελίας πέμπει Ἰάσωνα ἐπὶ τὸ δέρας.

Τοῦτο δὲ τὸ δέρας ληψόμενος πέμπεται Ἰάσων ὁ Αἴσονος ἐξ Ἰωλκοῦ διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν. Τῆς Ἰωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευεν, ᾧ μαντενομένῳ περὶ τῆς βασιλείας ἔχρησεν ὁ θεὸς τὸν μονοσάνδαλον φυλάσσειν. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον οὐκ ἐγίνωσκεν ὅτι δηλοῖ ὁ χρησμός, ὅστερον δὲ αὐτὸν συνήκεν. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσῃ Ποσειδῶνι θυσίαν, ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Ἰάσωνα μετεπέμψατο· ὁ δὲ κατὰ γεωργίαν ἐν τοῖς ἀγροῖς διατελὼν ἔσπευσεν ἐπὶ τὴν θυσίαν διαβαίνων δὲ τὸν ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ ἕτερον ἀπολέσας ἐν τῷ ῥείθρῳ πέδιλον.

Θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Πελίας καὶ τοῦ χρησμοῦ ἀναμνησθεὶς κατέμαθε τοῦτον ὄντα, ὃν δέοι φυλάσσειν. Προσελθὼν δὲ ἡρώτα τὸν Ἰάσωνα, τί ἂν ἐποίησεν ἐξουσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἦν αὐτῷ ὑπὸ τινος φονευθῆσθαι τῶν πολιτῶν· ὁ δὲ «τὸ χρυσόμαλλον δέρας» ἔφη «προσέτασσον ἂν φέρειν». Τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν.

§ 4. Ἰάσων παρασκευάζεται πρὸς ἀπόπλουν.

Ἐπὶ τοῦτο οὖν πεμπόμενος Ἰάσων Ἄργον ἐπεκάλεσατο τὸν Φρίξον κάκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης, πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τοῦ

κατασκευάσαντος Ἀργώ. Ὡς δὲ ἡ ναῦς κατεσκευάσθη ἐπινθάνετο τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πλοῦ· ὁ δὲ πλεῖν ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἀθροίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τοῖς ἀθροισθεῖσιν ἦσαν οἷδε Ὀρφεύς, Ζήτης καὶ Κάλαις, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, Πηλεὺς, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Ἀμφιάραος, Ἄργος καὶ ἄλλοι, ὅ,τι περ ἄνθος ἀνδραγαθίας.

§ 5. Ὁ μάντις Φινεὺς ἀπαλλάσσεται τῶν Ἀρπυιῶν.

Οὗτοι, ναυαρχοῦντος τοῦ Ἰάσονος, ἀναχθέντες προσίσχουσι Δήμῳ· ἀπὸ Δήμου προσίσχουσι Μυσίᾳ ἀπὸ ταύτης ἀναχθέντες ὠρμίσαντο ἐν Σαλμυδησοῦ τῆς Θράκης. Ἐνταῦθα ᾧκει Φινεὺς μάντις τυφλός· τυφλωθῆναι δὲ φασιν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προύλεγεν ἀνθρώποις τὰ μέλλοντα.

Ἐπεμψαν δ' αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοί, αἱ ἦσαν πτηνὰ ἔχοντα γυναικῶν πρόσωπα· ὁπότε δὲ τῷ Φινεῖ παρατιθεῖτο τράπεζα, ἐξ οὐρανοῦ καταπετόμεναι τὰ μὲν πλεῖστα τῶν ἐδεσμάτων ἀνῆρπαζον, ὀλίγα δὲ ὁσμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον.

Συμβουλευμένοις δ' αὐτῷ τοῖς Ἀργοναύταις περὶ τοῦ πλοῦ ἔφη διδάξειν, ἐὰν αὐτὸν τῶν Ἀρπυιῶν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ ἀπήλλαξαν αὐτὸν τόνδε τὸν τρόπον· παρέθηκαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων πλήρη, αἱ Ἀρπυιαι δὲ ἐξαίφνης σὺν βοῇ καταπετόμεναι τὰ ἐδέσματα ἤρπαζον· θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέον παῖδες Ζήτης καὶ Κάλαις ὄντες πετρωτοὶ δι' αἴρος ἐδίωκον διωκομένων δὲ τούτων, ἡ μὲν εἰς τὸν Τίγρητα, ποταμὸν τῆς Πελοποννήσου, ἐμπίπτει, ἡ δὲ περὶ τὰς Στροφάδας νήσους, καὶ οὕτως ἀπώλοντο.

§ 6 Ἡ Ἀργὼ διαπλεῖ τὰς Συμπληγάδας.

Ἀπαλλαγείς οὖν τῶν Ἀρπυιῶν ὁ Φινεὺς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ἐδίδαξε πετρῶν ἦσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὗται, καὶ συγκρονού-

μεναι ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας, τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Προεῖπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν, ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ διαπλεῖν.

Ταῦτα ἀκούσαντες ἀνήγοντο, καὶ ὥς παρὰ τὰς πέτρας ἐγένοντο, ἀφιασιν ἐκ τῆς πρῶρας πελειάδα τῆς δὲ διαπετομένης τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς αἱ πέτραι συμπεσοῦσαι ἀπέκοψαν. Ἐπιτηρήσαντες οὖν ἀναχωρούσας τὰς πέτρας, μετ' εἰρεσίας συντόνον διέπλευσαν, τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεῶς περικολεῖσης. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ χρόνου ἐστήκασιν αἱ συμπληγάδες.

§ Ἰάσων λαμβάνει τὸ δέρας.

Παραπλεύσαντες δὲ Θερμόδοντα ἐπὶ Φάσιν ποταμὸν ἦλθον οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστιν. Ὀρμισαμένων οὖν ἐνταῦθα, ἦκε πρὸς Αἰήτην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταχθέντα ὑπὸ τοῦ Πελίου λέγων ἐδεῖτο δοῦναι τὸ δέρας αὐτῶν ὃ δὲ δώσειν μὲν ὑπέσχετο, οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεβούλευνεν αὐτοῖς καὶ τὴν τε Ἀργῶ ἐπενόει ἐμπρῆσαι καὶ τοὺς Ἀργοναῦτας ἀποκτεῖναι.

Μήδεια δὲ ἡ τοῦ Αἰήτου θυγάτηρ ἐρῶσα τοῦ Ἰάσονος, συνεργήσεν αὐτῷ, ἐφ' ὃ ἦκεν, ἐπαγγέλλεται, ἐὰν ὁμώσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπάξειν. Ὁμόσαντος δὲ τοῦ Ἰάσονος, νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἤγαγεν αὐτὸν καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα φαρμάκοις μετὰ Ἰάσονος (ἦν γὰρ φαρμακεύτρια ἡ Μήδεια) περιεῖλον τῆς δρυὸς τὸ δέρας καὶ ἐπὶ τὴν Ἀργῶ παρεγένοντο. Οἱ οὖν Ἀργοναῦται νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήχθησαν καὶ εἰς Ἴωλκὸν κατέπλευσαν πολλὰ πλανηθέντες. Ἰάσων δὲ δίδωσι Πελία τὸ δέρας.

Δ' ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

§ 1. Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων ἀποπλέουσιν οἴκαδε.

Ἀλούσης τῆς Τροίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἡγεμόνες μετὰ τῶν ἑαυτῶν λαῶν οἴκαδε ἀπέπλευσαν καὶ τούτων οἱ μὲν εὐπλοοῦσι καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν ἀποσώζονται, ὡς Διομήδης καὶ Νέστορωρ, οἱ δὲ πολλὰ πλανηθέντες καὶ παθόντες, ὡς Μενέλαος καὶ Ἀγαμέμνων.

Πάντων δὲ μάλιστα Ὀδυσσεὺς ἐπλανήθη, ὃς μόνος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἀπεσώθη, τῶν ἐταίρων πάντων ἀπολομένων. Οὗτος οὖν ἀναχθεὶς ἀπὸ Τροίας σὺν δώδεκα ναυσὶ τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Λωτοφάγων χώραν ἀφικνεῖται, ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὴν Κυκλώπων γῆν ὑπὸ τῶν ἀνέμων φέρεται.

§ 2. Ὀδυσσεὺς μετὰ τῶν ἐταίρων εἰσέρχεται εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου.

Ἐγγὺς δὲ ταύτης γερόμενος τὰς μὲν ἄλλας ναῦς καταλείπει ἓν τινα παρ' αὐτὴν νήσῳ, αὐτὸς δὲ μίαν. ἔχων πρὸς τὴν Κυκλώπων γῆν ὁρμίζεται. Ἦσαν δ' οἱ Κύκλωπες ἄνδρες ὑπερμεγέθεις ἄγριοι, ἀνδροφάγοι ἕνα ὀφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἔχοντες ὑπεράνω τῆς πλατείας ὀϊνός, λάσιοι δ' ἦσαν πάντα τό τε στέρνον καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὸ εἰς ὄνυχα ἦκον. Αὐταῖς χερσὶ φυτόν οὐκ ἐφύτευον οὐδ' ἤρουν τὴν γῆν, ἀλλ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο, καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ἄμπελοι. Οὔτε πόλεις οὔτε βουλὴν

οὔτε νόμους εἶχον ἀλλήλων γὰρ οὐκ ἐφρόντιζον ἐν σπηλαίοις δὲ κατόικουν, χωρὶς ἕκαστος, καὶ τὰς ἑαυτῶν ἔβασκον αἶγας. Ξένοι οὐκ ἀφικνοῦντο ἐνταῦθα, οὐδ' αὐτοὶ ἄλλοσέ ποι ἐπλεον οὐ γὰρ πλοῖα ἐναυπήγουν. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ Κύκλωες.

Μετὰ δώδεκα οὖν ἐταίρων Ὀδυσσεὺς ἀποβαίνει τῆς νεῶς καὶ εἷς τι ἐπὶ τῇ θαλάσῃ ἄντρον ἔρχεται ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἄσκον οἶνον ἣν δὲ Πολυφήμου τὸ ἄντρον, ὃς ἦν Κυκλώπων πάντων ἰσχυρότατος ἅμα καὶ ἀγριώτατος, ᾧκει δὲ μόνος. Ἐνταῦθα οὖν ἄφαντες πῦρ καὶ τῶν ἐρίφων τινὰς σφάξαντες εὐωχοῦντο καὶ τὸν Κύκλωπα ἀνέμενον, εἴ πως ξένια αὐτοῖς δοίη.

Ἐλθὼν δ' ὁ Κύκλωψ καὶ εἰσελάσας τὰ ποίμνια, προσέθηκε τῇ θύρᾳ πέτρων ὑπερμεγέθη, ὃν οὐδ' ἂν εἴκοσιν ἅμαξαι ἀποκινήσειαν· ἔπειτα δὲ καθεζόμενος ἤμελγε τὰς τοῖς καὶ τὰς αἶγας καὶ παραντίκα τὸ μὲν ἡμῖσιν τοῦ γάλακτος θρέψας κατέθηκεν εἰς πλεκτοὺς ταλάρους, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖσιν ἐν ἀγγείοις διεφύλαξεν, ἵνα εἴη αὐτῷ πίνειν, ὁπότε διψῶη.

§ 3. Δέονται τοῦ Κύκλωπος ξένια αὐτοῖς δοῦναι.

Τούτων περὶανθέντων, πῦρ ἀνῆψε καί, τοῦ σπηλαίου ἀνυγασθέντος, εἶδεν Ὀδυσσεά καὶ τοὺς ἐταίρους. Βλέψας οὖν πρὸς αὐτοὺς ἤρετο· «ὦ ξένοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖτε; κατὰ τίνα πράξιν ἐνταῦθα ἀφίκεσθε;» Οἱ δὲ δέισαντες φθόγγον βαρὺν πελωρίου ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένοι ἦσαν. Ὀδυσσεὺς δὲ εἶπεν· «ἡμεῖς Ἀχαιοὶ ἐσμεν, στρατιῶται τοῦ Ἀτρεΐδου Ἀγαμέμνονος, οὗ τὸ κλέος μέγα ἂν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐκ τῆς Τροίας ἐπλέομεν οἴκαδε, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐνταῦθα ἀπερρίφθημεν οὕτω Ζεὺς ἤθελεν. Νῦν δὲ ἰκέται ἐσμεν σοῦ καὶ δεόμεθα ξενία τινα ἡμῖν δοῦναι.

Αἰδοῦ δ', ὃ κράνιστε, τοὺς τ' ἄλλους θεοὺς καὶ τὸν Δία, ὃς ἱκετῶν καὶ ξένων προστάτης ἐστίν».

§ Ὁ Κύκλωψ κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ὁ δὲ Κύκλωψ ἀνελεήμονι θυμῷ τάδε ἀπεκρίνατο·
 νήπιοί ἐστε, ὦ ξένοι οἱ κελεύετε με δεδιέναι ἢ αἰδεῖσθαι θεοὺς· οἱ γὰρ Κύκλωπες πολὺν κρείσσονές ἐσμεν θεῶν· οὐδενὸς ὑμῶν φείσομαι διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Διὸς φόβον». Ἀμα ταῦτα εἰπὼν ἐφήλατο ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἄρπάσας δύο κατεσπάραξε, λέοντος δὲ δίκην κατήσθιεν αὐτῶν τὰ τε σπλάγχνα καὶ τὰς σάρκας καὶ τὰ ὀστέα. Οἱ δ' ἄλλοι ταῦτα ὁρῶντες ἔκλαιον καὶ τὰς χεῖρας Διὶ ἀνεῖχον.

§ 5. Ὀδυσσεὺς ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ζητεῖ.

Οὕτω δ' ὁ Κύκλωψ χορτασθεὶς ἀνθρωπείων κρεῶν κατέκειτο ἐκτάδην μετὰ τῶν προβάτων. Ὀδυσσεὺς δὲ ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ἐζήτει· ἐβουλεύετο οὖν σπασάμενος τὸ ξίφος ἐμπῆξαι εἰς τὸ στήθος τοῦ Κύκλωπος καὶ οὕτω ἀποκτεῖναι αὐτόν· ἀλλὰ, τούτου ἀπολομένου, πάντες ἂν ἀπώλωσαν ἐν τῷ σπηλαίῳ· οὐδεὶς γὰρ ἂν οἶός τ' ἦν τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ σπηλαίου λίθον ἀπῶσαι ταχὺ οὖν τῆς βουλῆς ταύτης ἀπέσχετο.

Καὶ τὴν μὲν νύκτα ὅλην οὕτω διήλθον, οἱ μὲν ἐταῖροι στενάζοντες καὶ Δία τὸν ξένιον ἐπικαλούμενοι, Ὀδυσσεὺς δὲ βουλευόμενος ὅτῳ τρόπῳ Κύκλωψ δίκην δώσει τῆς ἀγριότητος, αὐτὸς δὲ καὶ οἱ ἐταῖροι σωθήσονται εἰς τὴν ναῦν.

§ 6. Κύκλωψ αὐθις κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ἀμα δὲ τῇ ἑφ' ἐγερεθὶς ὁ Κύκλωψ πῦρ ἀνῆψε καὶ τὰς

οἷς ἡμελξεν ἔπειτα δὲ ἀρπάσας δύο τῶν ἐταίρων κατεσπάραξε καὶ κατήσθιεν· ἀφελὼν δὲ τὸν θυρεὸν ἐξήλασε τὰ ποίμνια καὶ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ τῷ στόματι ῥαδίως ἐπέθηκεν.

7. Ὀδυσσεὺς παρασκευάζει ἐκδίκησιν.

Ὀδυσσεὺς δὲ βουλευομένῳ ἦδε ἡ βουλή ἐφαίνετο ἀρίστη· ἔκειτο ἐν τῷ σπηλαίῳ μέγα ῥόπαλον ἐλάινον χλωρόν, ὃ ἔτεμεν ὁ Κύκλωψ, ἵνα φέροι ξηρανθέν ἐρύκει δὲ ἰσιῶ μεγάλης νεὸς τό τε μῆκος καὶ τὸ πάχος· τούτου οὖν Ὀδυσσεὺς ἀπέκοψεν ὅσον ὀργυιὰν καὶ ἀπέξεσε καὶ ὁμαλὸν ἐποίησεν· ἔπειτα δὲ ὥξυνε τὸ ἄκρον καὶ κατέκρυπεν ὑπὸ τὴν κόπρον, ἣ δὴ πολλὴ ἐκέχυντο κατὰ τοῦ σπηλαίου. Ἐπειτα τέσσαρες κλήρω ἀπεδείχθησαν, οἱ σὺν τῷ Ὀδυσσεὶ πέμπτῳ τολμήσουσι τρῦσαι τὸ ῥόπαλον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος, ὅτε κοιμῶτο· ἔλαχον δὲ ἐκείνοι οὓς ἂν καὶ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς ἔλοιτο.

§ 8. Κύκλωψ τὸ τρίτον κατασπαράσσει δύο τῶν ἐταίρων.

Ἐσπέρας δὲ γενομένης ἦλθεν ὁ Κύκλωψ, ἦρε δὲ τὸν μέγαν θυρεὸν καὶ τὰ ποίμνια εἰς τὸ σπήλαιον ἐλάσας ἐπὶ τῷ στόματι πάλιν ἐπέθηκε· καθεζόμενος δὲ ἡμελξε τὰς οἷς καὶ τὰ ἄλλα ποιήσας καθ' ἅπερ τὴν προτεραίαν δύο τῶν ἐταίρων ἤρπασε καὶ κατασπαράξας κατήσθιεν.

§ 9. Ὁ Κύκλωψ μεθύσθεις κοιμᾶται.

Φαγόντος δὲ τοῦ Κύκλωπος τὰ ἀνθρώπεια κρέα, Ὀδυσσεὺς ἐγγὺς αὐτοῦ προσῆλθεν ἔχων μετὰ χειρὸς κισ-

σύβιον μέλανος οἶνον «Κύκλωψ» ἔφη «πῖθι οἶνον, ἵνα εἰδῆς οἶον ποτόν ἐστι τόδε, ὃ ἐν τῇ νηὶ εἵχομεν λοιβὴ δ' ἔστω σοι τοῦτο, εἴ πως ἐλεήσας με οἴκαδε πέμψειας». Ὁ δὲ ἔλαβε καὶ ἐξέπιεν, ἦσθη δὲ σφόδρα πιὼν δὲ καὶ δεύτερον, πάλιν ἤτησε· πιὼν οὖν καὶ τρίτον ἐπηρώτα τοῦτο· τοῦ δὲ Ὀδυσσεὺς εἰπόντος ὅτι Οὔτις καλοῖτο, Οὔτιν ὑπισχρεῖτο ὑστατον ἀναλώσειν, τοὺς δ' ἄλλους πρότερον, καὶ τοῦτο αὐτῷ ξένιον ἀποδώσειν. Μεθυσθεὶς δὲ κατέπεσεν ὑπτιος καὶ ἐκοιμᾶτο, ἐξήμει δὲ τὸν τε οἶνον καὶ τὰ ἀνθρώπεια κρέα.

§ 10. Ὀδυσσεὺς ἐκτυφλοῖ τὸν Κύκλωπα.

Τότε δὴ Ὀδυσσεὺς ὑπὸ πολλὴν σποδὸν ἔθηκε τὸν μοχλόν, ἵνα θερμανθεὶς ξηρανθεῖ καὶ σκληρότερος γένοιτο· τοὺς ἐταίρους δὲ παρεθάρρυνε, μὴ τις αὐτῶν ὑποδείσας ῥαθυμήσειεν ἀλλὰ μὴν θάρρος μέγα ἐνέπνευσεν αὐτοῖς. ὁ θεός. Λαβόντες οὖν τὸν μοχλόν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος ἐνέπηξαν, ὃ δὲ Ὀδυσσεὺς ὑπερθεὶς ἐρυσθεὶς ἔστρεψεν αὐτόν, ὥς εἰ ἦν τρύπανον.

Καὶ οὗτοι μὲν παραχρῆμα πόρρω ἀφῆλαντο, Κύκλωψ δὲ δεινὰς οἰμωγὰς ῥήγνυσι καὶ τὸ σπήλαιον βοῆς πληροῦται καὶ τὸν μὲν μοχλόν ἐξέβαλε καὶ μακρὰν ἀπέρριψεν, ἔκφρων δὲ τὰς χεῖρας ἔτεινεν, εἴ πως συλλάβοι τινά, καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας, οἳ ἐν σπηλαίοις ὄκουν, μεγάλα κραναγάζων ἐπεκαλεῖτο. Οἱ δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἦσαν καὶ ἡρώτων, τίς αὐτὸν ἀδικοίη· ὃ δὲ ἔλεγεν «Οὔτις με κτείνει δόλῳ». Ἀκούοντες οὖν ἐκεῖνοι λέγοντος τοῦ Κύκλωπος ὥς οὐδεὶς κτείνει, μαίνεσθαι αὐτὸν ἐνόμισαν καὶ ἀνεχώρησαν.

§ 11. Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐταῖροι ἀποσφύζονται ἔξω
τοῦ ἄντρου.

Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ οἱ ἐταῖροι ἐν παραβύσῳ πον τοῦ
ἄντρου κατεπιτηχότες ἐκρύπτοντο ὅλην τὴν νύκτα ἅμα
δὲ τῇ ἑφ' Κύκλωψ μέλλων ἐξελάσαι ἐπὶ νομὴν τὰ ποίμνια
τὸν μὲν φράττοντα τὴν θύραν λίθον ἀπέωσε, καθεζόμε-
νος δὲ ἐν αὐτῇ ἐξέτεινε τὰς χεῖρας καὶ ἐψηλάφα τὰ πρό-
δατα, εἴ τινά πον ἐν τούτοις συλλάβοι ἐξιόντα. Ὀδυσσεὺς
δὲ καὶ οἱ ἐταῖροι ὑπὸ τὴν γαστέρα δαυμάλλων καὶ με-
γάλων κριῶν ὑποδεδυκότες ἀπεσώθησαν ἔξω τοῦ ἄντρου
Ταχέως δὲ κατελθόντες εἰς τὴν θάλασσαν, ἔνθα ἡ ναῦς
ῶρμει, εἰσέβησαν καὶ παραντίκα ἀπῆραν.

Ἐπεὶ δὲ ἡ ναῦς ἀφειστήκει τόσοῦτον ὅσον φθεγξαμέ-
νου ἐξακοῦσαι ἠδύνατο Κύκλωψ, Ὀδυσσεὺς ἀνεβόησε
«Κύκλωψ, εἴ τίς σε ἔροιο ὀφθαλμοῦ τὴν τύφλωσιν, εἴποις
ἂν αὐτῷ, ὥς Ὀδυσσεὺς ὁ Λαέρτου ἐξ Ἰθάκης ἐξετύφλω-
σεν». Ἀφικόμενοι δὲ εἰς τὴν νῆσον, ἔνθα αἱ ἄλλαι νῆες
ῶρμον, ἔθυσαν Διὶ σωτήρι καὶ ἀπέπλευσαν.

III

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ

ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

1. Ἀθῆναι.

Ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ξηρά ἐστὶ πᾶσα καὶ οὐκ εὐνδρος, κακῶς δ' ἐρρουμοτομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα. Αἱ μὲν πολλαὶ τῶν οἰκιῶν εὐτελεῖς εἰσιν, ὀλίγαι δ' αἱ χρήσιμαι. Ἀπιστηθείη δ' ἂν ἐξαίφνης ὑπὸ τῶν ξένων θεωρουμένη, εἰ αὕτη ἐστὶν ἡ προσαγορευομένη τῶν Ἀθηναίων πόλις· μετ' οὐ πολὺν δὲ ὁμολογήσειεν ἂν τις.

Ῥοδεῖον γὰρ ἐστὶν ἐν αὐτῇ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένη κάλλιστον θέατρον ἀξιόλογον, μέγα καὶ θαυμαστόν· Ἀθηναῖς ἱερὸν πολυτελές, ἄποπτον, ἄξιον τῆς θεᾶς, ὁ καλούμενος Παρθενών· ὃς μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσιν. Ὀλυμπίειον ἡμιτελές μὲν, κατάπληξιν δὲ ποιοῦν διὰ τὴν τῆς οἰκοδομίας ὑπογραφὴν· ὁ βέλτιστον ἂν ἐγένετο, εἴπερ συνετελέσθη. Γυμνάσια δ' ἐν τῇ πόλει εἰσὶ τρία, Ἀκαδήμεια, Αὐκείον, Κυνόσαργες· πάντα κατάδεδρα καὶ ποώδη.

Τῶν δὲ κατοικούντων οἱ μὲν Ἀττικοὶ εἰσιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι. Οἱ μὲν Ἀττικοὶ περιέρχοι ταῖς λαλιαῖς, ὕπουλοι, συκοφαντώδεις, παρατηροῦνται τῶν ἀλλοτριῶν βίων· οἱ δ' Ἀθηναῖοι μεγαλόφρονες, ἀπλοὶ τοὺς τρόπους, φιλίας γνήσιοι φύλακες.

2. Θῆβαι.

Ἡ τῶν Θηβαίων πόλις ἐν μέσῳ τῆς Βοιωτῶν κεῖται χώρας, τὴν δὲ περίμετρον ἔχει σταδίων ἐβδομήκοντα· πᾶσα ὁμαλὴ ἐστὶ, στρογγύλη τὸ σχῆμα καὶ μελάγγειος.

Ἑλληνικὴ Χρηστομάθεια

Καίπερ δὲ ἀρχαία οὖσα, ὅμως καινῶς ἐρρυμοτομημένη ἐστὶ διὰ τὸ τρις ἤδη, ὥς φασι, κατεσκάφθαι.

Κάθυδρος δὲ πᾶσα καὶ γεώλοφος οὖσα, πλείστα τὰ χλωρὰ καὶ τὰ κηπεύματα ἔχει, εἴ πέρ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων· δύο γὰρ ποταμοὶ ῥέουσι δι' αὐτῆς τὸ ὑποκείμενον τῇ πόλει πεδίον ἀρδεύοντες· καὶ ἀπὸ τῆς Καδμείας δὲ ὕδωρ ἀφανὲς διὰ σωλήρων ἄγεται, ὃ δὴ πάλαι ὑπὸ τοῦ Κάδμου, ὡς λέγεται, ἦχθη.

Ἐνθερίσαι μὲν ἡ πόλις βελτίστη ἐστὶ τό τε γὰρ ὕδωρ πολὺ καὶ ψυχρὸν ἔχει καὶ κήπους, καὶ χλωρὰν ἅρα τὴν ὄψιν· ἔτι δ' εὐήνεμός ἐστι καὶ ὁπώρας δὲ καὶ τὰ θερινὰ ὄνια ἀγαθὰ καὶ ἄφθονα ἔχει. Ἐγχειμάσαι δὲ χειρίστη διὰ τε τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ πνεύματα· ἔτι δὲ νίφεται καὶ πηλὸν ἔχει πολὺν· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄξυλός ἐστιν.

3. Χαλκίς.

Ἡ τῶν Χαλκιδέων πόλις γεώλοφος πᾶσά ἐστι καὶ σύσκιος· ὕδατα δ' ἔχει τὰ μὲν πολλὰ ἀλυνκά, ἐν δὲ ὕγεινὸν καὶ ψυχρὸν, τὸ ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς καλουμένης Ἀρεθούσης· ῥεῖ δὲ ἱκανόν, ὥστε δύνασθαι τὴν κρήνην παρέχειν τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νᾶμα πᾶσι τοῖς τὴν πόλιν οἰκοῦσιν.

Καὶ τὰς κοινὰς δὲ κατασκευὰς διαφερούσας ἡ πόλις ἔχει γυμνάσια, στοάς, ἱερά, θέατρα, γραφάς, ἀνδριάντας, τὴν ἀγοράν, ἣ κεῖται πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθεως. Αὕτη γάρ, πλατεῖα τε οὖσα καὶ στοαῖς τρισὶ συνειλημμένη, ἔχετε τῆς κατὰ τὸ ἐμπόριον πύλης τῶν τειχῶν. Ἐγγὺς οὖν τῆς ἀγορᾶς κείμενον τοῦ λιμένος καὶ ταχείας γιγνομένης τῆς ἐκκομιδῆς τῶν φορτίων ἐκ τῶν πλοίων, πολλοὶ εἰσιν οἱ καταπλέοντες εἰς τὸ ἐμπόριον. Καὶ γὰρ Εὐριπος διττὸν ἔχων τὸν εἴσπλουν ἐφέλκεται τὸν ἔμπορον εἰς τὴν πόλιν.

4. Τέμπη τὰ Θεσσαλικά.

Τέμπη τὰ Θεσσαλικά χώρος ἐστὶ μεταξὺ κείμενος τοῦ τε Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης· ὄρη δὲ ταυτὰ ἐστὶν ὑπερύψηλα καὶ οἷον ἀπὸ τινος θείας φροντίδος διεσχιsmένα· μέσον δ' ἔχεται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τὸ δὲ πλάτος ἔνθα μὲν ἐστὶ πλέθρον, ἔνθα δὲ ὀλίγω μειζον.

Σχίζων δὲ μέσον τὸν τόπον τοῦτον ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ῥεῖ σχολῇ καὶ ἀφοφητὶ ἐλαῖον δίκην· πολλή δὲ κατ' αὐτοῦ σκιά ἐκ τῶν παραπεφυκότεων δένδρων καὶ τῶν ἐξηρημένων κλάδων γίνγεται, καὶ ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας προήκουσα παρέχει τοῖς πλέουσι πλεῖν κατὰ ψῆχος.

Ἐφ' ἐκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ διατριβάς ἔχει ὁ τόπος οὗτος ποικίλας οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως· Κισσὸς μὲν γὰρ πολὺς καὶ μάλα λάσιος ἀκμάζει καὶ θάλλει καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς, πολλή δὲ σμίλαξ πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἡ μὲν πέτρα ὑπολανθάνει, ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον, καὶ ἔστι τὸ πρᾶγμα ὀφθαλμῶν τέρασις.

Ἐν δὲ τοῖς λείοις καὶ χθαμαλοῖς ἄλσῃ ἐστὶ ποικίλα, ἐν ᾧρα θέρους ὁδοιπόροις ἡδιστα καταφύγια· ῥέουσι δὲ καὶ πηγαὶ συχναὶ ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἡδίστων λέγεται δὲ τὰ ὕδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις εἰς ὑγίειαν συμβάλλεσθαι. Ἀδουσι δὲ καὶ ὄρνιθες ἄλλοι ἄλλη διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοί, καὶ τέρπονουσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίζουσι. Παρ' ἐκάτερα οὖν τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσὶν αἱ προειρημέναι καὶ ἀνάπανλαι. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λεῶς συνέρχονται ἄλλοι μετ' ἄλλων καὶ θύουσι καὶ συμπίνουσιν.

IV

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ τελουμένου ποτὲ ἀγῶνος, πρεσβύτης προθυμούμενος θεάσασθαι ἔδρας ἠπόρει. Πολλοῖς δὲ προσιὼν τόποις ἐσκώπιετο, μηδενὸς βουλομένου ὑπανίστασθαι αὐτῷ τῆς ἔδρας. Ὡς δὲ κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ἦκεν, ἀνέστησαν πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὑπέκοντες δῆλον ὅτι αὐτῷ τῆς ἔδρας. Τῶν δὲ Ἑλλήνων πάντων κρότῳ ἐπαινεσάντων τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος, ὁ πρεσβύτης κινήσας **πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον** «οἴμοι» φησὶ «ὥς ἅπαντες μὲν οἱ Ἕλληνες ἐπίστανται τὰ καλά, χρῶνται δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι».

2. Ὁ τῶν εὐσεβῶν χῶρος.

Λέγεται ἐν Σικελίᾳ ἐκ τῆς Αἴτινης ῥύακα πυρὸς γενεσθαι οὗτος δὲ ἔρρει, ὥς φαοιν, ἐπὶ τε τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὥρμησαν πρὸς φυγὴν, τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ζητοῦντες, εἷς δὲ τις τῶν νεωτέρων ὁρῶν τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλὰ καταλαμβανόμενον, ἀράμενος ἔφερε φορτίου δὲ προσγενομένου καὶ αὐτὸς κατελήφθη. Ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρεῖσθαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει τὸ γὰρ πῦρ, ὥς λέγεται, κύκλῳ τὸν τόπον ἐκεί-

νον περιεργύη· καὶ ἐσώθησαν οὗτοι μόνοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν καλεῖται **τῶν εὐσεβῶν χῶρος**. Οἱ δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησάμενοι καὶ τοὺς ἐαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντες ἀπώλοντο ἅπαντες.

3. Αἰνείου εὐσέβεια.

“Οτε ἐάλω τὸ Ἴλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἄλικομένων τυχας, πάννυ ἑλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν ἕκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν ὅ,τι βούλοιτο ἀποφέρειν ἀράμενον. Οὐδὲν Αἰνεΐας τοὺς πατρώους θεοὺς βασιτάσας ἔφερεν, ἀμελήσας τῶν ἄλλων. Ἡσθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἕλληνες, καὶ δεύνερον αὐτῷ κτήμα συνεχώρησαν λαβεῖν. Ὁ δὲ τὸν πατέρα σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὄμμις ἔφερεν. Ὑπερεκπλαγέντες οὖν ἐπὶ τούτῳ πάντα αὐτῷ τὰ οἰκεῖα κτήματα συνεχώρησαν λαβεῖν, ὁμολογοῦντες ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμοι ἡμεροὶ γίνονται.

4. Ἀρίων ὁ Κιθα

1. Γοργίας ὁ Περιάνδρου τοῦ Κορινθίου ἀδελφὸς ἐτύγχανεν εἰς Ταΐναρον ἀπεσταλμένος τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν ἀπάξων. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Κόρινθον ἔλεγεν ὅτι, τῆς θυσίας ἐφ' ἡμέρας τρεῖς συντελεσθείσης καὶ τῇ τελευταίᾳ παννυχίδος οὔσης πρὸς τὸν αἰγιαλόν, ἡ σελήνη κατέλαμπεν εἰς τὴν θάλασσαν. Οὐκ ὄντος δὲ πνεύματος, ἀλλὰ νηνεμίας καὶ γαλήνης, πόρρωθεν ἐωρᾶτο φρίκη κατιοῦσα παρὰ τὴν ἄκραν, ἀφρόν τινα μετὰ ψόφου ἄγουσα, ὥστε πάντες θαυμάσαντες ἐπὶ τὸν τόπον, ἔνθα προσέβαλλον, ἔδραμον. Πρὶν δὲ εἰκάσαι τὸ προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ τάχους, δελφῖνες ὤφθησαν, οἱ μὲν πέριξ κυκλοῦντες, οἱ δὲ

ἡγούμενοι πρὸς τὸ λειώτατον τοῦ αἰγιαλοῦ, ἄλλοι δὲ ὀπισθεν οἷον περιέποντες· ἐν μέσῳ δὲ ἀνείχεν ὑπὲρ τὴν θάλασσαν ὄγκος ἀσαφὲς καὶ ἄσημος ὀχουμένου σώματος.

2. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐγένοντο, ἐξέθηκαν ἐπὶ τὴν γῆν ἀνθρωπον ζῶντα, αὐτοὶ δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἄκραν ἀναφερόμενοι μᾶλλον ἢ πρότερον ἐξήλλοντο, παίζοντες ὑφ' ἡδονῆς τιнос, ὡς εἴκοι, καὶ σκιριτῶντες. «Ἡμῶν δὲ» ἔλεγεν ὁ Γοργίας «πολλοὶ μὲν ποιεθέντες ἔφυγον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὀλίγοι δὲ μετ' ἐμοῦ θαρρήσαντες προσῆλθον καὶ ἐγνώρισαν Ἀρίοντα τὸν κιθααρδόν. Κομίσαντες οὖν αὐτὸν ἐπὶ σκηνὴν ἐκλελυμένον καὶ κεκμηκότα, οὐδὲν δ' ἄλλο κακὸν ἔχοντα, ἡκούσαμεν λόγον ἄπιστον ἅπασι, πλὴν ἡμῶν τῶν θεασάμενων τὸ τέλος».

3. Ἐλεγε γάρ ὁ Ἀρίων ὡς πάλαι μὲν ἐγνώκει ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀποπλεῖν, ὅτε δὲ Περίανδρος ἔγραψεν αὐτῷ, προθυμότερος ἐγένετο· ὀλκάδος δὲ Κορινθίας ἀπαιρούσης, εὐθὺς ἐπέβη καὶ ἡ ὀλκάς ἀνήχθη.

4. Μεταξὺ δὲ πλεούσης τῆς νεῶς ἦσθετο τοὺς ναύτας ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ· ἐβουλεύοντο γὰρ ἀνελεῖν, αὐτόν, ἵνα τὰ χρήματα, ὧν ἐν Ἰταλίᾳ ἠνέπλησεν, λάβοιεν· ἔπειτα καὶ παρὰ τοῦ κυβερνήτου ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα· οὗτος γὰρ λάθρα ἐμήνυσεν αὐτῷ, ὡς τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ τοῦτο δοῦν εἶη τοῖς ναύταις δεδογμένον.

5. Ἐρμῆς οὖν ὢν βοηθείας καὶ ἀπορῶν ὅ,τι ποιήσειεν, ἐμπνεύσει τινὶ ἐχρήσατο δαιμονίᾳ· τὸν ἐναγώνιον κόσμον ἐνέδν βουλόμενος ἐξῆσαι ὥσπερ εἰ τὸ κύκνειον. Οὕτως οὖν ἐσκευασμένος εἶπεν ὅτι προθυμία τις αὐτὸν ἔχει τὸν νόμον διελθεῖν τὸν Πύθιον ὑπὲρ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῆς νεῶς καὶ τῶν συμπλεόντων, καὶ παραχρῆμα στὰς ἐν τῇ πρύμνῃ ἦδε τὸν νόμον καὶ ὅσον οὐπω μεσοῦντος αὐτοῦ, κατεδύετο

μὲν ὁ ἥλιος εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνεφαίνετο δὲ ἡ Πελοπόννησος.

6. Ἐπεὶ δὲ οἱ ναῦται οὐκέτι τὴν νύκτα περιέμενον, ὥσπερ ἐδέδοκτο αὐτοῖς, ἀλλ' ἐχώρουν ἐπὶ τὸν φόνον, ἰδὼν ξίφη γεγυμνωμένα ἔρριπεν ἑαυτὸν ὡς δυνατὸν ἦν ποροωτάτω τῆς ὀλκάδος. Πρὶν δὲ ὅλον καταδῦναι τὸ σῶμα, δελφίς ὑποδραμὼν ἀνέφερεν αὐτόν ἦν δὲ ὁ Ἀρίων πλήρης ἀπορίας καὶ ταραχῆς τὸ πρῶτον. Ἐπεὶ δὲ ῥᾶστα ὠχεῖτο καὶ πολλοὺς δελφίνας ἑώρα ἀθροιζομένους περὶ ἑαυτὸν εὖμενῶς, οὔτε ὑπὸ δέους πρὸς τὸν θάνατον εἴχετο οὔτε ὑπὸ ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ζωὴν, ἀλλ' ὑπὸ φιλοτιμίας, ὅτι θεοφίλης ἐφάνη ἅμια δὲ καθορῶν τὸν οὐρανὸν ἀστέρων περιπλεων καὶ τὴν σελήνην ἀνίσχουσαν εὐφεγγῇ καὶ καθαράν, τὴν δὲ θάλασσαν πάντῃ ἀκύμονα, διανοεῖτο πρὸς ἑαυτὸν ὡς οὐκ ἔστιν εἷς ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμός, ἀλλὰ πᾶσι τούτοις ἐπισκοπεῖ κύκλῳ ὁ θεὸς τὰ πραττόμενα περὶ γῆν τε καὶ θάλασσαν.

5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους.

1. Ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι θάνατον τοῦ Σωκράτους κατέγνωσαν, πολὺς χρόνος ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου τῇ προτεραίᾳ γὰρ τῆς δίκης θεωρίαν ἀπῆγον Ἀθηναῖοι εἰς Δῆλον ἑπεὶ δ' ἄρξαιτο ταύτης, νόμος ἦν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτείνειν, πρὶν ἂν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον καὶ πάλιν Ἀθήναζε.

2. Καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἡμέρας εἰσήεσαν οἱ συνόντες εἰς τὸ δεσμοτήριον παρὰ τὸν Σωκράτη, τῇ δὲ προτεραίᾳ τοῦ θανάτου, ἐξελθόντες ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου ἐσπέρας, ἐπύ-

θοντο ὅτι τὸ πλοῖον ἀφιγμένον εἴη παρήγγειλαν οὖν ἀλλήλοις ἦκεν ὡς πρωιαίτατα εἰς τὸ δεσμωτήριον. Καὶ ἦκον καὶ αὐτοῖς ἐξελθὼν ὁ θυρωρὸς εἶπε περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι, ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· ἔλлон γὰρ οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ ἔλεγον αὐτῷ ὅτι τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ. Οὐ πολὺν οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἦκε καὶ ἐκέλευεν αὐτοὺς εἰσιέναι.

3. Εἰσιόντες δὲ κατελάμβανον τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. Ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ξανθίππη, ἀνευφήμησέ τε καὶ τοιαῦτά τινα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι «ὦ Σώκρατες, ὅσῃσιν σε προσερούσι νῦν οἱ ἐπιτήδαιοι καὶ σὺ τούτους». Καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, «ὦ Κρίτων» ἔφη «ἀπαγέτω τις αὐτὴν οἴκαδε». Καὶ ἐκείνην ἀπῆγόν· τινες βοῶσάν τε καὶ κοπτομένην.

4. Μετὰ ταῦτα ἀνίστατο Σωκράτης εἰς οἴκημά τι ὡς λουσόμενος καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ, τοὺς δ' ἄλλους ἐκέλευε περιμένειν. Ἐπεὶ δὲ ἐλούσατο καὶ ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία (δύο γὰρ αὐτῷ νύκτες σμικροὶ ἦσαν, εἷς γυναῖκες ἀφίκοντο, ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεὶς τι καὶ ἐπιστείλας ἅπτα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρὰ τοὺς ἄλλους.

5. Καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν. Ἐλθὼν δὲ ἐκαθέζετο λελουμένος, καὶ οὐ πόλλ' ἅπτα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπηρέτης καὶ στάς παρ' αὐτὸν παρῳήγειλε πίνειν τὸ φάρμακον· τοῦτο δὲ εἰπὼν ὁ ἄνθρωπος μετεστράφη καὶ ἅμα δακρύσας ἀπῆε.

6. Καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς τὸν Κρίτωνα,

«ἄγε δὴ» ἔφη «ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον». Καὶ ὁ Κρίτων, «ἀλλ' οἶμαι» ἔφη «ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι καὶ οὐπω δεδυκέναι καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνν ὅψε πίνοντας, ἐπειδὰν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πίνοντας εὖ μάλα· ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγον· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ». Καὶ ὁ Σωκράτης, «εἰκότως γ'» ἔφη «ὦ Κρίτων, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις, οἷονται γὰρ τι κερδανεῖν ταῦτα ποιήσαντες, καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν, ὀλίγον ὕστερον πιών, ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἐμαντῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν. Ἄλλ' ἴθι» ἔφη «καὶ μὴ ἄλλως ποίει».

7. Καὶ ἦκεν ὁ μέλλων διδόναι τὸ φάρμακον ἐν κύλικι φέρων· ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, «εἶεν» ἔφη «ὦ βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν;» «Οὐδὲν ἄλλο» ἔφη «ἢ πίνοντα περιμένα, ἕως ἄν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἔπειτα κατακεῖσθαι καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει». Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει καὶ οὗτος λαβὼν καὶ μάλα ἱλεως οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου παραντίκα μάλα εὐχερῶς ἐξέπιεν.

8. Καὶ τῶν συνόντων οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἰοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύνειν, ὥς δὲ εἶδον πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι κατεῖχον, ἀλλ' ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα. Ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. Σωκράτης δέ, «οἶα» ἔφη «ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι. Ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναικάς ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν εὐφημία χρὴ τελευτᾶν· ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε».

Καὶ οὗτοι ἀκούσαντες ἡσχύνθησάν τε καὶ ἐπέσχον τοῦ δακρύειν. Ὁ δὲ παρελθὼν, ἐπειδὴ αὐτῷ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὑπτιος· οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη, κᾶπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἤρετο, εἰ αἰσθάνοιο, ὁ δ' οὐκ ἔφη· καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις τὰς κνήμας, εἶπε δ' ὅτι, ἐπειδὴν πρὸς τὴν καρδίαν γένηται, οἰχίσεται.

9. Ἦδη οὖν σχεδὸν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἥτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος, ἐνεκεκαλύπτετο γάρ, εἶπεν, ὁ δὴ τελευταῖον ἐφθέγγετο, «ὦ Κρίτων, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρονῶνα· ἀλλ' ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε». «Ἀλλὰ ταῦτα» ἔφη ὁ Κρίτων, «ἔσται ἀλλ' ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις». Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ, οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὀλίγον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὁ Σωκράτης τὰ ὄμματα ἔστησεν ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἦδε ἡ τελευτὴ ἐγένετο ἀνδρὸς τῶν τότε ἀρίστον καὶ ἄλλως φρονηματώτου καὶ δικαιοτάτου.

6. Ταφὴ τῶν ἐν πολέμοις ἀποθνησκόντων.

Πάτριος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις νόμος δημοσίᾳ ταφὰς ποιῆσθαι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων, ποιοῦνται δὲ τρὸς τοιοῦδε.

Τὰ μὲν ὅσα τῶν ἀπογενομένων προτίθενται πρότιστα σκηνὴν ποιήσαντες καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος ἦν τι βούληται ἐπειδὴν δὲ ἡ ἐκφορὰ ἦ, λάρνακας κυπαρισσῖνας ἄγουσιν ἅμαξαι φυλῆς ἐκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὅσα ἡς ἕκαστος ἦν φυλῆς. Μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἔστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἱ ἂν μὴ εὗρεθῶσιν εἰς ἀναίρεσιν. Συν-

εκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος τῶν ἀσίων καὶ ξένων, καὶ γυναῖ-
κες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι.

Τιθέασιν οὖν εἰς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ ἔστιν ἐπὶ τοῦ
καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως, καὶ αἰὲν ἐν αὐτῷ θά-
πτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων πλήν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι
ἐκείνων δὲ διαπρεπῇ τὴν ἀρετὴν κοίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν
τάφον ἐποίησαν. Ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῇ, ἀνὴρ ἡρημένος
ὑπὸ τῆς πόλεως, ὅς ἂν δοκιμώτατος εἶναι δοκῇ, λέγει ἐπ’
αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρόποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται.

V

Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Α Ι

1. Ἀγελαρχίδης Πυθολάῳ.

Μέγα, ὦ γενναῖε, κακόν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν
τοκογλύφοι. Ἐγὼ γὰρ ἐπεὶ κατέστην ἐν χρεῖα χρημάτων
βουλόμενος ἐπὶ Κολωνῷ πρίασθαι χωρίον, ἔδει μὲν παρὰ
σὲ ἢ παρὰ τινα ἄλλον τῶν κατ’ ἀγρὸν γειτόνων ἐλθεῖν,
ἀλλ’ οὐκ οἶδ’ ὅ,τι παθὼν ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας ἀφι-
κόμην ξιναγήσαντός μέ τις τῶν ἀστικῶν.

Καταλαμβάνω οὖν πρεσβύτην ῥικνόν, συνεσπακότα τὰς
ὀφρῦς, χαρτίδια ἀρχαῖά τινα καὶ σαπρὰ διὰ χειρὸς κατέ-
χοντα. Εὐθὺς οὖν μόλις με προσεῖπε, ζημίαν ἡγούμενος
τὴν προσηγορίαν.

Εἶτα τοῦ προξένου φήσαντος ὡς δεοίμην χρημάτων,
πόσων, ἥρετο, ταλάντων. Ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος τὴν ὑπερ-
βολήν, διέπνυε καὶ δηλὸς ἦν δυσχεραίνων ὁμως ἐδίδου
καὶ ἀπήγει γραμματίον καὶ τόκον βαρύν, ἔτι δὲ καὶ τὴν
οἰκίαν ὑποθέσθαι, ἢ ἔστι μοι. Μέγα τι κακόν εἰσιν οἱ

περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις καλινδούμενοι. Μὴ μοι γένοιτο, ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες, μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν.

2. Αἰνεῖας Οὐολπίῳ.

Κακοὶ κακῶς ἀπόλουντο οἷτινές ποτε εἶησαν οἱ τὸν ὁμέτερον οἶκον οὕτω πονήρως διαθέντες. Ὅσον γὰρ ἡνιάθην ἐγὼ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν, ἀλλὰ ἐνεθυμήθην ὥς οὐ παντελῶς ἄχρηστος ἢ συμφορὰ νῦν γὰρ βεβαιότερον γνώσεσθε ὅτι χρυσὸς καὶ ἄργυρος καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτες τοῖς μὲν πολλοῖς περιμάχῃτον, ἀβέβαιον δέ τι χρῆμα καὶ οὐχ ἐστηκὸς οὐδὲ τοῦ ἔχοντος, εἴ γε τῷ βουλομένῳ διαρπάζειν ἔξεσι· τὰ δὲ μαθήματα καὶ ἡ σοφία βέβαιόν τι κτῆμα καὶ πεπηγὸς καὶ ἀνάλωτον καὶ κρεῖττον ληστείας· τούτου μᾶλλον ἀντέχεσθε καὶ οὐκέτι πρὸς φυλακὴν δέησεσθε, οὐ τείχους, οὐχ ὄπλων, οὐ φυλαττόντων φάλαγγος.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1.

παρεκάλουν· παρακαλῶ (-έω)=προσκαλῶ.

ἔφασαν· ἔφην=εἶπον, φημί=λέγω.

ἔδοθησάμεν ἄν· θὰ σᾶς ἐδογηθούσαμε.

ποῖοι ἐστε=ποῖας λογῆς, πόσον δεῖλοι εἴσθε.

ποίοις πολεμεῖτε=πρὸς πόσον γενναίους πολεμεῖτε.

2.

λιμώττουσα· λιμώττω=πεινῶ πολύ.

ἐθεάσατο· ἐθεασάμην, θεῶμαι (-όμαι)=παρὰ τῆρῶ.

ἀναδενδράδος· ἀναδενδράς, ἥ=κληματαριά.

βότρυν· βότρυς, ὁ=σταφύλι.

κρατῆσαι· ἐκράτησα, κρατῶ τινος=γίνομαι κύριός τινος.

ἀπαλλαττομένη· ἀπαλλάττομαι=ἀπομακρύνομαι.

ὄμφακες· ὄμφαξ, ὁ=ἄγουρο σταφύλι, κοιν. ἀγουρίδα.

3.

βουλευομένων· βουλεύομαι=σκέπτομαι.

χειροτονεῖσθαι· χειροτονοῦμαι (έομαι)=ἐκλέγομαι.

πειθομένων· πείθομαι=ὕπακούω, συγκατατίθεμαι.

4.

ἐνδύς· ἐνέδυν, ἐνδύομαι.

φυγή ἦν ἀνθρώπων· ἔφυγον οἱ ἄνθρωποι (ἔνεκα φόβου).

περιηρέθη· περιηρέθην, περιαιροῦμαι=ἀφαιροῦμαι, πίπτω.

δραμόντες· ἔδραμον, τρέχω.

ἔπαιον· παῖω=κτυπῶ.

5.

ἔρπων· ἔρπω=σύρομαι.

ρόδον· τριαντάφυλλον.

6.

ἤριζον· ἐρίζω = φιλονικῶ.

τέρματα, τὰ = σημεῖον τέρματος, σημάδι.

διέλειπε· διέλειπον, διαλείπω = ἀφίνω καιρόν, παύω πρὸς καιρόν.

«οὐ διαλείπω τρέχων» δὲν παύω νὰ τρέχω.

παραδραμοῦσα· παρεδραμον ἄορ. τοῦ παρατρέχω = ξεπερνῶ.

ἀφίκετο· ἀφικόμην ἄορ. τοῦ ἀφικνοῦμαι = ἔρχομαι, φθάνω.

7.

δελφῖνες. δελφίς, ὁ = δελφίνι.

φάλαινα· φάλαινα, ἡ = εἶδος κήτους πελωρίου.

ἀνέδν· ἀνέδν ἄορ. τοῦ ἀναδύομαι = ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

διαλλάττει· διαλλάττω = συμφιλιώνω.

αἰρετώτερον = προτιμότερον.

διαφθαρήναι· διεφθάρην παθ. ἄορ. τοῦ διαφθείρομαι = κατα-

στρέφομαι, φονεύομαι.

διαλλακτοῦ· διαλλακτής = συμφιλιωτής.

8.

πήρας· πήρα, ἡ = σάκος.

γέμει· γέμω = εἶμαι πλήρης.

ἄλλοτριών· ἄλλότριος = ξένος.

θεῶνται· θεῶμαι (-όμαι) = παρατηρῶ.

9.

κάλλους ἀγών· διαγωνισμός ὡραιότητος.

παραγενόμενοι· παρεγενόμην ἄορ. τοῦ παραγίγνομαι = ἔρχομαι.

ἀπενίζοντο· ἀπενίζομην, ἀπονίζομαι = νίπτομαι.

δυσμορφίαν· δυσμορφία = ἀσχημιά.

ἐκ τούτου = ἕνεκα τούτου.

ἐπιγνοῦσα· ὁ ἐπιγνούς, ἡ ἐπιγνοῦσα, τὸ ἐπιγνόν· ἐπέγνων ἄορ.

τοῦ ἐπιγινώσκω = ἐννοῶ.

τὸ ἑαυτῆς· ἐννοεῖται περὶ.

ἀνέπειθε· ἀνέπειθον, ἀναπείθω = συμβουλεύω.

ἀφείλετο· ἀφείλόμην ἄορ. τοῦ ἀφαιροῦμαι = λαμβάνω.

10.

ἀποδημήσας· ἀπεδήμησα, ἀποδημῶ=ἀπομκρύνομαι τῆς πα-
τρίδος μου, πηγαίνω ταξίδι.

εἰς τὴν ἑαυτοῦ· εἰς τὴν ἑαυτοῦ γῆν=εἰς τὴν πατρίδα του.

ἦνδραγαθηκέμαι· ἦνδραγάθηκα πρκ. τοῦ ἀνδραγαθῶ (-έω)=
κάμνω κατορθώματα.

ἐκόμπαζε· ἐκόμπαζον, κομπάζω=κυχῶμαι.

ὑπολαβών· ὑπέλαβον ἄδρ. τοῦ ὑπολαμβάνω=διακρίπτω.

11.

ἔπλει, ἔπλεον. πλέω=ταξιδεύω.

χειμῶνος· χειμών=τριχυμία.

ἀνετράπη· ἀνετράπην ἄδρ. τοῦ ἀνατρέπομαι=κοιν. ἀναποδογυ-
ρίζομαι.

διενήχοντο· διενηχόμεν, διανήχομαι=κολυμβῶ.

ἐπικαλούμενος· «ἐπικαλοῦμαι τὴν Ἀθηνᾶν» ζητῶ τὴν βοήθειαν
τῆς Ἀθηνᾶς.

ἐπηγγέλλετο· ἐπηγγελλόμεν· ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι.

περισωθείη· περισωθείην, περιεσώθην περισφύζομαι=σφύζομαι.

παρانهχόμενος· παρانهχομαι=κολυμβῶ πλησίον.

12.

ἐκαθέζετο· ἐκαθεζόμεν=ἐκάθισα, καθέζομαι=κάθημι.

κρατῆσαι· ἐκράτησα, κρατῶ τοῦ κρέω=γίνομαι κύριος τοῦ
κρέατος.

εὐμεγέθη· εὐμεγέθης=μέγας, ἀρκετὰ μεγάλος.

καλός=ὥρατος.

πρέπει αὐτῷ· ἀρμόζει εἰς αὐτόν.

παρὰσπῆσαι· παρέστησα, παρίστημι=ἐξηγῶ, ἀποδεικνύω.

φωνήν· φωνή, ἥ=φωνή καλή, ᾠδική.

βαλὼν· ἔβαλον ἄδρ. τοῦ βάλλω=ρίπτω.

ἀνέκραγεν· ἀνέκραγον ἄδρ. τοῦ κράζω=κραυγάζω.

κτῆσαι· προστ. ἐκτησάμην, κτῶμαι=ἀποκτῶ.

13.

κεχηνότος· κεχηνός μτχ. τοῦ κέχηνα = ἔχω τὸ στόμα ἀνοικτόν,
πρκ. τοῦ χάσκω.

ἐξαναστάς· ἐξανέστην ἀόρ. τοῦ ἐξανίσταμαι = αἰφνιδίως ἐγείρομαι.

καταφαγεῖν· κατέφαγον ἀόρ. τοῦ κατεσθίω = τρώγω.

ἐδεήθη· ἐδεήθην, δέομαί τινος = παρακαλῶ τινα.

ἀποδώσει· ἀποδώσω, ἀποδίδωμι = δίδω τι ὀφειλόμενον.

ἀπέλυσε· ἀπέλυσα, ἀπολύω = ἐλευθερώνω.

κάλω· κάλως, ὁ = χονδρὸν σχοινίον.

τηνικαῦτα· ἐπίρρ. = τότε.

στένοντος· ὁ στένων, στένω = στενάζω.

κατεγέλασας· κατεγέλασα, καταγελῶ τινος = λέγω εἰς βάρος τινος.

προσδοκῶν· προσδοκῶ (-άω) = περιμένω.

κομιεῖσθαι· κομιοῦμαι μέλλ. τοῦ κομίζομαι = λαμβάνω.

ἴσθι· προστ. τοῦ οἶδα = γνωρίζω.

χάρις ἡ· = εὐγνώμοσύνη, ἀπόδοσις εὐεργεσίας.

14.

παραινῶν· παραινῶ (-έω) = συμβουλεύω.

πείσαι· ἔπεισα, πείθω.

ὁμοφρονεῖν· ὁμοφρονῶ = ὁμονοῶ, δὲν φιλονικῶ.

ἀχειρωτοί· ἀχειρώτος = ἀσύλληπτος, ἀκατάβλητος.

εὐάλωτοι· εὐάλωτος = ὁ εὐκόλως συλλαμβανόμενος, καταβαλ-
λόμενος.

Α' ΗΡΑΚΛΗΣ

1.

Ἀμφιτρύων· υἷδς τοῦ Ἀκταίου βασιλέως τῆς Τίρυνθος, πρόσωπον μυθικόν· εἰς τῶν πολλῶν ἡρώων τῆς ἀρχαίας μυθολογίας.

Ἀλκμήνη· ἡ σύζυγος τοῦ Ἀμφιτρύωνος.

Ἡρακλῆς· ὁ ἰσχυρότατος τῶν ἡρώων.

Ζεὺς, γεν. τοῦ **Διός**· ὁ μέγιστος τῶν θεῶν.

Κιθαιρῶν· ὄρος τῆς Βοιωτίας.

Κιθαιρώνιος, -α·ον=ὁ διατρίδων ἐν Κιθαιρῶνι.

ἐγένετο· ἐγενόμην, **γίγνομαι**· «γίγνομαι Ἀμφιτρύωνος καὶ Ἀλκμήνης»· γεννῶμαι ἀπὸ τὸν Ἀμφ. καὶ τὴν Ἀλκ.

μείζω· ὁ καὶ ἡ μείζων, τὸ μείζον· συγκριτικὸν τοῦ μέγας· «μείζω ἢ κατ' ἀνθρώπον ἔργα»· κατορθώματα ἀνώτερα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου.

εὐνήν· εὐνή=κλίνη.

ἄγχων· ἄγχω=σφίγγω τὸν λαιμόν.

διέφθειρε· διέφθειρα, διαφθείρω=φονεύω.

βουκολίοις· **βουκόλιον**=ἀγέλη βοῶν, κοιν. βουκολιό.

ὀρμώμενος· ὀρμῶμαι (-άομαι)=ἀφορμῶ, ξεκινῶ.

χειρῶσάμενος· ἐχειρῶσάμην, **χειροῦμαι**·τινα=συλλαμβάνω τινά.

ἡμφιέσατο· ἡμφιεσάμην, ἡμφιέννυμαι=ἐνδύομαι.

2.

Μεγάρα· ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους.

Δελφοί· πόλις ἐν Φωκίᾳ, ἐνθα τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Πυθία· ἡ ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου ἡ λέγουσα τοὺς χρησμούς.

Τίρυνς· γεν. **Τίρυνθος**· ἀρχαιότατη πόλις τῆς Ἀργολίδος μεταξὺ Ἀργεὺς καὶ Ναυπλίου.

Εὐρυσθεύς· ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.

ἐμάνη· ἐμάνην ἀόρ. τοῦ μαίνομαι=πάσχω μανίαν, παραφρονῶ.

Ἑλληνική Χρηστομάθεια

κατέγνων· κατέγων ἄόρ. τοῦ καταγιγνώσκω· «καταγιγνώσκω ἐμὰ τοῦ φυγῆν» καταδικάζω τὸν ἑαυτὸν μου εἰς ἐξορίαν.

ζῆλον· ζῆλος, ὁ· φθόνος· «κατὰ ζῆλον τῆς Ἑρας» = ἕνεκα φθόνου τῆς Ἑρας.

ἡνείχετο ἡνειχόμεν· ἀνέχομαι.

μανία· μανία, ἡ = παραφροσύνη.

παραγενόμενος· παρεγενόμην, παραγίνομαι = παρευρίσκομαι, φθάνω.

πυνθάνεται· πυνθάνομαι· «πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ» ἐρωτῶ τὸν θεόν.

κατοικήσῃ· «ποῦ κατοικήσω» ποῦ νὰ κατοικήσω.

ἀνείλεν· ἀνείλον· ἄόρ. τοῦ ἀναιρῶ = χρησιμοδοτῶ.

λατρεύοντα· λατρεύω· «λατρεύω τινί» ὑπηρετῶ εἰς τινα.

ἄθλους· ἄθλος, ὁ = ἀγώνισμα, κατόρθωμα.

ἔσεσθαι· ἔσομαι μέλλ. τοῦ εἰμί· «ἔφη... ἔσεσθαι» = εἶπεν ὅτι θὰ γίνῃ.

3.

Νεμεαῖος α, ον· ὁ τῆς Νεμαίης, ὁ ἐν Νεμαίᾳ διατρίδων. Νεμέα· δασυδῆς κοιλάς ἐν Ἀργολίδι παρὰ τὴν Κόρινθον.

ἀφικόμενος· ἀφικόμεν ἄόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι = ἔρχομαι.

μαθών· ἔμαθον, μανθάνω· «μανθάνω τὸν λέοντα ἄτρωτον ὄντα» ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ὅτι ὁ λέων εἶναι ἄτρωτος.

ἄτρωτον· ἄτρωτος = ὃ μὴ δυνάμενος νὰ τραυματισθῇ.

ἀνατεινόμενος· ἀντεινάμην ἄόρ. τοῦ ἀνατείνομαι· «ἀνατείνομαι τὸ ρόπαλον» σηκώνω ὑψηλὰ τὸ ρόπαλον διὰ νὰ κτυπήσω.

ἀμφίστομον· ἀμφίστομον σπήλαιον» σπήλαιον ἔχον δύο στόματα, δύο εἰσόδους.

ἀπωκοδόμησεν· ἀπωκοδόμησα, ἀποικοδομῶ = ἀποκλείω, φράσσω διὰ τοίχου.

ἐπεισῆλθε· ἐπεισῆλθον, ἐπεισέρχομαι· «ἐπεισέρχομαι τῷ θηρίῳ» εἰσέρχομαι κατόπιν τοῦ θηρίου.

κατασχών· κατέσχον ἄόρ. τοῦ κατέχω = συλλαμβάνω, κρατῶ.

περιθείς· μτχ. τοῦ περιέθηκα, περιτίθημι· «περιτίθημι τὴν χεῖρα

τῷ τραχήλῳ» περιβάλλω τὸν τράχηλον διὰ τῆς χειρός.
 ἤγγεν· ἄγγω=σφίγγω τὸν λαιμόν.
 θέμενος· ἐθέμην ἄορ. τοῦ τίθεμαι.

4.

Λερναία· Λερναῖος=ὁ ἐν τῇ Λέρνῃ ζῶν.

Λέρνη, ἡ=ἔλος ἐν Ἀργολίδι.

Ἴόλαος· υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους· Ἰφικλῆς δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἡρακλέους.

ὔδραν· ὕδρα=ῥις τερατώδης.

ἔλει· ἔλος, τό=κοῖλος τόπος ὑδατώδης ἢ πηλώδης· ὡς ἐκ τούτου
 εἶναι ἄδατος κατὰ τὸ πλεῖστον.

ἐκτραφεῖσα· ἐξετράφην, ἐκτρέφομαι=τρέφομαι, ἀναπτύσσομαι.

βοσκήματα, τά=τὰ βόσκοντα κτήνη, οἷον πρόβατα, αἰγες,
 βόες, κ.τ.λ.

διέφθειρεν· διαφθείρω=βλάπτω, καταστρέφω.

ἐπιθάς· μτχ. τοῦ ἐπέθην, ἐπιθαίνω· «ἐπιθαίνω ἄρματος» ἀνα-
 θαίνω εἰς τὸ ἄρμα.

ἄρματος· ἄρμα, τό=πολεμικὴ ἄμαξα.

ἡνιοχοῦντος· ἡνιοχῶ=κρατῶ τὰ ἡνία, διευθύνω.

ζητήσας· ἐζήτησα, ζητῶ=ἐρευνῶ.

ἀνύτειν· ἀνύτω=κατορθώνω, φέρω ἀποτελεσμη.

ἀνεφύοντο· ἀνεφνύμην, ἀναφύομαι=ἀναγεννῶμαι.

ἐπεκαλέσέτο· ἐπεκαλεσάμην, ἐπικαλοῦμαι· «ἐπικαλοῦμαι βοηθόν
 τὸν Ἴολαον», ζητῶ τὸν Ἴολαον ὡς βοηθόν, ζητῶ τὴν βοή-
 θειαν τοῦ Ἴολάου.

ὕλης· ὕλη, ἡ=δάσος.

ἐμπρήσας· ἐνέπρησα ἄορ. τοῦ ἐμπύμπρημι=πυρπολῶ, καίω.

δαλοῖς· δαλὸς=δαυλός, ξύλον καίόμενον εἰς τὸ ἄκρον.

σφαγάς· σφαγή=τὸ ἐκ τῆς ἀποκοπῆς τῆς κεφαλῆς τραῦμα.

ἦν· γ' ἐνικ. πρόσωπον παρτ. τοῦ εἶσιν=εἶναι δυνατόν «οὐκ ἦν
 ἀνιχνύεσθαι» δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγεννηθῶσιν.

κατώρουξε· κατώρουξα, κατορύσσω=θάπτω εἰς τὴν γῆν.

ἔβαψε· ἔβαψα, βάπτω = ἐμβαπτίζω, βουτῶ.

λός, ό = δηλητήριο.

5.

Οἰνόν· = τόπος τις τῆς Ἀργολίδος.

Δάδων, ό. γεν. Δάδωνος. παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ.

χρυσόκερων· χρυσόκερος = ἡ ἔχουσα χρυσᾶ κέρατα.

ἐνεγκεῖν· ἤνεγκον ἄόρ. τοῦ φέρω = κομίζω.

ἀποκτεῖναι· ἀπέκτεινα, ἀποκτείνω = φονεύω.

τρῶσαι· ἔτρωσα ἄόρ. τοῦ τιτρώσκω = τραυματίζω.

ἦν τῆς Ἀρτέμιδος· ἱερά = ἦτο ἱερὸν κτῆμα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἐπομένως ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς.

ἐνιαυτόν· ἐνιαυτός = ἔτος.

κεκμηκός· μτχ. τοῦ κέκμηκα πρκ. τοῦ κάμνω = ἀποκάμνω, κουράζομαι, κεκμηκός = κουρασμένο.

6.

Ψωφίδα· Ψωφίς· πόλις τῆς Ἀρκαδίας.

Ἐρύμανθον· Ἐρύμανθος· ὄρος τῆς Ἀρκαδίας· «Ἐρυμάνθιος κάπρος» κάπρος ζῶν κατὰ τὸ ὄρος Ἐρύμανθον.

ἐλυμαίνεται· ἐλυμαινόμην, λυμαίνομαι = βλάπτω.

παραγενόμενος· παρεγενόμην «παραγίνομαι ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν» ἔρχομαι διὰ νὰ κυνηγήσω τὸν κάπρον.

κάπρος· ἄγριος χοῖρος.

λόχμης· λόχμη, ἡ = τόπος ἄβατος διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ πυκνοὺς θάμνους.

ἐμβροχίσας· ἐνεβρόχισα, ἐμβροχίζω = διὰ βρόχου, παγίδος συλλαμβάνω.

7.

ἐξενεγκεῖν· ἐξήνεγκον ἄόρ. τοῦ ἐκφέρω = βγάνω ἔξω.

αὐλῇ· αὐλή = περιτοιχισμένος τόπος, μάνδρα.

διὰ μακρῶν ἐτῶν· = εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν.

σηκαζόμενα· σηκάζομαι = ἐγκλείομαι ἐντὸς μάνδρας.

ἀμύθητον· ἀμύθητος = ἀλογάριastos, πολὺς.

ἐξοίσει· ἐξοίσω μέλλ. τοῦ ἐκφέρω.

δεκάτην· δεκάτη, ἡ = τὸ δέκατον μέρος.

ἀπιστῶν· ἀπιστῶ = δὲν πιστεύω.

ῥήγματος· ῥήγμα, τό = ἄνοιγμα.

παρωχέτευσεν· παρωχέτευσά, παρωχετεύω = διοχετεύω, δι' ὅχε-
τοῦ κάμνω νὰ ρεύσῃ.

ἔκρου· ἔκρους, ὁ = ἐκροή, ἐξοδος τῶν ὑδάτων.

ἐξηνέχθη· ἐξηνέχθην ἄρ· τοῦ ἐκφέρομαι.

τετελεσμένον· τετελεσμένος, τετέλεσμαι παρχκ. τοῦ τελοῦμαι =
ἐκτελοῦμαι.

εἶη· εἶην εὐκτ. τοῦ εἶμι.

ἀπεδίδου· ἀπεδίδουν παρχκ. τοῦ ἀποδίδωμι = δίδω τι ὀφειλόμενον.

8.

Ἥφαιστος· θεὸς τοῦ πυρός, χαλκεύς, σιδηρουργός.

ὄρνιθας· ὄρνις, ἡ καὶ ὁ = πτηνόν.

συνηρεφής = σκεπασμένος.

ὕλη· ὕλη = δάσος. «πολλῇ... ὕλῃ» με πυκνὸν δάσος.

μυρία· μυριοί = ἀναρίθμητοι, ἄπειροι.

ἐφόβει· ἐφόβουν, φοβῶ τινα = κάμνω τινὰ νὰ φοβηθῇ, ἐκφοβίζω.

μετὰ δέους· δέος, τό = ὁ φόβος.

ἀνεπέτοντο· ἀνεπετόμην, ἀναπέτομαι = πετῶ, πετῶν ἀπομακρύ-
νομαι.

9.

ἀγαγεῖν· ἡγαγον ἄρ. τοῦ ἄγω = ὀδηγῶ.

ἀνένδ· ἀνένδην ἄρ. τοῦ ἀναδύομαι = ἐξέρχομαι, ἀνερχόμενος
ἐμφανίζομαι.

ἐπηγγείλατο· ἐπηγγείλαμην ἄρ. τοῦ ἐπαγγέλλομαι = ὑπόσχομαι.

φανείη· φανείην, ἐφάνην ἄρ. τοῦ φαίνομαι = παρουσιάζομαι,
ἐμφανίζομαι.

ἡγρίωσε· ἡγρίωσα, ἡγριῶ (-όω) = κάμνω ἄγριον.

παραγενόμενος· *παρεγενόμην*, *παραγίγνομαι* = ἔρχομαι, «ἐπὶ τοῦτον παραγίγνομαι εἰς Κρήτην» ἔρχομαι εἰς Κρήτην διὰ νὰ συλλάβω τοῦτον.

εἶλε· *εἶλον* ἄορ. τοῦ *αἰρῶ* = συλλαμβάνω.

εἶασε· *εἶασα* ἄορ. τοῦ *εἶω* (-άω) = ἀφίνω.

ἄφετον· *ἄφειτος* = ἐλεύθερος.

δεῦρο· τοπ. ἐπίρρ. σημαίνει τὴν εἰς τόπον σχέσιν· «δεῦρο καὶ κεῖσε» ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

διέβη· *διέβην* ἄορ. τοῦ *διαβαίνω* = περνῶ.

ἀφίκετο· *ἀφικόμην* ἄορ. τοῦ *ἀφικνοῦμαι* = ἔρχομαι, καταντῶ.

10.

πλεύσας· *ἔπλευσα* ἄορ. τοῦ *πλέω* = ταξιδεύω.

βιασάμενος· *ἐβιασάμην* ἄορ, τοῦ *βιάζομαι* *τινα* = μεταταχειρίζομαι βίαν ἐναντίον τινός, διὰ τῆς βίας καταβάλλω τινά.

φάτναις· *φάτνη*, ἡ = τὸ δοχεῖον εἰς τὸ ὅποιον ῥίπτεται ἡ τροφή τῶν κτηνῶν· «οἱ ἐπὶ ταῖς φάτναις» οἱ φύλακες τῶν ἱππῶν.

ἀφέντος· *ἀφείς* μτχ. τοῦ *ἀφῆκα* ἄορ. τοῦ *ἀφίημι* = ἀφίνω ἐλεύθερον.

ἀπόλονται· *ἀπωλόμην* ἄορ. τοῦ *ἀπόλλυμαι* = χάνομαι, φονεύομαι.

11.

Θερμῶδων· γεν. *Θερμώδοντος*· ποταμὸς ἐν Πόντῳ.

Θεμισκύρα, ἡ· πόλις ἐν Πόντῳ.

ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον = ἔθνος περὶ φημον ὡς πρὸς τὰ πολεμικά.

ἥσκουν ἀνδρείαν· *ἄσκῳ ἀνδρείαν* = ἐμφανίζομαι, εἶμαι, γενναῖος.

σύμβολον = σημεῖον.

πρωτεύειν· *πρωτεύω* = εἶμαι πρῶτος.

ἐπὶ τοῦτον . . . **ἐπέμπετο**· «πέμπομαι ἐπὶ τὸν ζωστήρα» στέλλομαι διὰ νὰ λάβω τὸν ζωστήρα.

τίνος χάριν = πρὸς ποῖον σκοπόν.

πυθομένη· *ἐπυθόμην* ἄορ. τοῦ *πυθάνομαι* = ἐρωτῶ.

ὑπέσχετο· *ὑπεσχόμην* ἄορ. τοῦ *ὑπισχνόμαι* = ὑπόσχομαι.

οἰόμεναι· οἶομαι = νομίζω.

ἐβοήθουν· «βοηθῶ ἐπὶ τὴν ναῦν» σπεύδω εἰς τὸ πλοῖον.

ἀφαιρεῖται· ἀφαιροῦμαι = ἀφαιρῶ.

ἐτρέψατο· ἐτρεψάμην, τρέπομαι = τρέπω εἰς φυγὴν.

12.

Γυρτόνης· βασιλεὺς τῆς Ἐρυθείας.

φοινικᾶς· ὁ φοινικοῦς, ἡ φοινικῇ, τὸ φοινικοῦν = πορφυροῦς, κόκκινος.

ὄρων· οἱ ὄροι = τὰ σύνορα.

στήλας· στήλη, ἡ = σημάδι, συνήθως πλάξ ἢ λίθος.

ἀπάγειν· ἀπάγω = διὰ τῆς βίας λαμβάνω.

παίει· παίω = κτυπῶ.

κατέλαβε· κατέλαβον, ἄόρ. τοῦ καταλαμβάνω τινά = φθάνω, προφθάνω.

ἀπέθανεν· ἀπέθανον ἄόρ. τοῦ ἀποθνήσκω = φονεύομαι.

13.

Ὑπερβόρειοι· λαὸς τις εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς κατοικῶν.

ἐδέξατο· ἐδεξάμην ἄόρ. τοῦ δέχομαι = δέχομαι, ἀναλαμβάνω.

δρεψάμενος· ἐδρεψάμην, δρέπομαι = κόπτω.

κομιεῖν· κομιῶ μέλλ. τοῦ κομίζω· «αὐτός φησι κομιεῖν» λέγει ὅτι αὐτός θὰ κομίσῃ.

ἀνέχειν· ἀνέχω = κρατῶ.

δεῖται· δέομαι αὐτοῦ = τὸν παρακαλῶ.

σπεῖραν· σπεῖρα, ἡ = κουλλούρα (ἵνα δῆθεν βασιτάξῃ τὸν οὐρανὸν ἀκοπώτερον).

ὑπελθὼν· ὑπῆλθον ἄόρ. τοῦ ὑπέρχομαί τινα = κολακεύω, ἀπατῶ
τινα.

14.

Κέρβερος· κύων φύλαξ τοῦ Ἅδου.

δράκοντος· δράκων = ὄφις.

νώτου· νῶτον, τό = ῥάχις· «κατὰ τοῦ νώτου» ἐπὶ τῆς ῥάχεως.

ἐνθα· ἐπίρρ.= ὅπου.

κατήει· κατήειν παρ.τ. τοῦ κατέρχομαι.

κρατήσαντι· ἐκράτησα, κρατῶ=νικῶ, καταβάλλω.

ἐντυχῶν· ἐνέτυχον ἄδρ. τοῦ ἐντυγχάνω τινί=συναντῶ τινα.

συνέχων· συνέχω=κρατῶ, συγκρατῶ.

15.

Καλυδῶν, ἡ· γεν. Καλυδῶνος· χώρα τῆς Αἰτωλίας.

Οἰνεύς· βασιλεὺς τῆς Καλυδῶνος.

Τραχίς, ἡ· γεν. Τραχίνος· χώρα τῆς Φθιώτιδος.

Κῆρυξ, ὁ· γεν. Κήρυκος· βασιλεὺς τῆς Τραχίνος.

ἡγάγετο· ἡγαγόμην ἄδρ. τοῦ ἄγομαι «ἄγομαι τὴν Δηιάνειραν»
λαμβάνω γυναῖκα τὴν Δηιάνειραν.

εὐωχοῦμενος· εὐωχοῦμαι παρὰ τινι=φιλοξενοῦμαι, ξενίζομαι,
παρακάθημαι εἰς γεῦμα.

κονδύλω· κόνδυλος=πυγμή, γροθιά.

ὑπὸ μέθης=ἔνεκα μέθης.

πληγῆς· πληγή=κτύπημα.

συγγνώμην· συγγνώμην ἔχω τινί=παρέχω εἰς τινα συγγνώμην,
συγχωρῶ τινα.

φυγὴν· «κατὰ τὸν νόμον τὴν φυγὴν ὑπομένω» συμφώνως πρὸς
τὸν νόμον ἐκπληρῶ τὴν ποινὴν τῆς ἐξορίας.

ἔγνω· ἔγνων ἄδρ. τοῦ γινώσκω=ἀποφασίζω.

16.

Εὐήνος· ποταμὸς τῆς Αἰτωλίας.

ἀπιέναι· ἀπαρέμφ. τοῦ ἀπέρχομαι.

παριόντας· παριών μτχ. τοῦ παρέρχομαι=ἔδοιπορῶ· οἱ πα-
ριόντες=οἱ διαδάται.

διεπόρθμενε· διεπόρθμενον, διαπορθμέω μισθοῦ=διαδίδάζω
εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ἀντὶ μισθοῦ.

ὅς=οὗτος δέ.

ἀπάγειν· ἀπάγω=ἀπομακρύνω.

αἰσθόμενος ἡσθόμην ἄορ. τοῦ αἰσθάνομαι = μανθάνω, ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι.

φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα = μέσον ὥστε ὁ Ἡρακλῆς νὰ μὴ παύσῃ ἀγαπῶν αὐτήν.

ῥυέν ὁ ῥυεῖς, ἡ ῥυεῖσα, τὸ ῥυέν, μτχ. τοῦ ῥορύην ἄορ. τοῦ ῥέω. φυλάττειν παρ' ἐαυτῇ· φυλάττω παρ' ἐμαντῶ = κρατῶ μαζί μου.

17.

Οἰχαλία· χώρα τις τῆς Εὐβοίας μυθολογουμένη.

Εὐρυτος· βασιλεὺς τῆς Οἰχαλίας.

τιμωρήσασθαι· τιμωρησάμην, τιμωροῦμαί τινα = ἐκδικοῦμαι, τιμωρῶ τινα.

ἐμνηστεύσατο· ἐμνηστευσάμην, μνηστεύομαι = ζῆτῶ γυναικα, σύζυγον.

προετεθήκει· προετεθήκειν, ὑπερ. τοῦ προτίθημι· «προτίθημι τὸν γάμον ἄθλον» ὀρίζω τὸν γάμον ὡς ἄθλον, βραβεῖον.

τοξικῇ· τοξική = ἡ ἐμπειρία νὰ ῥίπτῃ τις τόξον, ἀγώνισμα τόξου.

κρείττων, ὁ καὶ ἡ = ἀνώτερος, συγκρ. τοῦ ἀγαθός.

18.

Δίχας· ὑπηρέτης τοῦ Ἡρακλέους.

αἰρεῖ· αἰρῶ = κυριεύω.

ὀρμησάμενος· ὀρμησάμην, ὀρμίζομαι = προσορμίζομαι.

ἐσθῆτα· ἐσθῆς, ἡ = ἐνδυμα. Οἱ ἀρχαῖοι ὅτε ἐμελλον νὰ προσφέρωσι θυσίαν ἐνεδύοντο ἐνδύματα καθαρὰ.

οἴκοθεν· ἀπὸ τὸ σπίτι του.

οἶσονται· οἶσων μτχ. τοῦ οἶσω μέλλ. τοῦ φέρω = κομίζω.

πυθομένη· πυθόμην ἄορ. τοῦ πυνθάνομαι = μανθάνω.

δείσασα· δείσας μτχ. τοῦ ἔδεια ἄορ. τοῦ δέδια ἢ δέδοικα = φοβοῦμαι.

ἔχρισε· ἔχρισα. χρίω = ἀλείφω.

19.

Ποίας, δ· γεν. Ποίαντος· ὁ πατήρ τοῦ Φιλοκλήτου.

ἐνδύς· μτχ. τοῦ ἐνέδυν ἄορ. τοῦ ἐνδύομαι.

ἰός, ὁ = δηλητήριον.

ὁ τῆς Ὑδρας ἰός· διότι τὸ βέυσαν ἐκ τοῦ τραύματος τοῦ Νέσου αἷμα περιεῖχε χολήν τῆς Λερναίας ὕδρας μεταδοθεῖσαν διὰ τοῦ βέλους τοῦ Ἡρακλέους (Ἰ. ἀν. § 4).

χρῶτα· χρῶς, ὁ = τὸ δέρμα.

ἔσηπε· ἔσηπον, σήπω = κάμνω νὰ σαπίσῃ.

ἀπέσπα· ἀπέσπων, ἀποσπῶ (-άω) = ξεκολλῶ.

προσπεφυκῶτα· προσπεφυκῶς μτχ. τοῦ προσπέφυκα παρακ. τοῦ προσφύομαι = προσκολλῶμαι.

χρησάμενος· ἐχρησάμην ἄορ· τοῦ χρῶμαι (-ήομαι)· «τοιαύτη συμφορὰ χρῶμαι» εἰς τοιαύτην συμφορὰν περιπίπτω.

κομίζεται· κομίζομαι = ἔρχομαι.

ἀπηγγατο· ἀπηγγάμην, ἀπάγχομαι = πνίγομαι, κρεμιόμαι.

τεμών· ἔτεμον ἄορ. τοῦ τέμνω = κόπτω.

παρεσιτώτας· ὁ παρεσιτός, ἡ παρεσιτώσα, τὸ παρεσιτός = ὁ πλησίον εὕρισκόμενος, ὁ παρών.

ὕφάπτειν· ὕφάπτω = θέτω πῦρ ὑποκάτω.

παριών· ὁ παριών, ἡ παριοῦσα τὸ παριόν μτχ. τοῦ παρέρχομαι = περνῶ, διαβαίνω.

κατὰ ζήτησιν ποιμνίων = πρὸς ἀναζήτησιν ποιμνίων.

ὕφηψε· ὕφησα ἄορ. τοῦ ὕφάπτω.

ὑποστάν· ὁ ὑποσιτάς, ἡ ὑποσιτᾶσα, τὸ ὑποστάν μτχ. τοῦ ὑπέστην ἄορ. τοῦ ὑφίσταμαι = στέλω ὑποκάτω.

B' ΘΗΣΕΥΣ

1.

ἡγάγετο· ἡγαγόμεν ἄρ ἄγομαι γυναῖκα=λαμβάνω γυναῖκα, νυμφεύομαι.

ὑπονοήσας· ὑπενόησα, ὑπονοῶ=ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι.

κυεῖν· κυῶ=εἶμαι ἔγκυος.

προειπών· προεῖπον· προλέγω. . . πέμπειν=διατάσσω, κελεύω γὰ στεῖλῃ.

υἱός, δ=ἄρσενικό παιδί.

γένηται· γένωμαι, ἐγενόμην ἄρ. τοῦ γίγνομαι=γεννῶμαι.

αὐξηθεῖς· ἠϋξήθην. αὐξάνομαι=μεγαλώνω.

ἀναστῆσαι· ἀνέστησα ἄρ. τοῦ ἀνίστημι=ἀνεγείρω, σηκώνω.

ὑφελεῖν· ὑφείλον ἄρ. τοῦ ὑφαιρῶ=λαμβάνω.

εἰδότης· ὁ εἰδώς, ἡ εἰδυῖα, τὸ εἶδος μτχ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω, ἡξεύρω.

ἰσχυρῶς=πολύ.

ἐδεδοίκει· ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην ὑπερσ. τοῦ δέδοικα=φοβοῦμαι.

ἐπεβούλευον· ἐπιβουλεύω τινί=σκέπτομαι κακὸν ἐναντίον τινός.

Πιθεύς· βασιλεὺς τῆς Τροιζῆνος.

Πάλλας· ἀδελφὸς τοῦ Αἰγέως.

2.

τεκούσης· ὁ τεκῶν, ἡ τεκοῦσα, τὸ τεκόν, τίκτω=γεννῶ.

γένεσιν· γένεσις=τὸ γένος, ἡ καταγωγή.

μειράκιον· νεανίσκος, παλληκάρι.

διέφαιναν· διαφαίνω=ἐμφανίζω, παρουσιάζω, δείχνω.

φρόνημα· ὑπερηφάνεια.

προσῆγαγεν· προσήγαγον ἄρ. τοῦ προσάγω=ὁδηγῶ.

πατρῶος=ὁ ὑπὸ τοῦ πατρὸς διὰ τὸν υἱὸν καταλειφθεῖς.

σύμβολα· σύμβολον=σημεῖον ἀναγνωρίσεως, σημάδι.

ῥαδίως=εὐκόλως.

ἀνέωσε· ἀνέωσα ἄρ. τοῦ ἀνωθῶ=ὠθῶ σπρώχνω πρὸς τὰ ἐπάνω.

3.

χαλεπόν = δύσκολον.

ἐδέοντο· δέομαι = παρακαλῶ.

ἐξηγοῦμενος· ἐξηγοῦμαι = διηγοῦμαι· «ἐξηγοῦμαι τινα» διηγοῦμαι περὶ τινος.

ὁποῖος εἴη = ποίας λογῆς ἦτο.

δρῶν· δρῶν ἐκτ. τοῦ δρῶ (-άω) = διαπράττω· «ὅποια δρῶν τοὺς ξένους» ποίας λογῆς ἐγκλήματα διέπραττε κατὰ τῶν ξένων.

νομίζεσθαι· νομίζομαι = ἔρχομαι, μεταβαίνω.

ἔοικε· ἔοικα = ὁμοιάζω, φαίνομαι· «ὡς ἔοικε» ὡς φαίνεται.

ἀπέγνων· ἀπέγνων ἄορ. τοῦ ἀπογινώσκω = ἀποφασίζω νὰ μὴ...

«ἀπέγνων» πλεῖν· ἀπεφάσισα νὰ μὴ ταξιδεύσω.

πάλλαι = πρὸ πολλοῦ χρόνου.

ἀρετῆς· ἀρετὴ = ἀνδρεία.

ἐορακότων· ἐορακώς, ἐόρακα παρακ. τοῦ ὁρῶ = βλέπω.

4.

ἐποιεῖτο· «δεῖνὸν ποιοῦμαι» φοβερὸν νομίζω.

ἀνεκτόν· ἀνεκτός = ὑποφερτός.

πονηροῦς· πονηρός = κακός.

πρὸ ποδῶν = ἐγγύς, πλησίον.

ἄθλους· ἄθλος, ὁ = ἄγών, κίνδυνος.

ἐφιλοτιμεῖτο· ἐφιλοτιμούμην φιλοτιμοῦμαι, = ἔχω τὴν φιλοτιμίαν.

προσενεγκεῖν· προσήνεγκον ἄορ. τοῦ προσφέρω.

ἀναίμακτα· ἀναίμακτος = ὁ ἄνευ αἵματος, ὁ μὴ αἱματωθεῖς.

ἔργοις... ἀγαθοῖς· ἔργα ἀγαθὰ = γενναῖα κατορθώματα.

χαρακτήρα· χαρακτήρ, ὁ = γνῶρισμα.

ἐξώρμησεν· ἐξώρμησα, ἐξορμῶ (-άω) = ἔεικινῶ.

5.

παριόντας· παριῶν μτχ. τοῦ παρέρχομαι, οἱ παριόντες = οἱ διαβάται.

ἐκώλυε· ἐκώλυον, κωλύω = ἐμποδίζω.

προάγειν· προάγω = προχωρῶ.

ἀπέκτεινε· ἀπέκτεινα, ἀποκτείνω = φονεύω.

ἐχρήτο· ἐχρώμην «χρῶμί τινι ὕπλῳ» μεταχειρίζομαι τι ὡς ὕπλον.

6.

ἀφίει· ἀφίην παρατ. ἀφίημι = ἀφίνω, ἀπολύω.

πίτυς· πίτυς, ἡ = εἶδος πεύκης ὑψηλῆς.

προσέδει· προσέδουν παρατ. τοῦ προσδῶ (-έω) = προσδένω.

δεδεμένος· δέδεμαι παρακ. τοῦ δοῦμαι (-έομαι) = δένομαι, ἐνέργ.

δῶ (-έω).

ἐλκόμενος· ἔλκομαι = σύρομαι, τραδιοῦμαι.

διεσπᾶτο· διεσπῶμην, διασπῶμαι (-άομαι) = σχίζομαι.

ἀπώλλυτο· ἀπωλλύμην, ἀπόλλυμαι = χάνομαι.

7.

Κρομμυωνίαν· Κρομμυώνιος = ὁ ζῶν ἐν Κρομμυῶνι· Κρομμυών,

ὁ· τόπος μεταξὺ Κορίνθου καὶ Μεγάρων.

σὺν· σὺς, ἡ = ἀγριογούρουνο θηλυκό.

φαῦλον· φαῦλος = εὐτελής, εὐκαταφρόνητος.

μάχιμον· μάχιμος = ὁ ἰκάνος νὰ μάχεται, νὰ παλαίῃ.

κρατηθῆναι· ἐκρατήθην, κρατοῦμαι = νικῶμαι, καταβάλλομαι.

8.

Σκιρωνίδες πέτραι· ὅπου σήμερον ἡ Κακὴ Σκάλα παρὰ τὰ
Μέγαρα.

πέτρας· πέτρα, ἡ = βράχος, κρημνός.

νίζειν· νίζω = νίπτω, πλύνω.

βοράν· βορά, ἡ = τροφή.

9.

καταπαλαίων· καταπαλαίω = διὰ τῆς πάλης καταβάλλω.

ἀνήρει· ἀνήρουν, ἀναιρῶ = φονεύω.

μετέωρον· μετέωρος = ὁ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς γῆς.

ἐπάρας· μτχ. τοῦ ἐπῆρα ἄορ. τοῦ ἐπαίρω = σηκώνω.

ἤραξεν· ἤραξα, ἀράσσω = κτυπῶ.

10.

τὴν οἴκηον ἔχω = κατοικῶ.

ἔστρωσε· ἔστρωσα ἄορ. τοῦ στρώννυμι «στρώννυμι κλίνην».

στῆγῳ κλίνην.

ἐλάττω· ὁ καὶ ἡ ἐλάττων, τὸ ἔλαττον, συγκρ. τοῦ μικρός.

μεῖζω· ὁ καὶ ἡ μεῖζων, τὸ μεῖζον, συγκρ. τοῦ μέγας.

ἐπὶ ξένια καλῶ τινα = προσκαλῶ τινα νὰ τὸν φιλοξενήσω, νὰ συμπάγωμεν.

ᾧδε = κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

κατέκλινεν· κατακλίνω = κάμνω, ἀναγκάζω τινα νὰ κατακλιθῇ.

ἀπέπριον· ἀποπρίω = διὰ πρίονος ἀποκόπτω.

11.

καθάρας· ἐκάθαρος (καὶ ἐκάθηρος) ἄορ. τοῦ καθαίρω = καθαρίζω.

ἦκεν· ἦκον = ἦλθον, ἦκω = ἔχω ἔλθει

ἀγνώς· γεν. ἀγνώτος = ἄγνωστος.

εἰστία· εἰστίων, ἐσιτῶ τινα = κάμνω τραπέζι εἰς τινα, φιλοξενῶ τινα.

ἀπὸ τῶν συμβόλων = ἀπὸ τὰ σημάδια.

ἐσπάσατο· ἐσπασάμην, σπῶμαι (-άομαι) τὴν μάχαιραν = τραυτὸ
τὸ μαχαίρι.

τεμῶν· τεμῶ μέλλ· τοῦ τέμνω = κόπτω· «ὡς ταύτῃ τεμῶν» διὰ
νὰ κόψῃ μὲ αὐτὸ (τὸ μαχαίρι).

κατέμαθε· κατέμαθον ἄορ. τοῦ καταμανθάνω = καταλαμβάνω,
καλῶς ἐγνοῶ.

ἡσπάζετο· ἡσπαζόμην, ἀσπάζομαι = ἐγκαταλίζομαι, ἀγκαλιάζω.

κατεφίλει· κατεφίλουν, καταφιλῶ (-έω) = φιλῶ,

συναγαγόν· συνήγαγον ἄορ. τοῦ συνάγω = συναθροίζω.

ἐγνώριζεν· γνωρίζω «γνωρίζω τοῖς Ἀθηναίοις τὸν υἱόν» κάμνω
γνώριμον εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν υἱόν μου.

ἡδέως· ἐπ' ὀρρ = μετὰ χαρᾶς.

ἀπεδέχοντο· ἀπεδεχόμην, ἀποδέχομαι = δέχομαι τὴν γνωριμίαν.

ἀνδραγαθίαν· ἀνδραγαθία = τὸ νὰ εἶναι γενναῖος ἀνὴρ.

12.

καθέξειν· καθέξω=θά λάβω, μέλλ. τοῦ κατέχω.

ἀπεδείχθη· ἀπεδείχθην ἄορ. τοῦ ἀποδείκνυμαι=ὀρίζομαι.

χαλεπῶς ἔφερον· χαλεπῶς φέρω τι=λυπούμαι, ὀργίζομαι διὰ τι.

κατέστησαν· κατέστην ἄορ. τοῦ καθίσταμαι· «εἰς πόλεμον καθίσταμαι» κάμνω πόλεμον.

διελόντες· διελών, διεῖλον ἄορ. τοῦ διαιρῶ=χωρίζω.

μοίρας· μοῖρα, ἡ=μέρος.

ἐνήδρευον· ἐνεδρεύω=στήνω ἐνέδραν.

διχόθεν· ἐπὶ ῥρ.=ἀπὸ δύο μερίες.

ἐπιθιγόμενοι· ἐπιθίγομαι μέλλ. τοῦ ἐπιτίθεμαι=κάμνω ἐπίθεσιν.

βεβουλευμένα· βεβούλευμαι=ἔχω ἀποφασίσει, βουλευομαι=σκέπτομαι· «τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις» τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῶν Παλλ. αἱ ἀποφάσεις τῶν Παλλ.

πυθόμενοι· ἐπυθόμην ἄορ. τοῦ πυθάνομαι=μυθάνω.

13.

δρᾶν· δρῶ τι=κάμνω κάτι σπουδαῖον.

δημαγωγῶν· δημαγωγῶ=κολακεύω τὸν δῆμον, τὸν λαόν.

πράγματα, τὰ=ἐνοχλήσεις, ζημίαι.

χειρωσάμενος· ἐχειρωσάμην, χειροῦμαι (-όμαι)=συλλαμβάνω.

ἄστεως, ἄστν, τό=ἡ πόλις, αἱ Ἀθῆναι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀγροὺς ἢ τὸν Πειραιᾶ.

ἤλασεν· ἤλασα ἄορ. τοῦ ἐλαύνω=φέρω, ὀδηγῶ.

14.

τρίτον·=τρίτην φορὰν.

δασμόν· δασμός=φόρος.

ἀπάξοντες· ἀπάξω, ἀπάγω=κομίζω, φέρω.

ὠμολόγησαν· ὠμολόγησα· «ὁμολογῶ Μίνφ δασμόν» ὑπόσχομαι εἰς τὸν Μίνων φόρον.

δι' ἐννέα ἐτῶν·=εἰς διάστημα ἐννέα ἐτῶν.

πλανῶν· πλανῶ (-άω) τὴν ἔξοδον=ἀποκρύπτω τὴν ἔξοδον.

15.

θαρρύνοντος· θαρρύνω = ἐνθαρρύνω.
μεγαληγοροῦντος· μεγαληγορῶν, μεγαληγορῶ (-έω) = λέγω με-
γάλα λόγια, ὑπόσχομαι μεγάλα πράγματα.
ἀναχωροῦντα· ἀναχωρῶ = ἐπιστρέφω.
ἐπαραι· ἀπαρεμφ. τοῦ ἐπῆρα ἄορ. τοῦ ἐπαίρω = σηκώνω.

16.

ἐντυγχάνει· ἐντυγχάνω **τινί** = συναντῶ **τινα**.
ὅπως δύναιτο = πῶς θὰ ἤμποροῦσε.
ἐδίδαξε· διδάσκω = συμβουλεύω.
διεξελεῖν· διεξῆλθον, διεξέρχομαι **τούς ἐλιγμούς** = διέρχομαι,
= περνῶ τὰς καμπάς.
κρατῆσαι· ἐκράτησα, **κρατῶ** (-έω) τοῦ **Μινωταύρου** = γίνομαι
κύριος τοῦ Μιν.
ὃ ἂν ἐξόδου ἐκ τοῦ Λαθυρίνου τύχοι = διὰ τοῦ ὁποίου θὰ
κατῶρθανε νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν Λαθύρινον.
φαρμακεύτρια = ἡ παρασκευάζουσα μαγικά φάρμακα, μάγισσα.
ἀνεχώρησεν· ἀνεχώρησα, **ἀναχωρῶ** = ἐπιστρέφω ὀπίσω, ἐπανέ-
ρχομαι.

17.

ἐπελάθετο· ἐπαλαθόμην ἄορ. τοῦ ἐπιλανθάνομαι = λησμονῶ.
ἀπολωλέναι· ἀπόλωλα παρακ. τοῦ ἀπόλλυμαι = χάνομαι.

18.

δυναστείαν· δυναστεία = βασιλεία.
συνώκισε· κυνῶκισα, συνοικίζω = βάλλω νὰ κατοικήσουν μαζί.
τέως· ἐπίρρ. = ἕως τότε, πρότερον.
διαφερομένους· διαφέρομαί **τινι** = φιλονικῶ πρὸς **τινα**.
πρυτανεῖα· πρυτανεῖον, τό = ἄρχεῖον, οἱ ἄρχοντες,
βουλευτήρια· βουλευτήριον, τό = ἡ βουλή, οἱ βουλευταί.
τὰ παρ' ἐκάστοις πρυτανεῖα καὶ βουλευτήρια = οἱ ἰδιαιτέροι
ἐκάστου τόπου ἄρχοντες καὶ βουλευταί.

Παναθήναια θυσίαν ἐποίησε κοινήν = ὥρισε, καθιέρωσε θυσίαν κοινήν πάντων τῶν Ἀθηναίων, Παναθήνια καλουμένην. **ἀποθέμενος** ἀπέθεμην ἄορ. τοῦ ἀποτίθεται = ἀφίνω, παραιτῶ. **διεκόσμει** διεκόσμου, διακοσμῶ (-έω) τὴν πολιτείαν = διατάσσω, καθορίζω, τὰ τοῦ πολιτεύματος, ἤτοι τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐμελλον νὰ κυβερνῶνται.

19.

ἐπὶ τοῖς ἴσοις = μὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα. **δεῦρ** = δεῦρο = ἐδῶ. **ἔτε** = ἔλθετε, προστακτ. τοῦ ἔρχομαι. **λεῶ** = λαοί, λεῶς = λαός. **παρακαλῶν** παρακαλῶ = παρακινῶ.

20.

καταστασιαζόμενος καταστασιάζομαι = ὑπὸ στάσεων ταρασσομαι. **ὑπεξέπεμψε** ὑπεξέπεμψα, ὑπεκπέμπω = πέμπων ἐξασφαλίζω. **πατρῶν** πατρῶς = ὁ ὑπὸ τοῦ πατρός καταλειφθεὶς διὰ τὸν υἱόν. **ἀπολαβεῖν** ἀπέλαβον, ἀπολαμβάνω = λαμβάνω ὀπίσω. **δεΐσας** ἔδεια = ἐφοβήθη, δέδοικα ἢ δέδια = φοβοῦμαι. **ἄκρα**, **τά** = αἱ ἀπόκρημνοι κορυφαί. **ἀνήγαγεν** ἀνήγαγον ἄορ. τοῦ ἀνάγω = ὀδηγῶ ἄνω. **ἔωσε** ἔωσα ἄορ. τοῦ ὠθῶ = ἀπωθῶ, σπρώχνω. **πέτραι** = οἱ βράχοι.

21.

ἔδοξαν ἔδοξα = ἐνόμισα, δοκῶ. **φάσμα**, **τό** = εἶδωλον, εἰκὼν. **ἐν ὄπλοις** = μεθ' ὄπλων, ἐνοπλων. **καθορᾶν** καθορῶ (-άω) = βλέπω καλῶς. **φερόμενον** φέρομαι = ὀρμῶ. **Μηδικά**, **τά** = ὁ Μηδικὸς πόλεμος, οἱ Περσικοὶ πόλεμοι. **μαντευόμενοις** μαντεύομαι = ζητῶ μαντεῖαν, χρησμόν.

ἀνεῖλεν· ἀνεῖλον ἄορ· τοῦ ἀναιρῶ = χρησιμοδοτῶ.
ἐλὼν· εἶλον ἄορ· τοῦ αἰρῶ = κυριεύω.
κατιόντα· κατιών· μτχ· τοῦ κατέρχομαι = ἐπ' ἀνέρχομαι, ἐκ τῆς
 ἐξορίας.

Γ' ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1.

δυναστεύοντος· δυναστεύω = βασιλεύω.
γίγνεται· γίγνομαι· τινος = γεννώμαι ἀπό τινος.
ἐπιβουλεύουσα· ἐπιβουλεύω τοῖς τέκνοις = σκέπτομαι κακὰ ἐνάν-
 τιον τῶν τέκνων.
φρύγειν· φρύγω = φρυγανίζω, διὰ τοῦ πυρὸς ξηραίνω.
εὐαρεστήσαι· εὐηρέεστησα, εὐαρεσιῶ (-έω)· τινι = γίνομαι εὐά-
 ρεστος εἰς τινα, κάμνω νὰ εὐχαριστηθῇ τις.
πεφρυγμένους· πέφρυγμαί παρὰ κ· τοῦ φρύγομαι.
ὥς εἰκός = ὥς εἰκός ἦν = ὥς ἦτο ἐπόμενον.
ἐπυνθάνετο· ἐπυνθανόμην, πυνθάνομαι = ἐρωτῶ «πυνθάνομαι
 ἀπαλλαγὴν τῆς ἀφορίας» ἐρωτῶ, ζητῶ, τρόπον ἀπαλλαγῆς
 τῆς ἀφορίας.
εἶη κεχρησμένον· κεχρησμένον ἐστὶ ἢ κέχρηται = ἔχει χρησιμο-
 δοτηθῇ.
προθυμεῖτο· προθυμούμην, προθυμοῦμαι = εἶμαι πρόθυμος.
ὀχοῦμενοι· ὀχοῦμαι (-έομαι) = φέρομαι καθήμενος κάπου, κάθημαι.

2.

ἐγένοντο· γίγνομαι κατὰ τινα τόπον = φθάνω εἰς τινα τόπον.
ὄλισθεν· ὄλισθον ἄορ· τοῦ ὀλισθάνω = γλιστρῶ.
ἀπώλετο· ἀπωλόμην ἄορ· τοῦ ἀπόλλυμαι = χάνομαι.
δωρεῖται· δωροῦμαι τινι = κάμνω δῶρον εἰς τινα.
ἄλσει· ἄλσος, τό = δάσος ἱερόν, ἀφιερωμένον εἰς θεόν τινα ἢ
 ἥρωα.
περιάπτει· περιάπτω τι δρυϊ = κρεμῶ τι ἐπάνω εἰς τὴν δρύν.

δράκοντος· δράκων=ὄφις τερατώδης. =οφιοειδὲς ἰουχοειδὲς
ἀύπνου· ἄυπνος=ὁ μὴ κοιμώμενος, ἀκοίμητος. ἀπὸ στυγερῆς
κατῆλθεν· κατῆλθον, κατέρχομαι=ἐπανέρχομαι.

3.

ληψόμενος· λήψομαι μέλλ. τοῦ λαμβάνω.
μαντευομένῳ· «μαντεύομαι περὶ τῆς βασιλείας» = ἐρωτῶ τὸν

θεόν περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς βασιλείας μου.
ἔχρησεν· ἔχρησα, χρῶ (-ήω)=χρησιμοδοτῶ.
φυλάξασθαι· ἐφυλαξάμην, «φυλάττομαι τὸν μονοσάνδαλον»

προφυλάττομαι ἀπὸ τὸν μονοσάνδαλον.
συνῆκε· συνῆκα ἄορ. τοῦ συνίημι=ἐννοῶ, καταλαμβάνω.

ἐπὶ τῇ θαλλάσῃ=ἐγγύτατα τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ἀκτὴν, εἰς
τὸν αἰγιαλόν.

μετεπέμψατο· μετεπεμψάμην, μεταπέμπομαι=στέλλω καὶ προσ-
καλῶ, προσκαλῶ.

κατὰ γεωργίαν=ἵνα καλλιεργήσῃ.
ἀπολέσας· ἀπώλεσα ἄορ. τοῦ ἀπόλλυμι=χάνω.

θεασάμενος· θεασάμην, θεῶμαι (-όμαι)=παρτηρῶ.
κατέμαθε· κατέμαθον ἄορ. τοῦ καταμανθάνω=ἐννοῶ.

λόγιον, τό=χρησμός.

ἐλθεῖν· ἦλθον· «ἔρχομαι ἐπὶ τὸ δέρας» μεταδίδω νὰ φέρω τὸ δέρας.

4.

ἐπὶ τοῦτο=διὰ νὰ φέρῃ τοῦτο.

ἐπεκαλέσατο· ἐπεκαλεσάμην, ἐπικαλοῦμαι τινα=ζητῶ τὴν βοή-
θειάν τινος.

ὑποθεμένης· ὑπεθέμην ἄορ. τοῦ υποτίθεμαι=συμβουλεύω.

ἐπυνθάνετο· ἐπυνθανόμην· «πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πλοῦ»
ἐρωτῶ τὸν θεόν διὰ τὸ ταξίδιον.

ἀνδραγαθίας· ἀνδραγαθία, ἡ=τὸ νὰ εἶναι τις γενναῖος· «ὅ,τι περ
ἄνθος ἀνδραγαθίας» τὸ ἄνθος τῆς ἀνδραγαθίας, τῆς γενναιότητος.

5.

ἀναχθέντες· ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

προσίσχουσι· προσίσχω=προσεγγίζω, προσορμίζομαι.
ὠρμίσαντο· ὠρμισάμην, ὠρμίζομαι=προσορμίζομαι, ἀγκυροβολῶ.
παραιθεῖτο· παραιθεῖμην εὐκτ. τοῦ παραιθεμαι «ὁπότε παραιθεῖτο τράπεζα» ὁσάκις παραιθετο τράπεζα.

καταπετόμεναι· καταπέτομαι=πετώ πρὸς τὰ κάτω.
ἀνάπλεα· ὁ καὶ ἡ ἀνάπλεως, τὸ ἀνάπλεων=πλήρης.
διδάξειν· διδάξω, διδάσκω=συμβουλευώ.
Σαλμυδησός· ἡ κατὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον παραλία τῆς Θράκης.

6.

ἐμήνυσε· ἐμήνυσα, «μηνύω τὸν πλοῦν» δεικνύω τὴν ὁδὸν τοῦ ταξιδίου.

πνευμάτων· πνεῦμα=ἄνεμος.

προεῖπεν· προεῖπον, προλέγω=κελεύω, προτρέπω.

ἀφεῖναι· ἀφῆκα, ἀφίημι=ἀφίνω νὰ φύγῃ.

πελειάδα· πελειάς, ἡ=περιστερά.

συμπεσοῦσαι· συνέπεσον, συμπίπτω=συγκρούομαι.

ἐπιτηρήσαντες· ἐπιτήρησα, ἐπιτηρῶ=περιμένω εὐκαιρίαν.

ἀναχωρούσας· ἀναχωρῶ=ἀπομακρύνομαι.

εἰρεσίας· εἰρεσία, ἡ=κωπηλασία.

συντόνου· σύντονος=ἰσχυρός, δυνατός.

ἀφλάστων· ἄφλαστα, τὰ=τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης τὸ ὁποῖον ἐξεῖχεν εἰς ὕψος τι· «τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεὼς περικοπέσης» περικοπέντος τοῦ πλοίου εἰς τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης.

ἐστήκασιν· ἔστηκα=εἶμαι σταμένος, μένω ἀκίνητος παρακτ. τοῦ ἵσταμαι.

Συμπληγάδες· οὕτω ἐκαλοῦντο οἱ βράχοι οὔτοι ὡς συμπλησόμενοι, συγκρουόμενοι.

7.

παραπλεύσαντες· παρέπλευσα, παραπλέω· **Θερμώδοντα**=πλέων ἀφίνω ὀπίσω τὸν Θερμώδοντα.

ἐδεῖτο· ἐδεόμην, δέομαι=παρακαλῶ.

ἐπενόει· ἐπενόουν, ἐπινοῶ=σκέπτομαι.
 ἐμπρήσαι· ἐνέπρησα, ἐμπίμπρημι=πυρπολῶ, καίω.
 ἐρῶσα· ἐρῶ (-άω) τινος=ἔχω ἔρωτα πρὸς τινα.
 συνεργήσειν· συνεργήσω, συνεργῶ τινι=βοηθῶ τινα.
 ἐφ' ᾧ ἦκε=διὰ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἦλθεν.
 ἐπαγγέλλεται· ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι.
 ὁμόση· ὁμοσα δμνυμι=ὁρκίζομαι.
 ἔξειν· ἔξω, ἔχω.
 ἀπάξειν· ἀπάξω, ἀπάγω=ὁδηγῶ.
 κατακοιμίσασα· κατεκοίμισα, κατακοιμίζω τινά=κάνω τινά νά κοιμηθῇ.
 φαρμακεύτρια· ἡ παρασκευάζουσα μαγικά φάρμακα, μάγισσα.
 περεῖλον· ἄορ. τοῦ περιαιρῶ· «περιαιρῶ τῆς δρυὸς τὸ δέρας»
 ἀφαιρῶ ἀπὸ τῆς δρυὸς τὸ δέρας.
 παρεγένετο· παρεγενόμην, παραγίνομαι=ἔρχομαι.
 συνείπετο· συνεπόμην, συνέπομαι=συνακολουθῶ.
 πολλὰ πλανηθέντες=πολλὰς περιπλανήσεις ὑποστάντες, μετὰ
 πολλὰς περιπλανήσεις.

Δ' ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

1.

ἀλούσης· ὁ ἀλούς, ἡ ἀλούσα, τὸ ἄλόν μτχ. τοῦ ἐάλων ἄορ. τοῦ
 ἀλίσκομαι κυριεύομαι.
 λαῶν· λαός=στρατός.
 οἴκαδε·=εἰς τὴν πατρίδα.
 εὐπλοοῦσι· εὐπλοῶ (-έω)=πλέω καλῶς, ἄνευ κινδύνων καὶ πε-
 ριπετειῶν.
 ἀποσφύζονται· ἀποσφύζομαι=σωθεῖς ἔρχομαι, φθάνω.
 πολλὰ πλανηθέντες· πολλὰ πλανῶμαι=πολλὰς περιπλανήσεις
 ὑποφέρω.
 ἐταῖρων· οἱ ἐταῖροι=οἱ σύντροφοι, οἱ στρατιῶται.
 ἀπολομένων· ἀπωλόμην, ἀπόλλυμαι=χάνομαι, ἀποθνήσκω.

ἀναχθεῖς ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

2.

δρμίζεται· δρμίζομαι=προσορμίζομαι, προσεγγίζω.

ἀνδροφάγοι· ἀνδροφάγος=ἀνθρωποφάγος.

λάσιοι· λάσιος=μαλλιαρός.

πάντα=εἰς πάντα τὰ μέρη.

καὶ τὸ εἰς ὄνυχα ἦκον=μέχρι καὶ τῶν ὀνύχων.

αὐταῖς χερσὶ=μὲ τὰ χέρια των.

ἤρουν ἄρῳ (-όω)=ἄροτριῳ, ζευγαρίζω.

ἀνήροτα· ἀνήροτος=ἀγεώργητος, ἀκαλλιεργητος.

ἐφύετο· φύομαι=φυτρώνω.

πυροί· πυρός, ὁ=σίτος.

χωρίς=χωριστά.

ἐπὶ τῇ θαλάττῃ=πλησίον τῆς θαλάσσης.

ἄντρον=σπήλαιον.

ἄφαντες· ἦπα, ἄπτω=ἀνάπτω.

ἐρίφων· ἔριφος=τὸ γεογνὸν τῆς αἰγός, κατσίκι.

εὐωχοῦντο· εὐωχούμην, εὐωχοῦμαι=γεύομαι, τρώω καλὰ.

εἴ πως ξένια αὐτοῖς δόλῃ=ἴσως δώσῃ εἰς αὐτοὺς δῶρα ξενίας.

εἰσελάσας· εἰσήλασα ἄρ. τοῦ εἰσελαύνω=εἰσάγω, ὀδηγῶ ἐντός.

προσέθηκε· προσέθηκα, «προστίθημι τῇ θύρᾳ πέτρον» θέτω εἰς τὴν θύραν λίθον.

τάς οἷς· ἡ οἷς=τὸ πρόβατον.

παραντίκα=ἀμέσως.

θρέψας· ἔθρεψα, «τρέφω γάλα» πῆζω γάλα (διὰ νὰ γίνῃ τυρί).

ταλάρους· τάλαιος=πλεκτὸν καλάθιον διὰ τὴν ἀποστράγγισιν τοῦ νωποῦ τυροῦ.

ἵνα εἴῃ αὐτῷ· ἵνα ὑπάρχῃ εἰς αὐτόν, ἵνα ἔχῃ.

διψῶ· διψῶ (-ήω)=ἐπιθυμῶ νὰ πίνω· «ὅποτε διψῶ» ὁσάκις ἐπεθύμει.

3.

περανθέντων· ἐπεράσθην, περαίνομαι=φέρομαι εἰς πέρας, ἔχτε-
λοῦμαι.

αὐγασθέντος ἡγῶσθην, αὐγάζομαι=φωτίζομαι.
βλέψας· ἔβλεψα, βλέπω=κατευθύνω τὰ βλέμματά μου, ρίχνω τὰ μάτια μου.

ἦρετο· ἦρόμην ἄορ. το ἔρωτῶ.

κατὰ τίνα προᾶξιν=διὰ ποῖον σκοπόν.

θείσαντες· ἔδεια ἄορ. τοῦ δέδοικα=φοβοῦμαι.

φθόγγον βαρύν=βαρεῖαν φωνήν· ἡ ὁποία βεβαίως ἦτο ἀνάλογος πρὸς τὸ πελώριον σῶμά του.

κλέος, τό=δόξα, φήμη.

ικέται· ικέτης=ὁ παρακαλῶν γὰ λάθῃ τι,

αἰδοῦ· προστ. τοῦ αἰδοῦμαι (-έομαι)=σέβομαι, φοβοῦμαι.

4.

θυμῷ· θυμός=καρδία, ψυχή, ἀνελεήμων θυμός=ἀσπλαγχνος, σκληρὰ καρδία

νήπιοι· νήπιος=μωρός.

κρείσσονες· κρείσσων=ἀνώτερος, ὑπέρτερος.

φείσομαι· φείδομαι τινας=διαφυλάττω, περισφίζω τι.

ἅμα ταῦτα εἰπών=εὐθὺς ὡς εἶπε ταῦτα.

ἐφήλατο· ἐφήλαμην ἄορ. τοῦ ἐφάλλομαι=πηδῶ, ὀρμῶ.

ἀνεῖχον· ἀνέχω τὰς χεῖρας Δί=ὑψώνω τὰς χεῖρας εἰς τὸν Θεόν, ἐπικαλοῦμαι τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

5.

ἐκτάδην· ἀπλωτά, ξαπλωμένος.

σπασάμενος· ἐσπασάμην, «σπῶμαι (-άομαι) τὸ ξίφος» σύρω τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης του.

τούτου ἀπολομένου=εἰ οὗτος ἀπώλετο=εἰ οὗτος ἀπώλλυτο=ἂν οὗτος ἐφρονεῖτο.

οἶος τ' ἦν· οἶος τ' εἰμί=δύναμαι, εἶμαι ἱκανός.

ἀπῶσαι· ἀπέωσα ἄορ. τοῦ ἀπωθῶ (-έω)=σπρώχνω, παραμερίζω.

βουλῆς· βουλή=σκέψις.

ἀπέσχετο· ἀπεσχόμην ἄορ. τοῦ ἀπέχομαι=ἀπομακρύνομαι.

Δία τὸν ξένον ἐπικαλοῦμενοι=ζητοῦντες τὴν βοήθειαν τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ξένων.

δίκην δώσειν «δίκην δίδωμι τῆς ἀγριότητος» τιμωροῦμαι διὰ τὴν ἀγριότητα.

σωθήσονται· σφάζομαι εἰς τὴν ναῦν» φθάνω σφός εἰς τὸ πλοῖον.

6.

ἔφ' ἔως, ἡ=ἡ αὐγή. «ἅμα τῇ ἔφ'» κατὰ τὰ ἐξημερώματα. ἀφελών· ἀφείλον ἄορ. τοῦ ἀφαιρῶ. θυρεόν· θυρεός=λίθος τῆς θύρας, ὁ κλείων τὴν εἰσοδον. ἐξήλασε· ἐξήλασα ἄορ. τοῦ ἐξελαύνω=ὀδηγῶ ἐξω.

7.

ἐλάινον· ἐλάινος=ἀπὸ ἐλαίαν, ἐλήσος.

ἔτεμεν· ἔτεμον ἄορ. τοῦ τέμνω=κόπτω.

ἵνα φέροι=διὰ νᾶ κρατῇ.

ἐφῶκει· ἐφῶκειν=ὁμοιάζον, ἔοικα=ὁμοιάζω.

ὅσον ὀργυᾶν=περίπου μίαν ὀργυῖαν.

ἀπέξυσε· ἀπέξυσα, ἀποξύω=ξύνω.

ᾤξυνε· ᾤξυνον, ὀξύνω=κάμνω τι ὀξύ, σουδλερό.

ἐκέχυντο· ἐκεχύμην ὑπερσ. τοῦ χέομαι=διασκορπίζομαι.

κατὰ τοῦ σπηλαίου=καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τοῦ σπηλαίου.

ἀπεδείχθησαν· ἀπεδείχθη, ἀποδείκνυμαι=ὀρίζομαι.

οἳ τολμήσουσι=οἱ ὅποιοι θὰ τολμήσουν.

ὅτε . . . κοιμῶτο=καθ' ὃν χρόνον θὰ ἐκοιμάτο.

ἔλαχον· ἄορ. τοῦ λαγχάνω=ἐπιτυγχάνω διὰ κλήρου.

οὓς ἂν . . . ἔλοιτο=τοὺς ὁποίους . . . ἤθελεν ἐκλέξει.

8.

ἐλάσας· ἤλασα, ἐλαύνω=ὀδηγῶ.

ἦρε· ἦρα ἄορ. τοῦ αἶρω=σηκώνω.

9.

κισσύβιον=ξύλινον ποτήριον.

πίθι· προστ. τοῦ ἔπιον, ἄορ. τοῦ πίνω.

εἰδῆς· εἰδῶ ὑποτ. τοῦ οἶδα=γνωρίζω.

λοιθή· θυσία, δῶρον καλακευτικόν.

ἐλεήσας· ἤλεησα, ἐλεῶ=εὐσπλαγχνίζομαι.

εἵ πως... πέμψειας=ἴσως...πέμψης.
 ἐξέπιεν ἐξέπιον ἄορ. τοῦ ἐκπίνω=ἐντελῶς πίνω.
 ἦσθη· ἦσθην, ἦδομαι=εὐχαριστοῦμαι, τέρπομαι.
 ἀναλώσειν· ἀναλώσω μέλλ. τοῦ ἀναλίσκω=δαπανῶ, ξοδιάζω.
 μεθυσθεῖς· ἐμεθύσθην, μεθύσκομαι=μεθῶ.
 ἐξήμει· ἐξήμουν, ἐξεμῶ=ξερνῶ.

10.

τὸν μοχλόν=τὸ ἐλάινον ῥόπαλον.
 παρεθάρρυνε· παραθαρρύνω=ἐνθαρρύνω.
 ὑποδείσας· ὑπέδεισα, ὑποδέδοικα=φοδοῦμαι κάπως.
 ῥαθυμήσειν· ἐρραθύμησα, ῥαθυμῶ=διστάζω.
 ἐρεισθεῖς· ἠρείσθην, ἐρείδομαι=στηρίζομαι.
 τρύπανον=τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου τρυπῶμεν.
 ἀφήλαντο· ἀφηλάμην ἄορ. τοῦ ἀφάλλομαι=πηδῶ μακράν.
 οἰμωγὰς· οἰμωγὴ=θρήνος· «δεινὰς οἰμωγὰς ῥήγγυσι» φοδεροῦς
 θρήνους ἐκθάλλει.
 ἔκφρων=ἔξω φρενῶν.

εἵ πως συλλάβοι τινά=ἴσως συλλάβῃ τινά.
 ἐπεκαλεῖτο· ἐπεκαλούμην, ἐπικαλοῦμαι=καλῶ εἰς βοήθειαν.
 ἦεσαν· γ' πληθ. τοῦ ἦειν παρὰ. τοῦ ἔρχομαι.
 μαίνεσθαι· μαίνομαι=εἶμαι τρελλός.
 ἀνεχώρησαν· ἀναχωρῶ=ἐπιστρέφω γυρίζω ὀπίσω.

11.

παραδύστω· παράβυστον, τό=μυχός, ἀφανής γωνία.
 κατεπτηχότες· κατέπηχα παρὰ. τοῦ καταπιήσω=σιμαζεύομαι,
 ζαρώνω, «ἐν παραδύστω που κατεπτηχότες» κάπου εἰς ἀφανὴ
 γωνίαν ζαρωμένοι.
 νομήν· νομή=βοσκή.
 ἐξέτεινε· ἐξέτεινα, ἐκτείνω=ἀπλώνω.
 ἐψηλάφα· ἐψηλάφω, ψηλαφῶ (-άω)=ψάχνω μετὰ χέρια μου.
 ἐν τούτοις=μεταξὺ τούτων.
 ἀπῆραν· ἀπῆρα, ἀπαίρω=ἀποπλέω.

ἀφειστήκει· ἀφειστήκειν ὑπερσ. τοῦ ἀφίσταμαι=ἀπομακρύνομαι.
ἐξακοῦσαι· ἐξήκουσα, ἐξακούω=ἀκούω καλῶς.
ἔρωτο· ἐροίμην, ἠρόμην ἄορ. τοῦ ἐρωτῶ «ἐρωτῶ ὀφθαλμοῦ τὴν
 τύφλωσιν» ἐρωτῶ διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ.
εἵποις ἂν αὐτῷ=δύνασαι νὰ εἴπῃς εἰς αὐτόν.

III.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

1. Ἀθῆναι.

εὐυδρος=ὁ ἔχων πολλὰ (καὶ καλὰ) νερά.
ἐρρυμοτομημένη· ἐρρυμοτόμημαι, ὀρυμοτομοῦμαι=διαιροῦμαι εἰς
 ὁδοὺς ἢ συνοικίας.
εὐτελεῖς· εὐτελής=πτωχικός, ἐλλιπής.
χρήσιμαι· χρήσιμος=κατάλληλος πρὸς χρήσιν «χρησίμη οἰκία»
 ἢ ἐπαρκoῦσα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ κατοικοῦντος.
ἀπιστηθεῖν· ἀπιστηθεῖν, ἠπιστήθην, ἀπιστοῦμαι (-έομαι)=δὲν
 γίνομαι πιστευτός.
θεωρουμένη· θεωροῦμαι=παρτηροῦμαι.
προσαγορευομένη· προσαγορεύομαι=ὀνομάζομαι.
ὁμολογήσειεν· ὁμολογήσαιμι, ὁμολόγησα, ὁμολογῶ=παραδέχομαι.
κάλλιστον· κάλλιστος ὑπερθ. τοῦ καλός=ὠραῖος.
πολυτελής· πολυτελής=πολυδάπανος, μεγαλοπρεπής.
ἄποπτον· ἀποπτος=ὁ μακρόθεν φαινόμενος.
Ὀλυμπίειον=ὁ ναός τοῦ Ὀλυμπίου Διός.
οἰκοδομία=οἰκοδόμησις.
ὑπογραφὴν· ὑπογραφή=ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον.
δ· δηλ. τὸ Ὀλυμπίειον.
βέλτιστον ἂν ἐγένετο=σπουδαιότατον θὰ ἀπέβαινεν.
εἴπερ συντελεσθῇ=ἐὰν ἐπερατοῦτο.
γυμνάσια· γυμνάσιον=τόπος ὅπου ἡδύνατο ἕκαστος νὰ γυμνάζεται.
κατάδενδρα· κατάδενδρος=πλήρης δένδρων.

ποώδη· ποώδης= πλήρης πόας, χλόης.

Ἀττικοί=οἱ κατοικοῦντες συνήθως εἰς τοὺς ἀγρούς.

περίεργοι ταῖς λαλιαῖς=φλύαροι, πολύλογοι.

ὑπουλοὶ· ὑπουλος=ἀνευλικρινής.

συκοφαντώδεις· συκοφαντώδης=ὁ ἀρεσκόμενος νὰ συκοφαντῇ.

παρατηρηταὶ τῶν ἀλλοτριῶν βίων=οἱ μετ' ἐπιμονῆς παρακολου-

θοῦντες τὰς πράξεις τῶν ἄλλων· τοῦτο δὲ εἶναι γνώρισμα

χυδαϊότητος.

2. Θῆβαι.

σταδίων· στάδιος=μονὰς μήκους 185 μέτρων.

μελάγγειος=τῆς ὁποίας τὸ χῶμα εἶναι μαῦρο.

καινώς=κατὰ νέον τρόπον.

κατεσκάφθαι· ἀπαρ. τοῦ κατέσκαμμαι, κατασκάπτομαι=κατεδα-

φίζομαι.

γεώλοφος=κεκαλυμμένη ὑπὸ χώματος, οὐχὶ πετρώδης.

τὰ χλωρά=αἱ βοσκαί.

κηπεύματα=τὰ εἰς τοὺς κήπους καλλιεργούμενα δένδρα ἢ ἄλλα

φυτά.

εἵπερ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων=περισσότερον ἀπὸ κάθε

ἄλλην ἐλληνικὴν πόλιν.

τὸ ὑποκείμενον τῇ πόλει πεδίων=τὴν κατωτέρω τῆς πόλεως

πεδιάδα.

ἀρδεύοντες· ἀρδεύω=ποτίζω.

ἐνθερίσαι· ἐνθερίσα, ἐνθερίζω=διέρχομαι τὸ θέρος, ξεκαλοκαι-

ριάζω.

χλωράν· χλωρός=χλοερός, πράσινος.

εὐήνεμος=ὁ ὑπὸ δροσερῶν ἀνέμων διαπνεόμενος.

θερινὰ ὄνια=τὰ κατὰ τὸ θέρος συνήθη ὀψώνια.

ἐγχειμάσαι· ἐνεχειμάσα, ἐγχειμάζω=διέρχομαι τὸν χειμῶνα, ξε-

χειμωνιάζω.

νίφεται· νίφομαι=χιονίζομαι.

ἄξυλος=ὁ ἄνευ ξύλων, καυσίμων θαλάσῃ.

3. Χαλκίς.

σύσκιος· ἡ ἔχουσα πολλήν σκιάν, δηλ. κατάδενδρος.
άλυνκά· ἄλυκός=ἄλμυρός.
κρήνης· κρήνη=πηγή ὕδατος οὐχὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους βέουσα, ἀλλ' ἀπὸ κατασκευάσματός τινος, ὡς σωλήνος κ.τ.τ.
τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νᾶμα=τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐκρέον ὕδωρ· πηγή λέγεται ὅ,τι κοινῶς φλέβα, δηλ. ἡ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκροή τοῦ ὕδατος ὡς φυσικῶς ἔχει.
τὰς κοινὰς κατασκευάς· τὰ δημόσια οἰκοδομήματα.
διαφερούσας· διαφέρων=ἐξαιρέτος, σπουδαίος.
στοάς· στοαί=τόποι ἐστεγασμένοι.
γραφάς· γραφαί=ζωγραφίαι.
χρείας· χρεία=χρήσις, διεξαγωγή.
πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθέτως=καταλλήλως ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν ἐργασιῶν.
συνειλημμένη· συνείλημμαι, συλλαμβάνομαι, «στοαὶς τρισὶ συνειλημμένη» ὑπὸ τριῶν στοῶν περιβαλλομένη.
ἔχεται· ἔχομαι τινος=συνέχομαί τινος.
ἐκκομιδῆς· ἐκκομιδή=ἐξαγωγή.
ἐμπόριον=ἐμπορικὸς λιμὴν.
εἰσπλουν· εἰσπλους, ὁ=ἡ εἰσοδός.
ἐφέλκεται· ἐφέλκομαι τινα=προσελκύω τινά.

4. Τέμπη τὰ Θεσσαλικά.

καὶ οἶον=καὶ τρόπον τινά.
μέσον ἔχεται χωρίον=ἐν τῷ μέσῳ περιέχεται, περικλείεται τόπος.
διήκει· διήκω=φθάνω.
σταδίους· στάδιος, ὁ, καὶ στάδιον, τὸ=μονὰς μήκους, 185 μέτρα.
ἐνθα μὲν . . . ἐνθα δέ=ἐδῶ μὲν . . . ἐκεῖ δέ, ἀλλαχοῦ μὲν . . . ἀλλαχοῦ δέ.
πλήθρον· πλήθρον=μονὰς μήκους, 31 μέτρα.
σχολῇ=βραδέως.
ἀνοφητὶ· ἐπίρρ'=ἄνευ φόφου, ἄνευ βοῆς.

- ἐλαίον *δίκηνη* = καθὼς τὸ ἔλαιον.
 κατ' αὐτοῦ = ἐπ' αὐτοῦ.
παραπεφυκότων παραπέφυκα, παραφύομαι = φυτρώνω πλησίον.
προήκουσα προήκω = ἐκτείνομαι.
παρέχει = παρέχει τὴν εὐκαιρίαν.
κατὰ ψῦχος = μὲ δροσιά.
ἐφ' ἐκάτερα τοῦ ποταμοῦ = καὶ πρὸς τὴν μίαν ὁχθὴν τοῦ ποταμοῦ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην.
διατριβάς διατριβή = τόπος κατάληλος νὰ διατρίψῃ τις πρὸς ἀνάπαυσιν.
λάσιος = πυκνός.
ἀνέρπει ἀνέρπω = ἔρπων ὑψοῦμαι, ἀναρριχῶμαι.
συμπέφυκεν συμπέφυκα, συμφύομαι = συνενώνομαι.
σμῖλας = εἶδος φυτοῦ ἀναρριχητικοῦ.
πάγον πάγος = βράχος.
ἀνατρέχει ἀνατρέχω = ἀνέρπω, ἀναρριχῶμαι.
ὑπολανθάνει ὑπολανθάνω = δὲν φαίνομαι, δὲν διακρίνομαι.
χλοάζον χλοάζω = πρασινίζω.
λείους τὰ λεία = τὰ ὁμαλά.
χθαμαλοῖς χθαμαλός = χαμηλός.
καταφύγια καταφύγιον = τόπος ὅπου δύναται τις νὰ καταφύγῃ.
ἡδίστων ἡδιστος ὑπερθ. τοῦ ἡδύς = τερπνός, νόστιμος.
λουσαμένοις ἐλουσάμην, λούομαι = κάμνω λουτρὸν.
συμβάλλεσθαι συμβάλλομαι = συντελῶ.
ἄλλῃ εἰς ἄλλον τόπον.
δρυνθες ὄρνις, ὁ = τὸ πτηνόν.
εὗ μάλα = πάρα πολύ.
μέλους μέλος, τό = ᾠδή, κελάδημα.
κάματον κάματος = ὁ κόπος.
παριόντων παριόντες = ὁδοιποροῦντες, διαβάται.
προειρημέναι προεῖρημαι παρακ. τοῦ προλέγομαι.
ἀνάπαυλαι ἀνάπαυλα, ἡ = τόπος ἐνθα δύναται νὰ ἀναπαυθῇ τις.

καταλαμβάνομενον καταλαμβάνομαι = δὲν προφθάνω γὰ φύγω.
 ἀράμενος ἡράμην ἄρ. τοῦ αἶρομαι = σηκώνω ἐπάνω μου.
 προσγενομένον προσγενομένην, προσγίγνομαι = προστίθεμαι.
 κατελήφθη = δὲν ἐπρόφθασε γὰ φύγη.
 θεωρήσαι θεώρησα, θεωρῶ = βλέπω, παρατηρῶ.
 εὖμενῶς εὖμενῶς ἔχω τινί = ἀγαπῶ τινα.
 περιερρύνῃ περιερρύνῃ ἄρ. τοῦ περιορέω, «κύκλω τὸν τόπον
 περιρρέω» ῥέω πέριξ τοῦ τόπου.

τὴν ἀποχώρησιν ἀποχώρησιν ποιοῦμαι = ἀποχωρῶ, φύγω.

3. Αἰνείου εὐσέβεια.

ἑάλω ἑάλων ἄρ. τοῦ ἀλίσκομαι = κυριεύομαι.
 οἰκτίραντες ὄκτιρα, οἰκτίρω = λυποῦμαι.
 ἀλίσκομένον ἀλίσκομαι = συλλαμβάνομαι, αἰχμαλωτίζομαι.
 τὰς τύχας ἡ τύχη = ἡ συμφορά.
 ἀποφέρειν ἀποφέρω = λαμβάνω.

ἀράμενον ἡράμην ἄρ. τοῦ αἶρομαι = σηκώνω ἐπάνω μου.
 πατρῶους θεούς· οἱ θεοὶ λέγονται πατρῶοι ὡς κληροδοτού-
 μενοι τρόπον τινὰ ὑπὸ τῶν πατέρων ἢ τοι τῶν προγόνων.
 ἡσθέντες ἡσθην, «ἡδομαι ἐπὶ τινί» εὐχαριστοῦμαι διὰ τι.
 συνεχώρησαν συνεχώρησα, συγχωρῶ τινι = ἐπιτρέπω εἰς τινα.
 γεγηρακότα = γέροντα.

γεγήρακα = εἰμαι γέρων παρακ. τοῦ γηράσκω = γίνομαι γέρων.
 ἀναθέμενος ἀνεθέμην ἄρ. τοῦ ἀνατίθεμαι «ἀνατίθεμαι τοῖς
 ὦμοις» θέτω εἰς τοὺς ὦμους μου.

τὰ οἰκεῖα κτήματα = τὰ ἑαυτοῦ κτήματα.
 ὁμολογοῦντες ὁμολογῶ = παραδέχομαι.

4. Ἀρίων ὁ κιθαρωδός.

1.

ἐτύγχανεν ἀπεσταλμένος = εἶχεν ἀποσταλῆ.
 ἀπάξων ἀπάξω, ἀπάγω θυσίαν = τελῶ θυσίαν.
 παννυχίδος παννυχίς, ἡ = ὁλονυχτία, ἡ καθ' ὅλην τὴν νύκτα
 διάρχεια τελετῆς.

πνεύματος· πνεῦμα = ἄνεμος· οὐκ ἔστι πνεῦμα = δὲν φυσᾷ.
 ἐωρᾶτο· ἐωρῶμην, ὁρῶμαι (-όμαι) = παρατηροῦμαι.
 φρίκη = τραχύτης, ἀνωμαλία τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.
 κατιοῦσα· κατιών, μτχ. τοῦ κατέρχομαι.
 ἄκραν = ἄκρα. ἡ = ἄκρωτήριον.
 ψόφον· ψόφος = θόρυβος.
 προσέβαλλε· προσβάλλω = κατευθύνομαι.
 εἰκάσαι· εἴκασα, εἰκάω = συμπεραίνω· «εἰκάω τὸ προσφερό-
 μενον» συμπεραίνω τί εἶναι τὸ φερόμενον.
 ὑπὸ τάχους = ἔνεκα τῆς ταχύτητος.
 ὤφθησαν· ὤφθην ἄρ. ὁρῶμαι = παρατηροῦμαι.
 κυκλοῦντες· κυκλῶ (-όω) = περικυκλῶ, κάμνω κύκλον.
 ἡγούμενοι· ἡγοῦμαι = ὁδηγῶ.
 πρὸς τὸ λειότατον τοῦ αἰγιαλοῦ = πρὸς τὸ ὁμαλώτατον τοῦ
 αἰγιαλοῦ.
 περιέποντες· περιέπω = περιστοιχίζω· «οἷον περιέποντες» τρόπον
 τινα κλείοντες τὴν πομπήν.
 ἀνείχεν· ἀνέχω = ὑφῶμαι, ἐξέχω.
 ἄσημος = ἀκαθόριστος.
 ὀχούμενον· ὀχοῦμαι (-έομαι) = φέρομαι.

2.

ἐγένοντο· «γίγνομαι εἰς τὸν αἰγιαλόν» φθάνω εἰς τὸν αἰγιαλόν.
 ἀναφερόμενοι· ἀναφέρομαι = ἐπιστρέφω.
 ἐξήλлонτο· ἐξηλόμην, ἐξάλλομαι = πηδῶ.
 θαρρήσαντες· ἐθάρρησα, θαρρῶ = τολμῶ.
 ἐγνώρισαν· γνωρίζω = ἀναγνωρίζω.
 ἐκλελυμένον· ἐκλύομαι = παραλύομαι.
 κεκημηκότα· κεκημηκῶς = ἀποκαμωμένος, κέμηκα παρακ. τοῦ
 κάμνω = ἀποκάμνω, κουράζομαι.
 ἄπιστον· ἄπιστος = ἀπίστευτος.
 τὸ τέλος = τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὅλης περιπετείας τοῦ
 Ἀρίονος.

3.

πάλαι = πρὸ πολλοῦ.

ἐγνώκει· ἐγνώκειν ὑπερσ. τοῦ γινώσκω = ἀποφασίζω.

ὀλκάδος· ὀλκάς, ἡ = πλοῖον φορτηγόν.

ἀπαιρούσης· ἀπαίρω ἐπὶ πλοίου = εἶμαι ἕτοιμος πρὸς ἀπόπλουν.

ἐπέβη· ἐπέβην ὁρ. τοῦ ἐπιβαίνω = εἰσέρχομαι εἰς τὸ πλοῖον.

ἀνήχθη· ἀνήχθην, ἀνάγομαι = ἀποπλέω.

4.

μεταξὺ πλεούσης τῆς νεώς = ἐνῶ ἐν τῇ μετξὺ ἔπλεε τὸ πλοῖον.

ῥησθετο· ῥησθόμην, αἰσθάνομαι = ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.

ἀνελεῖν· ἀνείλον ὁρ. τοῦ ἀναιρῶ = φονεύω.

ἡυπόρησε· ἡυπόρησα, εὐπορῶ χρημάτων = ἀποκτῶ χρήματ.

ἐπύθετο· ἐπυθόμην ὁρ. τοῦ πυνθάνομαι = μυνθάνω.

ἐμήνυσεν· μηνύω = κάμνω γνωστόν.

ἐπιούση· ἐπιών ἐπιούσα, ἐπὶ ὄν μτχ. τοῦ ἐπέρχομαι «τῇ ἐπιούτῃ νυκτί» τὴν προσεχῇ, τὴν ἐρχομένην, νύκτ.

δρᾶν· δρῶ (-άω) = πράττω.

εἶη δεδογμένον τοῖς ναύταις = εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῶν ναυτῶν, δέδοκται παρὰ. τοῦ δοκεῖ = φαίνεται καλόν.

5.

ἐχρήσατο· ἐχρησάμην, χρῶμαι = μεταχειρίζομαι.

δαιμονία· δαιμόνιος = θεῖος, ὁ ἐκ θεοῦ προερχόμενος.

ἐναγώνιον· ἐναγώνιος κόσμος = κεκοσμημένη στολή τὴν ὁποίαν ἐνεδύετο κατὰ τοὺς ἀγῶνας.

ἐνέδυν· ἐνέδυν, ἐνδύομαι.

ἐξᾶσαι· ἐξῆσα, ἐξάδω = τραγοῦδῶ πολύ.

ὥσπερ τὸ κύκνειον = τρόπον τινὰ τὸ κύκνειον, τὸ τελευταῖον ἄσμη.

νόμον· νόμος = εἶδος ἄσματος· νόμος Πύθιος = ἄσμη ἀναφερόμενον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

διελθεῖν· διέρχομαι = διεξέρχομαι, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους λέγω, ἄδω.

στάς· ἔστιν ἄορ. τοῦ ἴσταμαι = στέχω.

ὅσον οὕτω = σχεδόν.

6.

ἐδέδοκτο = ἦν δεδογμένον αὐτοῖς = εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπ' αὐτῶν, ὑπερβ. τοῦ δοκεῖ.

πορρωτάτω = πολὺ μακράν, ὑπερβ. τοῦ πόρρω· «ὥς δυνατόν ἦν πορρωτάτω» ὅσον ἡμποροῦσε μακρύτερα.

καταδύναι· κατέδυν, καταδύομαι = ἐμβαπτίζομαι, βουλιάω.

ὑποδραμών· ὑπέδραμον, ὑποτρέχω = τρέχω ὑπὸ κάτω.

ἀνέφερεν· ἀνέφερον, ἀναφέρω = βαπτίζω. Ἡ ἐκχυθεῖσα ἁρμονία ἀπὸ τοῦ θεοῦ στόματός τοῦ κιθαρῳδοῦ τὰ μὲν κήτη συνεκίνησε, τοὺς δὲ χρυστεῖς διψῶντας ἀνθρώπους ἔτι μᾶλλον ἡγρίωσεν.

ῥᾶστα· ἐπίρρ. = εὐκολώτατα, ἄνευ στενοχωρίας, ὑπερβ. τοῦ ῥαδίως.

ὠχεῖτο· ὠχούμην, ὠχοῦμαι = φέρομαι βασιτάζομαι.

εἶχετο· εἰχόμην, ἔχομαι = κατέχομαι.

θεοφιλῆς = ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀγαπώμενος.

περίπλεων· περίπλεως = πλήρης.

ἀνίσχουσιν· ἀνίσχω = ἀνατέλλω.

εὐφεγγῇ· εὐφεγγής = λίαν φωτεινός.

πάντη· ἐπίρρ. = παντελῶς.

ἀκύμονα· ἀκύμων = ἄνευ κυμάτων.

πᾶσι τούτοις· δηλ. τοῖς ἀστράσιν

ἐπισκοπεῖ· ἐπισκοπῶ = ἐπιβλεπῶ, ἐξετάζω.

5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους

1.

κατέγνωσαν· κατέγνωον ἄορ. τοῦ καταγιγνώσκω, «καταγιγνώσκω τινὸς θάνατον» καταδικάζω τινὰ εἰς θάνατον.

ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου = ὁ μεταξὺ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ θανάτου χρόνος.

θεωρίαν· θεωρία ἡ = πρεσβεία πεμπομένη εἰς τὰ ἱερὰ ἕνα προσφέρει, θυσίαν ἐκ μέρους τῆς πόλεως.

ἀπὴγον· θεωρίαν ἀπάγω = πέμπω θεωρίαν ἤτοι ἄνδρας ἵνα λάβωσι μέρος εἰς τὰς θυσίας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἐορτήν.
καθαρεύειν· καθαρεύω = εἶμαι καθαρός, ἄγνός.

2

εἰσήεσαν· εἰσῆεν παρὰ τ. τοῦ εἰσερχομαι.
συνόντες· ὁ συνών, ἡ συνοῦσα, τὸ συνόν μτχ. τοῦ σύνειμι = εἶμαι
μετὰ τινος· συνόντες ἐλέγοντο οἱ μνηστῆρες τοῦ Σωκράτους.
δεσμωτήριον = αἱ φυλακαί.
ἐπύθοντο· ἐπυθόμην ἄορ. τοῦ πυνθάνομαι = μνησθῆναι.
ἀφιγμένον εἶη· ἀφῆμαι παρὰ κ. ἀφικνοῦμαι = φθάνω, ἔρχομαι.
πρωιαίτατα· ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ πρωί «ὥς πρωιαίτατα» ὅσον τὸ
δυνατὸν περισσότερον πρωί.
παριέναι· ἀπαρ. τοῦ παρέρχομαι = εἰτέρχομαι.
τῇδε τῇ ἡμέρᾳ = σήμερον.
ἐπισχών· ἐπέσχον, ἐπέχω = ἀναβάλλω, βραδύνω

3.

κατελάμβανον· καταλαμβάνω = εὐρίσκω.
ἀνευφήμησε· ἀνευφήμησα, ἀνευφημῶ = φωνάζω δυνατά, θρηνῶ.
εἰώθασιν· εἴωθα = συνηθίζω (παρὰ κ. με σημασίαν ἐνεστῶτος).
προσεροῦσιν· προσερόω μέλλ. τοῦ προσαγορεύω = χαιρετίζω.
οἱ ἐπιτήδειοι = οἱ συνόντες = οἱ φίλοι, οἱ μνηστῆρες.
κοπτομένην· κόπτομαι = ὀδύρομαι.

4.

ἀνίστατο· ἀνίσταμαι εἰς τινὰ τόπον = σηκώνομαι διὰ τὴν ὑπάρχω
καῖπου.
λουσόμενος· λούσομαι, λούομαι = κάμνω λουτρὸν, πλύνομαι. Ὁ
Σωκράτης ἐλούσθη μόνος ἵνα ἀπαλλάξῃ τοὺς οἰκείους ἀπὸ
τοῦ νὰ λούσωσιν αὐτὸν ἀφοῦ ἀποθάνῃ· διότι κατ' ἔθος θρησκευτικὸν ὁ νεκρὸς προτοῦ κατ' ἢ ταφῇ ἐλούετο.
ἡνέχθη· ἡνέχθη ἄορ. τοῦ φέρομαι = κομίζομαι.
υἱεῖς = υἱοί = τὰ ἄρρενα τέκνα.
ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος = ἐνώπιον τοῦ Κρίτωνος.

ἐπιστείλας ἐπέσειλα, ἐπιστέλλω = παραγγέλλω.

ἅττα = ἅτινα.

5.

στάς ἔστιν ἄόρ. τοῦ ἵσταμαι = στέκω.

μετεστράφη· μετεστράφην, μεταστρέφομαι = γυρίζω κατ' ἄλλου.

ἀπήει· ἀπήειν παρατ. τοῦ ἀπέρχομαι.

6.

ἄγε . . πειθώμενα = ἔλα . . ἃς ὑπακούσωμεν

ἐνεγκάτω· ἤνεγκα ἢ ἤνεγκον ἄόρ. τοῦ φέρω = κομίζω.

οἶμαι καὶ οἶομαι = νομίζω.

δεδυνέναι· δέδυνκα παρατ. τοῦ δύομαι.

πίνοντας· ἐννοεῖται τὸ φάρμακον.

ἐπειδὴν παραγγελθῇ αὐτοῖς = ἀφοῦ διατχθῇ εἰς αὐτούς, δηλ.
οὐχὶ ἀμέσως μετὰ τὴν διατχήν, ἀλλ' ἀφοῦ παρέλθῃ πολὺς
χρόνος.

πιόντας· ἐννοεῖται οἶνον.

εὖ μάλα = πάρα πολύ.

ἐπείγου· προστ. τοῦ ἐπείγομαι = βιάζομαι.

ἐγχωρεῖ· ἀπρόσ. = εἶναι καιρός.

κερδανεῖν· κερδανῶ, κερδαίνω = κερδίζω.

ὀφλήσειν· ὀφλήσω μέλλ. τοῦ ὀφλισκάνω· «ὀφλισκάνω γέλωτα
παρ' ἐμχυτῆ» παρέχω ἀφορμὴν γέλωτος εἰς τὸν ἑαυτὸν μου,
γελῶ εἰς βάρος μου.

γλιχόμενος· γλίχομαι τοῦ ζῆν = ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω.

ἴθι· προστακτ. τοῦ ἔρχομαι «ἀλλ' ἴθι» ἀλλὰ πῆγαινε, δηλ. νὰ
φέρῃς τὸ φάρμακον.

7.

κύλικι· κύλιξ, ἡ = ποτήριον.

εἶεν· ἐπίρρ. παρακελευσματικὸν = ἐμπρός, ἔλα

ἐπιστήμων = εἰδῆμων· «σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων» διότι σὺ ἤξεύ-
ρεις ἀπ' αὐτά.

περιέναι· περιέρχομαι = κάμνω περίπατο, βόλτες.

σκέλεσι· σκέλος, τό = τὸ πόδι.

ἕως ἄν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται = μέχρις οὗτου αἰσθανθῇς βάρος εἰς τὰ πόδια σου.

κατακεῖσθαι = νὰ κατακλιθῇς.

ποιήσῃ· ποιήσω, ποιῶ ἐπὶ φαρμάκου = ἐνεργῶ· «καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσῃ» καὶ ἔτσι αὐτὸ θὰ ἐνεργήσῃ.

ᾤρεξε· ᾤρεξα, ὀρέγω = προτείνω, προσφέρω.

ἰλεως = ἰλαρός, εὐθυμος.

τρέσας· ἔτρεσα, τρέω = τρομάζω φοβοῦμαι.

οὐδὲ δαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου = καὶ χωρὶς οὔτε νὰ χαλάσῃ τὸ χρῶμά του οὔτε νὰ παραμορφωθῇ τὸ πρόσωπόν του (οὔτε νὰ σκυθρωπάσῃ).

ἐξέπιε· ἐξέπιον, ἐκπίνω = ἐντελῶς πίνω.

8.

τέως = ἕως τότε.

ἐπιεικῶς = ἀρκετά.

οἱοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν = ἦσαν ἱκανοὶ νὰ κρατιοῦνται ὥστε νὰ μὴ δακρύνουν, νὰ μὴ κλαίουν.

ἄστακτι ἐχώρει τὰ δάκρυα = χρονηδόν, ἀθρόα ἔρρεον τὰ δάκρυα.

ἐξανέστη· ἐξανέστην, ἐξανίσταμαι = ἀπομακρύνομαι.

οὐχ ἥκιστα = μάλιστα.

πλημμελοῦεν· πλημμελοῦν, πλημμελῶ (-έω) = ἀμαρτάνω, κάμνω σφάλμα.

εὐφημία· εὐφημία, ἡ = εὐχάριστα λόγια· διότι τὸ πάλαι, καθὼς καὶ σήμερον, ἐνομίζετο ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἀπαλλαγὴ τῶν δεινῶν τῆς ζωῆς ἀλλὰ βεβαίως οὐδεὶς ἐπεθύμει τοῦτον.

ἡσυχίαν ἄγετε· ἡσυχίαν ἄγω = ἡσυχάζω.

καρτερεῖτε· καρτερῶ = ὑπομένω.

ἐπέσχον· ἐπέχω τινός = συγκρατοῦμαι, ἀπὸ τινος.

παρελθόν· παρῆλθον, παρέρχομαι = προσέρχομαι, πλησιάζω.

βαρύνεσθαι· «βαρύνονται αὐτῷ τὰ σκέλη» αἰσθάνεται βάρος εἰς τὰ σκέλη.

ὑπιος = πεσμένος ἀνάσκελα.

ἐφαπτόμενος· ἐφάπτομαί τιος = ψάύω, ἐγγίζω τι.

διαλιπὼν χρόνον = ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, κάθε τόσο· διαλείπω
χρόνον = ἀφίνω ἐν τῷ μεταξὺ χρόνον.

ἐπεσκόπει· ἐπεσκόπουν, ἐπισκοπῶ = παρατηρῶ.

ἐπειδὴν πρὸς τὴν καρδίαν γένηται· ἐννοεῖται τὸ ἀναισθη-
τεῖν = ὅταν πλησιάζῃ εἰς τὴν καρδίαν ἡ ἀναισθησία.

οἰχῆσεται· οἰχίσομαι, οἶχομαι = ἔχω ἀπέλθει, οἰχῆσεται = θὰ
ἀπέλθῃ, θὰ ἀποθάνῃ.

9.

ἦτρον, τό = τὸ ὑπογάστριον.

ἐκκαλυψάμενος· ἐξεκαλυψάμην, ἐκκαλύπτομαι = ξεσκεπάζομαι.

ἐνεκεκάλυτο· ἐνεκεκαλύμην ὑπερσ. τοῦ ἐγκαλύπτομαι = σκεπάζω
τὸ πρόσωπόν μου.

τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρύονα· συνήθιζον οἱ ἀσθενεῖς
ἀνακτῆσαντες τὴν υγείαν των νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὸν Ἀσκλη-
πιὸν ἀλεκτρύονα· ὁ δὲ Σωκράτης παραγγέλλων ταῦτα ἠθέ-
λησε νὰ δείξῃ ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἡ ἀληθὴς σωτηρία τοῦ
ἀνθρώπου· διότι διὰ το θανάτου ἀπαλλάσσεται τῶν δεσμῶν
οἱ ὁποῖοι κρατοῦσιν αὐτὸν μακρὰν τοῦ θεοῦ.

ἀπόδοτε· προστ. τοῦ ἀπέδωκα, ἀποδίδωμι = δίδω τὸ ὀφειλό-
μενον.

ἔσται· γ' ἐνικ. πρόσωπ. τοῦ ἔσομαι, εἰμί· «ταῦτα ἔσται = ταῦτα
θὰ γίνουν.

ὀλίγον διαλιπὼν = ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν = μετ' ὀλίγον.

ὁ ἄνθρωπος = ὁ ὑπηρέτης, ὁ δώσας τὸ φάρμακον.

ἐξεκάλυψεν· ἐξεκάλυψα, ἐκκαλύπτω = ξεσκεπάζω.

τὰ ὄμματα ἔστησε· τὰ ὄμματα ἴστημι λέγεται ἐπὶ τοῦ ἀποθνή-
σκοντος = στυλώνω τὰ μάτια μου.

συνέλαβε· συλλαμβάνω τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς = συμπλη-
σιάζω τὰς σιαγόνας καὶ τὰ βλέφαρα τῶν ὀφθαλμῶν ἵνα μεί-
νωσι κεκλεισμένοι.

ἀρίστον· ἄριστος ὑπερβ. τοῦ ἀγαθοῦ = χρηστός.
 φρονημωτάτον· φρόνημος = σώφρων, ἐγκρατής. Ὁ Σωκράτης
 ἀπέθανεν ἐβδομηκοντοῦτης τὸν Μάϊον τοῦ 399 π. Χ.

6. Ταφή τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων.

πάτριος... νόμος = νόμος ὑπὸ τῶν προγόνων παρὰδοθεῖς.
 ταφὰς ποιεῖσθαι = θάπτειν.
 δημοσία· δηλαδὴ τῆς πόλεως μετεχούσης καὶ πενθούσης.
 ἀπογενομένων· ἀπεγενόμην, ἀπογίγνομαι = ἀποθνήσκω.
 τὰ ὁστᾶ· δηλαδὴ ἀπογυμνωθέντα τῶν σαρκῶν διὰ τῆς καύσεως.
 προτίθενται πρότρυτα = θέτουν τὴν τρίτην ἡμέραν πρὸ τῆς τα-
 φῆς ἥτοι πρὸ δύο ἡμερῶν.

τῷ ἑαυτοῦ = τῷ ἑαυτοῦ προσήκοντι = εἰς τὸν συγγενῇ του.
 ἦν τι βούληται = ἔ.τι θέλει δηλ. προσφοράν τινα, συνήθως ἄνθη
 καὶ ἀρώματα.

λάρνακας· λάρναξ, ἡ = θήκη, κιβώτιον.

κυπαρίσσινας· διότι τὸ κυπαρίσσινον ξύλον ἦτο πολυτιμότερον
 ὥς ὥραϊον καὶ εὐώδες· ὁμοίως πολύτιμον ξύλον ἐθεωρεῖτο
 τὸ κέδρινον (ἴ. Εὐριπ. Ἀλκ. 160).

ἔνεστι δὲ τὰ ὁστᾶ ἥς ἕκαστος ἦν φυλῆς. Ἐκάστη θήκη περιέ-
 κλειε τὰ ὁστᾶ μίᾳς φυλῆς· ἐθάπτοντο εἰς κοινὸν τάφον καὶ
 ἐπ' αὐτοῦ ἰδρύοντο στῆλαι, ἕκαστης φυλῆς χωριστά, ἔχου-
 σαι τὰ ὀνόματα τῶν ἀποθνήσκοντων (ἴ. Πaus. 1, 32, 3).

κλίνη = φέρετρον.

τῶν ἀφανῶν. Τὸ ἔθος τοῦτο δεικνύει τὴν εἰς τοὺς ἀφανεῖς ἥρωας
 εὐλάβειαν τῶν Ἀθηναίων· εὐλάβειαν, τὴν ὁποίαν μόνον αἱ
 ὑπερόχως εὐγενεῖς ψυχαὶ αἰσθάνονται (ἴ. πρόλ. σ. 5' α' ἐκδ.).

ἀναίρεισιν· ἀναίρεισις, ἡ = ἡ ταφή.

συνεκφέρει· συνεκφέρω = παρακολουθῶ τὴν ἐκφοράν. Εἰς τὰς
 ἰδιωτικὰς ταφὰς δὲν ἐπετρέπετο νὰ παρακολουθῇ οἱ σπυρ-
 ποτε, ἀλλὰ μόνον οἱ συγγενεῖς.

ἀσίων· ἀσιός = ὁ κάτοικος τοῦ ἄστεως, Ἀθηναῖος.

προσέκουςαι· ὁ προσήκων, ἡ προσέκουσα = ὁ συγγενής.

ὀλοφυρόμεναι· ὀλοφύρομαι=κλαίω.

τὸ δημόσιον σῆμα=τὸ δημόσιον νεκροταφεῖον.

καλλίστου· κάλλιστος=ὡραιότατος, ὑπερθ. τοῦ καλός=ὡραίος.

προαστεῖον· προάστειον, τό=τόπος ἐγγὺς τοῦ ἄστεως.

τοὺς ἐκ τῶν πολέμων=τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις φονευομένους.

διαπρεπῆ· διαπρεπής=ἐξαιρετικός. (ὁ Ἰ Ἀθηναῖοι μετὰ μεγαλαυχίας ἀνέφερον τοὺς μαραθωνομάχους, διότι ἐν Μαραθῶνι μόνοι, μὴ βοηθούντων ἄλλων Ἑλλήνων πλὴν ὀλίγων Πλαταιέων, ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Περσῶν· καὶ ὁ ὅρκος δὲ αὐτῶν «μὰ τοὺς Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας» ἦτο σεμνότητος καὶ βαρύτατος.

κρύψωσι γῇ· κρύπτω γῇ=καλύπτω εἰς τὴν γῆν, θάπτω.

ῥηζόμενος· ῥηζομαι· αἰροῦμαι=ἐκλέγομαι.

ὅς ἂν δοκιμώτατος εἶναι δοκῇ=ὅστις νομισθῇ σοδαρώτατος, καταλληλότατος.

V.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1. Ἀγελαρχίδης Πυθολάω.

κατέστην ἐν χρεῖα=κατήντησα εἰς ἀνάγκην ἔλαδον ἀνάγκην.

πριάσθαι· ἐπριάμην ἄρ. τοῦ ὠνοῦμαι=ἀγοράζω.

χωρίον=ἀγρός.

ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας=εἰς τὸ σπίτι τοῦ Βλεψίου.

ξεναγήσαντος· ἐξενάγησα, ξεναγῶ=ὁδηγῶ (τινα ὡς ξένον).

ἀστικῶν· ἀστικός=ὁ κάτοικος τοῦ ἄστεως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀγροῖκον τὸν κάτοικον τοῦ ἀγροῦ, ὁ ἀστός.

καταλαμβάνω=εὐρίσκω.

ρικνόν· ρικνός=ζαρωμένος, ἐρριτιδωμένος.

συνεσπακότα· συνέσπακα, συσπῶ=ζαρώνω, συμτζεύω.

σαπρά· σαπρός=σάπιος. μόλις=μετὰ δυσκολίας.

προσεῖπε· προσείπον ἄρ. τοῦ προσαγορεύω=χαίρειν.

προσηγορία· χαιρετισμός. πρόξενος=ὁ μεσιτεύων.

- φήσαντος**· ἔφησα ἄορ. το φημί=λέγω.
δεοίμην· δέομαι=ἔχω ἀνάγκην.
ταλάντων· τάλαντον· σημαίνει ποσὸν ἑξ̄ χιλιάδων ἀρχαίων δραχμῶν.
θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολήν=ἐκπλαγέντος διὰ τὴν ὑπερβολήν.
διαπτύω=πτύω πρὸς δῆλωσιν περιφρονήσεως καὶ ἀποστροφῆς.
δυσχεραίνων· δυσχεραίνω=στενοχωροῦμαι.
γγραμμάτιον=ἔγγραφον ὁμολογίαν τοῦ χρέους.
ὑποθέσθαι· ὑπεθέμην, ὑποτίθεμαι=βάλλω ὑποθήκην πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ χρέους.
οἱ περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις καλινδούμενοι=οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τοὺς λογαριασμοὺς καθὼς δηλ. οἱ τοικισαί.
ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες=θεοὶ προστάται τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς ζώντων.
μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν· ὁ ἀφελὴς ἀγρότης παραβάλλει τὸν δανειστὴν πρὸς λύκον.

2. Αἰνεΐας Οὐολπίω.

- κακοὶ κακῶς ἀπόλοιτο**· συνήθης κατάρα.
πονήρως=κακῶς, βλαβερῶς.
διαθέντες· διαθεῖς μχτ. τοῦ διέθηκα ἄορ. τοῦ διατίθημι, «πονήρως διατίθημί τι» βλέπω τι.
ἠνιάθην· ἄορ. τοῦ ἀνῶμαι (-άομαι=λυποῦμαι).
ἐνεθυμήθην· ἐνθυμοῦμαι=λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου.
ἄχρηστος=ἀνωφελής. **συμπορά**=τὸ ἀτύχημα.
γνώσεσθε· γνώσομαι μέλλ. τοῦ γινώσκω=καταλαμβάνω, ἐννοῶ.
ἀδέβαιον· ἀδέβαιος=ἀσταθής.
τοῦ ἔχοντος· ἐννοεῖται ἐστί. **ἐστημός**=σταθερόν.
πεπηγός=σταθερόν· πέπηγα παρακ. τοῦ πήγνυμι.
ἀνάλωτον· ἀνάλωτος=ὁ μὴ καταλαμβανόμενος ὑπ' ἄλλοτρίου τιнос, ἀναπαλλοτριώτον.
κρεῖττον ληστείας=ἀνώτερον, ὑπέρτερον ληστείας, ὥς μὴ δυνάμενον δηλ. νὰ ληστευθῇ.
τούτου μᾶλλον ἀντέχεσθε=ἀπὸ τούτου μᾶλλον νὰ κρατῆσθε, εἰς τοῦτο μᾶλλον νὰ στηρίζεσθε.
οὐ φυλαττόντων φάλαγγος=οὐχὶ φάλαγγος δηλ. πολλῶν φυλαττόντων.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

- Ἀγαμέμνων, ονος** βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τρώων, σ. 27
- Ἄδης, -ου** χώρος ὑπὸ τὴν γῆν, ὅπου μεταβαίνουν αἱ ψυχαὶ μετὰ τὸν θάνατον, σ. 12.
- Ἀθάμας, -αντος**, σ. 23.
- Ἀθηνᾶ, -ᾶς** ἡ θεὰ τῆς σοφίας, σ. 10, 24.
- Ἀθῆναι, -ῶν** πρωτεύουσα τῆς Ἀττικῆς ἡ μεγίστη τῶν πόλεων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, 16 κ. ἑ. 33.
- Αἰγέυς, -έως**, σ. 16.
- Αἴγλη, -ης** μία τῶν Ἑσπερίδων νυμφῶν, σ. 12.
- Αἰήτης, -ου**, σ. 23.
- Αἴθρα, -ας**, σ. 14.
- Αἰνείας, -ον** εὐπατρίδης Τρώς, υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀγχίσου, σ. 39.
- Αἴσων, -ονος**,
- Αἶτνα, -ης** ὄρος τῆς Σικελίας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἡφαίστειον, σ. 36.
- Ἀκαδήμεια, -ας** προάστειον τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὸν Κηφισὸν ποταμόν, σ. 33.
- Ἀκρόπολις, -εως** ὁ ὠχυρομένος βράχος τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Παρθενὼν καὶ ἄλλοι ναοὶ καὶ ἀγάλματα, σ. 21.
- Ἀλκμήνη, -ης**, σ. 7.
- Ἀλφειὸς, -οῦ** ποταμὸς τῆς Ἡλίδος, σ. 9.
- Ἀμαζόνες, -όνων** ἔθνος γυναικῶν πολεμικῶν εἰς τὰ νότια παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου παρὰ τὸν ποταμὸν Θερμῶδοντα, σ. 11.
- Ἀμφιάραος, -ον** ἥρωας ἐξ Ἀργεῶς.
- Ἀμφιτρύων, -ωνος**, σ. 7.

- Ἄναυρος, -ου· ποταμός παρὰ τὴν Ἰωλκόν, σ. 24.
- Ἀπόλλων, -ωνος· θεὸς τοῦ φωτός, σ. 20.
- Ἀργοναῦται, -ων, σ. 26.
- Ἀργώ, -ους, σ. 25.
- Ἀρέθουσα, -ης· 1) μία τῶν Ἑσπερίδων νυμφῶν, σ. 12 καὶ 2)
πηγὴ ἐν Χαλκίδι, σ. 34.
- Ἀρης, -εως· ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, σ. 11, 24.
- Ἀριάδνη, -ης, σ. 20 κ. ἐ.
- Ἀρίων, -ονος, σ. 37 κ. ἐ.
- Ἀρπυϊαι, -ῶν· μυθολογικὰ πτηνὰ μὲ πρόσωπα γυναικῶν, σ. 25.
- Ἀρτεμις, -ιδος· ἡ θεὰ τοῦ κυνηγίου, σ. 9.
- Ἀσκληπιός, -ου· ὁ θεὸς τῆς ἰατρικῆς, σ. 42.
- Ἄτλας, -αντος· ὁ βαρυστάζων τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, σ. 12.
- Ἀττικοί, -ῶν· οἱ κάτοικοι τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς ἐν ἀντι-
θέσει πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ ἄστεως, τοὺς Ἀθηναίους,
τοὺς ἄστυς σ. 31.
- Ἀχαιοί, -ῶν· οὕτω καλοῦνται οἱ κατὰ τῆς Τροίας ἐκστρατεύ-
σαντες Ἕλληνες, σ. 26.
- Βορέας, -ου· ὁ θεὸς τῶν βορείων ἀνέμων.
- Γηρυόνης, -ου, σ. 11.
- Δελφοί, -ῶν· πόλις τῆς Φωκίδος ὅπου τὸ μντεῖον τοῦ Ἀπόλ-
λωνος, σ. 37.
- Δηϊάνειρα, -ας, σ. 11 κ. ἐ.
- Δῆλος, -ου· νῆσος τῶν Κυκλάδων, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ Δητὴ ἐγέν-
νησε τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, σ. 39.
- Διομήδης, -ους· 1) Θράξ, σ. 10, 2) βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, σ. 27.
- Ἐλευσίς, -ῖνος· δῆμος τῆς Ἀττικῆς, σ. 18.
- Ἐλεφάντωρ, -ορος· ἡγεμὼν τῆς Εὐδοίας, σ. 22.
- Ἕλληνες, -ων, σ. 27.
- Ἕλλη, -ης, σ. 23.
- Ἐλλήσποντος, -ου· ὁ μεταξὺ Θρακικῆς Χερσονήσου καὶ Ἀσίας
πορθμός, γυν Δαρδανέλις σ. 23.

- Ἑρμῆς, -οῦ· ὁ ἄγγελος τῶν θεῶν, σ. 23.
- Ἑρύθεια, -ας· 1) μία τῶν Ἑσπερίδων νυμφῶν, σ. 12, 2) νῆ-
σοις, σ. 11.
- Ἑσπερία, -ας· μία τῶν Ἑσπερίδων νυμφῶν, σ. 12.
- Ἑσπερίδες, -ων· νύμφαι, σ. 12.
- Εὐηνος, -ον· ποταμὸς τῆς Αἰτωλίας, σ. 13.
- Εὐρύπιος, ὁ· ὁ μεταξὺ Βοιωτίας καὶ Εὐβοίας πορθμὸς, σ. 34.
- Εὐρυσθεύς, -έως, σ. 7 κ. ἐ.
- Ζεὺς, γεν. Διός· ὁ μέγιστος τῶν θεῶν· προστάτης τῶν ξένων,
ὅθεν καλεῖται Ἐένιος, σ. 24. 26 κ. ἀ.
- Ἥλις, -ιδος· χώρα τῆς δυτικῆς Πελοποννήσου, σ. 9.
- Ἥρα, -ας· θεά, σύζυγος τοῦ Διός, σ. 7.
- Ἡρακλῆς, -έους· ὁ κατ' ἐξοχὴν ἥρωις τῶν Δωριέων, σ. 7 κ. ἐ.
- Θεμισκύρα, -ας· πόλις τῶν Ἀμαζόνων παρὰ τὸν Θερμῶδοντα
ποταμὸν, σ. 11.
- Θῆβαι, -ῶν· πρωτεύουσα τῆς Βοιωτίας κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κάδ-
μου, σ. 33.
- Θησεύς, -έως· υἱὸς τοῦ Αἰγέως καὶ τῆς Αἴθρας, ὁ κατ' ἐξοχὴν
ἥρωις τῶν Ἰώνων, σ. 16 κ. ἐ.
- Ἰάσων, -ονος, σ. 24 κ. ἐ.
- Ἰθάκη, -ης· ἡ νῆσος· πατρὶς τοῦ Ὀδυσσεως, σ. 32.
- Ἰσθμός, ὁ· χώρα τῆς Κορινθίας, ἡ συνδέουσα τὴν Μεγαρικὴν
μετὰ τῆς Πελοποννήσου, σ. 18.
- Ἰταλία, -ας· οὕτω κηλοῦνται περιληπτικῶς αἱ ἐν τῇ κάτω Ἰτα-
λίᾳ, Ἑλληνικαὶ πόλεις σ. 38.
- Ἰφικλῆς, -έους, σ. 8.
- Ἰωλκός, ἡ· πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας παρὰ τὸν Πα-
γασιτικὸν κόλπον, σ. 24.
- Καδμεία, -ας· ἡ ἀκρόπολις τῶν Θηβῶν, σ. 34.
- Καλυδῶν, -ῶνος· πόλις τῆς Αἰτωλίας πατὰ τὸν Εὐηνον ποταμὸν
σ. 13.
- Κέρβερος, ὁ· τρικέφαλος κύων φύλαξ τοῦ Ἅδου, σ. 12.

- Κήναιον*, τό· τὸ ΒΔ ἀκρωτήριο τῆς Εὐβοίας νῦν Λιχάδα, σ. 14.
- Κῆρυξ, -υκος*· βασιλεὺς τῆς Τραχίνος, σ. 13.
- Κιθαιρών, -ῶνος*. ὄρος μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, σ. 7.
- Κίμων, -ωνος*· ἐνδοξος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου, σ. 22.
- Κολχική, ἡ ἢ Κολχίς, -ίδος*· χώρα εἰς τὰ περάλια τοῦ Εὐξείνου πόντου κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Φάσιος, σ. 26.
- Κορινθία, ἡ ἢ* κατὰ τὸν Ἴσθμόν· χώρα τῆς Πελοποννήσου, σ. 18.
- Κόρινθος, ἡ*· πόλις παρὰ τῶν Ἴσθμόν· μία τῶν σπουδαιοτέρων ἀρχαίων πόλεων τῆς Πελοποννήσου, σ. 37.
- Κρίτων, -ωνος*· εἰς τῶν προσηλυστεύων μαθητῶν τοῦ Σωκράτους, σ. 40.
- Κρομμύων, -ῶνος*· τόπος τῆς Κορινθίας, σ. 18.
- Κύνλωπες, -ων*, σ. 27 κ. ἐ.
- Λαδύρινθος, -ου*, σ. 21.
- Λάδων, -ωνος*· ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας, σ. 9.
- Λακωνική, ἡς*· ἡ μεταξὺ Πάρωνος καὶ Ταυγέτου χώρα, σ. 12.
- Λέρνη, -ης*· ἔλος παρὰ τὸ Ἄργος, σ. 8.
- Λῆμνος, ἡ*· νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους πλησίον τοῦ Ἑλλήσποντου, σ. 25.
- Λιδύη, -ης*· τὰ βόρεια περάλια τῆς Ἀφρικῆς, σ. 11.
- Λίχας, -ου*· ὑπηρέτης τοῦ Ἡρακλέους, σ. 14.
- Λυκομήδης, -ους*, σ. 22.
- Μαραθῶν, -ῶνος, ὁ*· ἡ περίφημος πεδιάς κατὰ τὰ ἀνατολικά περάλια τῆς Ἀττικῆς, ἐνθα οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας, σ. 12. 22.
- Μεγάρα, -ας*, σ. 7.
- Μενέλαος, -ου*, σ. 27.
- Μῆδοι, -ων*, σ. 22.
- Μίνως, -ω*· ἰσχυρότατος βασιλεὺς τῆς Κρήτης· πρόσωπον μυθικόν, σ. 20.

Μινώταυρος, -ου, σ. 20.

Μυκῆναι, -ῶν, σ. 8 κ. ἐ.

Μυσία, ἡ χώρα τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸν Ἑλλησπόντον καὶ τὴν Προποντίδα, σ. 25.

Νέσσος, -ου, σ. 13. 14.

Νεφέλη, -ης, σ. 23.

Ξανθίππη, -ης, σ. 40.

Ὀδυσσεύς, -έως· βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, εἰς τῶν κατὰ τῆς Τροίας ἐκστρατευσάντων ἡγεμόνων, σ. 25 κ. ἐ.

Οἶτη, -ης· ὄρος τῆς Φθιώτιδος κατὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον σ. 15.

Οἰχαλία, -ας· χώρα τις τῆς Εὐβοίας, ἄγνωστον ποῦ τιθεμένη ὑπὸ τῶν παλαιῶν, σ. 15.

Οὔτις, σ. 31.

Παλλαντίδαι, -ῶν, σ. 16. 19.

Παρθενῶν, -ῶνος· ὁ ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν περίφημος ναός, ἐν τῷ ὁποίῳ ἦτο ἱδρυμένον τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, σ. 33.

Πελίας, -ου, σ. 24.

Περιάδρος, -ον· τύραννος τῆς Κορίνθου, σ. 37 κ. ἐ.

Πιθεύς, -έως, σ. 16.

Πλούτων, -ωνος· θεὸς τοῦ Ἄδου, σ. 13.

Ποσειδῶν, -ῶνος· θεὸς τῆς θαλάσσης σ. 10, 37.

Πυθία, -ας· ἡ ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ λεγούσα τοὺς χρησμούς, σ. 7, 22.

Πύθιος, νόμος, σ. 38.

Σίγειον, -ον· ἀκρωτήριον τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου, σ. 23.

Σικελία, -ας· νῆσος μεγάλη παρὰ τὰ νότια παράλια τῆς Ἰταλίας, ἔνθα πολλαὶ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, σ. 36.

Σκυῖρος, -ου, ἡ· νῆσος ἀπέναντι τῆς Εὐβοϊκῆς Κύμης, σ. 22.

Στροφάδες, -ων· δύο μικραὶ νῆσοι μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Πελοποννήσου, σ. 25.

Συμπληγάδες, -ων, σ. 25.

Σωκράτης, -ους μέγας διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς· συκοφαντηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του κατεδικάσθη εἰς θάνατον, σ. 38 κ. ἐ.

Ταίναρον, -ου, ἀκρωτήριο τῆς Πελοποννήσου εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγει ὁ Ταῦγετος, σ. 12, 37.

Τέμπη, -ῶν, σ. 35.

Τίρυνς, -υνθος, σ. 7-13.

Τροία, -ας· χώρα τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλληνισπόντου, σ. 25.

Τροιζήν, -ήνος, ἡ πόλις τῆς Ἀργολίδος πρὸς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, σ. 16.

Ὑπερβόρειοι, -ων, σ. 12.

Φάσις, -ιος, ὁ, σ. 26.

Φοῖβος, -ου, σ. 23 κ. ἐ.

Χερσόνησος, -ου, ἡ χερσόνησος τῆς Καλλιπόλεως, σ. 23.

Ὠκεανός, -ου· ἡ πέραν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν θάλασσα, σ. 11.

Δ Ι Ο Ρ Θ Ω Τ Ε Α

Σελ	18	στίχ.	13	γραπτέον	<i>Κορίνθιον</i>
»	20	»	7	»	<i>Μίνω</i>
»	21	»	10	»	<i>καταπλεόνων</i>
»	35	»	9	»	<i>ἀποφητὶ</i>
»	37	»	11	»	<i>δεύτερον</i>
»	38	»	10	»	<i>Ἀρίονα</i>
»	39	»	1	»	<i>ἥλιος</i>

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α' Αισώπειοι Μῦθοι	Σελ. 2 6.
Β' Μυθολογία	» 7-32.
1. Ἡρακλῆς	» 7
2. Θησεύς	» 13
3. Ἀργοναυτική Ἐκστρατεία	» 19
4. Κυκλώπεια	» 27
Γ' Περιγραφαὶ Πόλεων καὶ Τοπίων	» 33
Δ' Διηγήματα	» 36-43.
1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦθος	» 36
2. Ὁ τῶν Εὐσεβῶν χῶρος	» 36
3. Αἰνείου εὐσέβεια	» 34
4. Ἀρίων ὁ καθαροδός	» 37
5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους	» 39
6. Ταφὴ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθησκόντων	» 42
Ε' Ἐπιστολαὶ	» 43
Ἑρμηνευτικαὶ σημειώσεις	» 45 κ.ε.
Εἰς Αἰσωπεῖους Μύθους	» 45
Εἰς Μυθολογίαν	» 49
Εἰς περιγραφὰς Πόλεων καὶ Τοπίων	» 74
Εἰς Διηγήματα	» 78
Εἰς Ἐπιστολὰς	» 88
Πίναξ κυρίων ὀνομάτων	» 90

Δ. 1230
ΒΑΣ. ΦΑΒΗ

ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ

ΕΙΣ ΟΜΑΔΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας $\frac{646}{12-12-23}$

Τιμᾶται μετὰ τοῦ βιβλιοσήμου καὶ
φόρου Ἀναγκαστικοῦ Δανείου . . . Δρ. 9,10
Τιμὴ βιβλιοσήμου » 3,50
Πρόσθετος φόρος Ἀναγκαστικοῦ Δανείου. . . » 0,40

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ

1923

1) Cavalli ed orso. La multa del fello. il
il cavallo ed orso. Ma, qua non eutte
apparias con, l'asas res, l'asas res,
teas, l'asas res, l'asas res,
e l'asas res, l'asas res, l'asas res

Apparias ati, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res

Apparias ati, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res,
l'asas res, l'asas res, l'asas res